

Foto Sonia Blom

ÖVERSIKTSPLAN 2010-2030
UTSTÄLLNINGSHANDLING NOVEMBER 2009

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Innehållsföreteckning

SAMRÅDETS UPPLÄGGNING 4

ORDLISTA OCH LÄSANVISNING 4

SAMMANFATTNING AV INKOMNA SYNPUNKTER 4

INKOMNA YTTRANDE UTAN SYNPUNKTER 5

YTTRANDEN MED SYNPUNKTER 5

Översiktsplan 5

Allmänt 5

Disposition 8

Kommunen i den växande storstadsregionen 8

Utgångspunkter för utvecklingen 9

Bebyggelseutveckling 11

Centrala Vallentuna 11

Området söder om Väsbyvägen 13

Södra Vallentuna 15

Förtätning i södra Vallentuna 16

Norra Vallentuna 18

Lindholmen 19

Kårsta 20

Frösunda 20

Karby och Brottbby 20

Gillinge 22

Roslagsstoppet/Löt 23

Bebyggelseutveckling på landsbygden 23

Vägar 25

Väg 268 25

Arningevägen 26

Andra vägar 27

Riksintressen 29

Ridvägar, gång- och cykeltrafik 29

Kollektivtrafik 31

Roslagsbanan 31

Roslagsbanan till Arlanda 32

Allmänt om kollektivtrafik 35

Roslagspilen 36

Busstrafik 37

Tekniska försörjningssystem 38

Kraftledningar 38

Vindkraft 39

Tele- och datakommunikationer 40

Övrig energiförsörjning 40

Vatten och avlopp 40

Avfall 42

Klimat och vatten 42

Klimat 42

Sked, ras och översvämningar 43

Vatten 44

Strandskydd	45	Transporter av farligt gods	66
Kulturmiljöer och kulturhistoriska värden	47	Farlig verksamhet	66
Naturvärden	50	Brandförsvaret	67
Riksintresse natur	52	Totalförsvaret	67
Fritid	53	Förorenad mark	68
Regional grönstruktur	53	Elektromagnetiska fält	68
Tätortsnära natur	54	Hästallergen	68
Riksintresse Friluftsliv	55	Allmänt om miljö	69
Fritidsanläggningar	56	Mellankommunala och regionala intressen	69
Näringsliv och service	58	Handlingsplan	70
Arbetsplatser	58	Kartmaterial	71
Handel	59	Övrigt	72
Skolor och förskolor	59	Frågeställning vid samrådsmöten och på kommunens hemsida	73
Social omsorg	59	Vad är bra/det bästa med Vallentuna kommun	73
Jord- och skogsbruk	61	Vad är dåligt i Vallentuna kommun	74
Besöksnäring	62	Vad saknas i Vallentuna kommun	74
Miljö och risk	63	De mest värdefulla platserna	75
Buller	63	Vallentuna kommun 2030	75
Influensområdet Arlanda	64	Om Översiktsplanen	76

Samrådets uppläggning

Översiktsplanen har varit utsänd för samråd från den 7 januari till den 4 mars 2009. Handlingar har skickats till remissinstanser och annons har varit införd i Vallentunsteget. Planhandlingarna har funnits tillgängliga på kommunledningskontorets och samhällsbyggnadsförvaltningens receptioner, kommunens bibliotek och på kommunens hemsida. Samrådsmöten med allmänheten har hållits i Karbyskolan, Vallentunasalen, Gustav Vasaskolan och Kårstaskolan. Samrådsmötena lockade totalt drygt 80 personer.

Ordlista och läsanvisning

ÖP = Översiktsplan

MKB = Miljökonsekvensbeskrivning

FÖP = Fördjupad översiktsplan

PBL= Plan- och bygglagen

RTK = Regionplane- och trafikkontoret (Regionplanekontoret från den 1 juli 2009)

RUFS = Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

LST = Länsstyrelsen

LFV = Luftfartsverket

VV = Vägverket

VNF = Vallentuna naturskyddsförening

I samrådsredogörelsen används huvudsakligen följande benämningar i kommunens kommentarer:

- Vallentuna kommun – Vallentuna kommun alternativt kommunen
- Vallentuna tätort – Vallentuna

- Södra delen av Vallentuna tätort – Södra Vallentuna
- Centrala delen av Vallentuna tätort – Centrala Vallentuna
- Norra delen av Vallentuna tätort – Norra Vallentuna
- Övriga kommundelar – Lindholmen, Kårsta, Ekskogen, Frösunda, Karby och Brottbby

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Kommunen har mottagit drygt 90 skriftliga synpunkter från myndigheter, enskilda personer, grupper av enskilda personer, föreningar och andra organisationer.

De flesta anser att ÖP är lättläst och stödjer i huvudsak föreslagen bebyggelseutveckling i kollektivtrafikstråk. I flera yttranden framförs att samrådsunderlaget i många fall är alltför översiktligt. Det finns ett flertal önskemål om frågor som borde kunna utvecklas ytterligare. Samtidigt anser många att det är bra att ÖP tar upp fullföljandet av planen genom att redovisa en handlingsplan där flertalet kommande fördjupningar och sektorsstudier gillas.

Statliga och kommunala myndigheter påminner om lagrum, utredningar och publikationer som kan vara till nytta i planeringsarbetet. De betonar särskilt mellankommunala och regionala frågor. En del myndigheter framför att ÖP har brist på tydliga riktlinjer och att planen inte tillräckligt analyserat de viktigaste målkonflikterna. Ofta framhävs att många av de redovisade förslagen i ÖP är positiva eller intressanta, t.ex. när det gäller trafikförbättringar.

Enskilda personer har främst synpunkter på föreslagen markanvändning i synnerhet omfattningen och tätheten.

Folkhälsoaspekter och tillgänglighet till grönområden framhävs ofta i sammanhanget. Intresset för bevarande av natur- och kulturvärden är stort. Önskemål framförs om förbättrad kollektivtrafik, trafiksäkerhet och nya rid-, gång- och cykelvägar i kommunen. Många har även synpunkter mot föreslagna transportförbindelser och en del ger förslag på alternativa lösningar.

Föreningar och andra organisationer tar ofta upp specifika frågor som bl.a. gäller miljövårdsinsatser, tillgänglighet till målpunkter, rekreativa värden, sektorsstudier, landsbygds- och handelsutveckling.

Kommunen tackar samtliga synpunktslämnare och ser fram emot en fortsatt dialog under det fortsatta arbetet.

Inkomna yttrande utan synpunkter

Lantmäterimyndigheten och Danderyds kommun har inga synpunkter på planförslaget

Yttranden med synpunkter

Synpunkter sammanfattas under rubrikerna: Översiktsplan, Kommunen i den växande storstadsregionen, Utgångspunkter för utvecklingen, Bebyggelseutveckling, Centrala Vallentuna, Södra Vallentuna, Norra Vallentuna, Lindholmen, Kårsta, Frösunda, Karby och Brottbys, Gillinge, Roslagsstoppet/Löt, Bebyggelseutveckling på landsbygden, Vägar, Kollektivtrafik, Tekniska försörjningssystem, Klimat och vatten, Kulturmiljöer och kulturhistoriska värden, Naturvärden, Fritid, Näringsliv och

service, Miljö och risk, Mellankommunala och regionala intressen, Handlingsplan, Kartmaterial, Övrigt och Frågeställning vid samrådsmöten och på kommunens hemsida.

Översiktsplan

Allmänt

Länsstyrelsen

Den övergripande strategin att samordna bebyggelse och kollektivtrafik genom att förtäta i tätorten, i stationssamhällena längs Roslagsbanan och i Karby - Brottbys vid E18 är positiv.

I ÖP redovisas värdefulla områden för naturvård och friluftsliv. Det är positivt att kommunen har en övergripande strategi som vill ha ett berikande samspel mellan bebyggelse, natur och kultur och att det ska finnas ett attraktivt fritids- och rekreationsutbud. Det är även positivt att klimat och miljöfrågorna lyfts fram som en viktig utgångspunkt. Det är angeläget att ÖP innehåller tydliga rekommendationer och riktlinjer för mark- och vattenanvändningen som stöd för avvägning mellan olika allmänna intressen och i lokaliseringsfrågor. LST delar den synpunkt som förs fram i MKB:n att en svaghet i ÖP är bristen på tydliga riktlinjer för genomförandet.

Redovisningen av de geografiska områdena/orterna är kortfattad och omfattar i huvudsak kommunens utbyggnadsambitioner. ÖP skulle vinna i tydlighet och användbarhet om redovisningen av de geografiska områdena utvecklades så att även motstående intressen, riksintressen och miljö- och riskfaktorer som ska beaktas i efterföljande planering tas upp. Redovisningarna av de olika sakområdena är kortfattade. Det kan vara bra att komplettera varje avsnitt med hänvisningar till planeringsunderlag som är relevant för sakområdet och som bygger under ÖP:s riktlinjer.

Kommunens ambition att växa till 45 000 invånare till år 2030 tillgodoser samrådsförslaget till RUF 2010 där det för alternativ "Fördelad låg" anges 40 900 invånare och för "Fördelad hög" anges 50 300 invånare i kommunen år 2030. I alternativet "Tät" i RUF 2010, vilket flertalet

remissinsatser har förordat, anges för kommunen ett spann på 33 100 – 37 000 invånare år 2030. ÖP innebär ett tillskott på 8 000 nya bostäder under de kommande 20 åren, vilket motsvarar ett årligt tillskott på 400 bostäder. Det är en fördubbling mot antalet påbörjade nya bostäder under de senaste 10 åren. Eftersom ÖP rymmer en så stor utbyggnad som eventuellt inte kommer att fullföljas under planperioden kan det vara angeläget att prioritera vilka utbyggnadsområden som bör ingå i en första etapp och vilka som kan ligga som en reserv för senare etapper.

Vallentunas riktlinjer för bostadsförsörjning redovisas i den s.k. kommunplanen. I ÖP finns ingen hänvisning till denna. Det vore en fördel om ÖP även kunde inkludera kommunens målsättningar för boendepaneringen, t.ex. blandning av upplåtelseformer och storlekar på bostäder. För att ha en god planberedskap är det viktigt att göra en analys av vilka behov som finns, hur efterfrågan ser ut, och vilka verktyg kommunen har till sitt förfogande i boendepaneringen.

Regionplane- och trafiknämnden

Inriktningen att ny bebyggelse i huvudsak lokaliseras till områden som i RUFSS redovisas som regional stadsbygd stöds. Inriktningen att i huvudsak lokalisera ny bebyggelse utmed kollektivtrafikstråk och ambitionen att på ett medvetet sätt hantera mötet mellan stadsbygden och landsbygden stöds. I ÖP redovisas övergripande förutsättningarna för orternas utveckling. Det vore önskvärt om omfattningen på föreslagen bebyggelse redovisades för respektive ort. Den nya bebyggelsens struktur och avgränsning bör beskrivas tydligare. Det är svårt att bedöma i vilken utsträckning bebyggelsestrukturen stöds av effektiv kollektivtrafik och hur bebyggelsen avgränsas mot kulturlandskapet.

Storstockholms Lokaltrafik (SL)

SL ställer sig positivt till fokus på nyexploatering i anslutning till befintlig bebyggelse och i goda kollektivtrafiklägen. Vid utbyggnad av nya bostads-, handels- och verksamhetsområden är det SL:s inriktning att denna i första hand ska styras till centrala lägen med korta gångavstånd från befintlig kollektivtrafik, helst SL:s stomtrafik. Alternativt kan exploatering styras till lägen där exploateringen i sig självt kan skapa förutsättningar för god kollektivtrafikförsörjning. Med förutsättningar ses här inte enbart

resandeunderlag utan också om vägnätet utformas för att möjliggöra en effektiv kollektivtrafiklösning.

Upplands Väsby kommun

Vallentuna kommuns förslag för att utvecklas kommer att bidra till att göra Stockholmsregionen till Europas mest attraktiva storstadsregion. Upplands Väsby delar ambitionen att få en utveckling av byggnationen som stödjer befintlig kollektivtrafik.

Sigtuna kommun

Den huvudsakliga inriktningen för den fysiska utvecklingen stöds.

Vaxholms stad

ÖP speglar på ett bra sätt de tankar och beslut som omfattas i den gemensamma Visionen och de för nordostsektorn så viktiga infrastrukturella satsningar redovisa på ett bra sätt.

Stockholms stad

Det är positivt att kommunen tar sin del av ansvaret för ett ökat bostadsbyggande, näringslivsutveckling och nya infrastrukturplaner och aktivt bidrar till att Stockholmregionen blir Europas mest attraktiva storstadsregion. Det är bra att bebyggelsen samordnas med kollektivtrafiken och att kommunen satsar på en hållbar stadsutveckling med bra kollektivtrafik samt klimat- och miljövänligt byggande.

Knivsta kommun

ÖP innehåller intressanta idéer om den framtida utvecklingen i Vallentuna kommun som en del i en dynamisk region. Exempel på detta är den nya tvärförbindelsen i öst-västlig riktning mellan Roslagsbanan och Arlanda.

Kulturnämnden

Konfliktsituationer och konsekvensbedömningar samt tydlighet avseende såväl kartmaterial som riktlinjer och intentioner saknas. Utförligare och bättre formuleringar av beaktande av riksintressen bör göras.

Kommunens tjänstemannaledningsgrupp

ÖP-arbetet har bedrivits på ett konstruktivt sätt genom att ta tillvara resurser och kompetenser från olika delar i kommunen. En välförankrad ÖP skapar goda planeringsförutsättningar och möjligheter för långsiktighet.

Det är positivt att Vallentunabor, både nuvarande och sådana som tänker flytta till kommunen, samt företagare och övriga intressenter på ett tidigt stadium får information om var i kommunen det finns byggplaner och hur kommunen är tänkt att utvecklas. Detta är även bra som argument och underlag inför kommande infrastrukturplaner. Med den befolkningsökning som kommunen har med i sin långsiktiga vision är det viktigt att det finns en lång planeringshorisont för att kunna ta tillvara de natur- och kulturreсурser som finns i kommunen.

ÖP visar en positiv inriktning för kommunen. Marken tillvaratas på ett sätt som är effektivt och långsiktigt hållbart såväl ur ett ekonomisk som klimatomässigt perspektiv, i och med att bebyggelsen i ÖP ligger klustrad i anslutning till bra kollektivtrafiklägen och inte utspridd över kommunen. Detta ger stora möjligheter till bra upplevelser av natur- och kulturupplevelser.

Tanken var från början att förutom ÖP ta fram en utvecklingsplan som beskriver en långsiktig inriktningsvision för skola, omsorg, fritid, kultur mm. Tyvärr blev arbetet med att ta fram långsiktiga visioner inom dessa områden alltför omfattande. I ÖP finns detta istället kortfattat beskrivet i inledningen.

Össeby hembygdsförening

ÖP är beskrivande och utan hänvisning till intressekonflikter. Kommunen borde vara mer offensiv och "sätta ned foten". ÖP ger stor frihet för politiska beslut, men bidrar till osäkerhet bland invånarna om hur framtiden ska utformas. ÖP är inte bindande, men ett tydligt utpekande av inriktningen är viktigt. De östra delarna är också en del av kommunen. Skrivningarna är tyder på att det saknas kunskaper om f.d. Össeby kommun.

Vallentuna naturskyddsförening (VNF)

ÖP har en positiv intention genom att kommunen ska utvecklas med stads- och landsbygdsområde, historiskt och kulturellt utgående från egen särart. Det är positivt att kommunen uppmärksammar utmaningen att utvecklas till

en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar del av regionen. VNF är enig med Ekologigruppen i kritiken av ÖP gällande vaghet i direktiv och riktlinjer. MKB:n påpekar att den biologiska mångfalden riskeras att utsättas för betydande miljöpåverkan, i samband med ingrepp i den regionala grönstrukturen. Utbyggnad av Molny/Ubby och Lindholmen innebär risk för betydande påverkan på Vallentunas kulturmiljö och naturvärden. Grönstrukturer och spridningskorridorer måste bevaras men naggas av exploatering. ÖP ger otillfredsställande svar om hur detta kan undvikas.

Vallentuna församling

ÖP är av god kvalitet och med belysande illustrationer.

Handelskammaren i Vallentuna

Planerna på att koncentrera bebyggelseutvecklingen i kollektivtrafiknära lägen stöds. Planerna för en utbyggnad och förnyelse av Vallentuna Centrum är mycket positiva.

Sundby Väg- och Villaförening

Den övergripande inriktningen för kommunen såsom den presenteras i avsnitten *Strategier för den fysiska utvecklingen i Vallentuna, Bebyggelse, natur och kultur i samspel, Fritid och rekreation i stads- och landsbygd och Vallentuna – hållbar stadsutveckling* gillas av föreningen.

Boende på Ekebyvägen

Bibehållen småskalighet, förbättrade kommunikationer och hög grad av hänsyn till miljö (inkl kulturhistoriska miljöer) är positivt. Om ÖP följs finns det all anledning att tro att Vallentuna 2030 kommer att vara en härlig kommun att bo i.

Boende på Björkhagsvägen

ÖP saknar alternativ. Sådana kan klargöra problem, vittna om eftertanke och är en förutsättning för medborgarinflytande. Vallentuna har ett tungt arv av planlös bebyggelsespridning, som "ätit" mycket landskap. I en pendlarort, vars befolkning till övervägande delen har sin sysselsättning söder om kommunen bör tyngdpunkten i exploateringen koncentreras söderut. En tung exploatering norrut bör av både bevarande- och transportgeografiska skäl inte ske.

Kommentar

En utgångspunkt för arbetet med en ny ÖP har varit att den ska vara strategisk och kortfattad. Denna målsättning innebär att ÖP upplevs som lättillgänglig men också att den i vissa avseenden upplevs som vag. En styrka med ÖP är att den är väl politisk förankrad. I syfte att planen ska vara lättillgänglig så sker inte hänvisning till planeringsunderlag och lagparagrafer. ÖP har kompletterats med redovisning av motstående intressen under avsnitt om bebyggelseutveckling.

ÖP har kompletterats med uppgift om att en bostadsbyggnadsprognos årligen tas fram som en del av kommunplanen. ÖP har uppdaterats med att det behövs 7000 bostäder till 2030, dvs. 350 bostäder per år.

ÖP kommer att följas av såväl strukturplaner som ett stort antal utredningar. Dessa redovisas under avsnittet handlingsplan.

Disposition

Länsstyrelsen

ÖP är välstrukturerad och har en bredd där flertalet planeringsfrågor som behöver uppmärksammas finns behandlade på ett lättillgängligt sätt.

Knivsta kommun

ÖP är föredömligt lättläst och enkel att sätta sig in i.

Kulturnämnden

Generella synpunkter är önskemål om faktarutor med exempelvis koppling till lagtexter och ett tydligare och mer utförligt kartmaterial.

Vallentuna naturskyddsförening

Disposition behöver förtydligas och språket ses över. Det svårt att avgöra vad som är vision, strategi eller rådande förhållanden.

Össeby hembygdsförening

ÖP innehåller många intressanta och tankeväckande beskrivningar av förhållanden i kommunen, förr och nu. De delarna borde brytas ut i ett eget dokument och läggas ut på hemsidan som en introduktion för personer som funderar på att flytta till kommunen, eller som vill ha mer information om kommun på hemsidan. Dokumentet ser redan nu väl genomarbetat ut.

Sundby Väg- och Villaförening

ÖP är välstrukturerad, begriplig och lättläst.

Handelskammaren i Vallentuna

ÖP visar på ett överskådligt sätt kommunens förutsättningar och strategier för utveckling. Samtidigt är det mycket som måste kompletteras.

Boende på Björkhagsvägen

ÖP är en snygg trycksak, kartmaterialet utmärkt, layouten tilltalande och överskådlig. Texten innehåller en hel del värdefull information.

Kommentar

Kommunen eftersträvar att ÖP ska vara lättläst och med en tydlig disposition. Språket i ÖP har granskats ett flertal gånger.

ÖP har kompletterats med en kortfattad läsanvisning.

Kommunen i den växande storstadsregionen

Kulturnämnden

I stycket om "Landsbygd i kulturbygd" är ett längre tidsperspektiv än en start vid 1900 är önskvärt för att förstärka den identitet som det hänvisas till. Ytterligare ett sätt att lyfta Vallentunas roll i den växande regionen vore att fokusera på Vallentunas framväxt. Ett stycke om tunnelbanan tillför inte något i detta sammanhang.

Kommentar

Avsnittet har uppdaterats enligt önskemål.

Vallentuna naturskyddsförening

ÖP hänvisar till Vision Nordost som förutsätter att befolkningen i kommunen ska vara 45 000 år 2030, utan att redogöra för hur antalet beräknats. VNF ifrågasätter om det är baserat på de naturgivna förutsättningar eller om det är en lokalpolitisk vilja att kommunens tillväxttakt ska vara fortsatt hög. Den småskalighet och närhet till naturen som karakteriserar kommunen kan gå förlorad om befolkningstillväxten följer Vision Nordost.

Boende på Björkhagsvägen

Det saknas en analys av Vallentunas funktion och växelverkan i storstadsregionen. En sådan borde vara utgångspunkten för alla överväganden. Nu tas utgångspunkt i "Vision Stockholm Nordost", som bär prägel av exploater- och köpmannadrom. För boende i kommunen kan den te sig som skräckvision. En ÖP är till för att skapa beredskap för en beräknad/befarad befolkningstillväxt. Det är inte ÖP:s roll att åstadkomma en viss tillväxt. En ansvarsfull kommunledning, måste om exploatering hotar omistliga värden, kunna säga stopp. Annars är talet om "hållbarhet" ihåligt.

Boende på Engelbrektsvägen

Expansion bör inte vara ett självändamål. De hoppas att den expansion som måste ske kan ske med varsamhet om den orörda naturen, både den särskilt skyddsvärda och den tätortsnära. Familjer som prioriterar utökad samhällsservice före naturnärlighet har andra kommuner att välja på. De vill bo i en kommun som ser till intresset hos befintliga invånare.

Kommentar

Befolkningsökningen som redovisas som en vision följer en trend. Kommunen är inne i en långvarig tillväxtfas och invånarantalet växer stadigt med mellan 400 – 800 invånare per år. ÖP har kompletterats med varför kommunen bör fortsätta växa. ÖP:s roll är att planera för en hållbar utveckling.

Össeby hembygdsförening

Det skrivs mycket om närheten till kunskapscentra i Stockholm, men med tanke på en eventuellt kommande utbyggnad av järnväg till Arlanda är restiden till Uppsala med sina två universitet inte avskräckande.

Kommentar

Tillgängligheten till Uppsala beskrivs under avsnittet transporter.

Utgångspunkter för utvecklingen

Täby kommun

Det är mycket positivt att kommunen redovisar hur den kan bidra till att Vision Stockholm Nordost realiserar.

Fritidsnämnden

I stycket för "ett samhälle för alla åldrar" bör även fritidsutbud nämnas bland det som berikar samhället.

Kommentar

ÖP uppdateras enligt önskemål.

Kulturnämnden

Att en nära och högt värderad natur- och kulturbygd ingår i visionen är positivt. Det är önskvärt att låta denna framgå tydligare. Vallentunas identitet tas vid flera tillfällen upp i ÖP. Koppling saknas till en utförlig beskrivning av vad dessa värden består i och hur de ska tillvaratas för att stärkas. Upplevelser som kopplas till kulturmiljöerna kan förstärka identitets känslan och bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. Kulturmiljövärden kan med fördel arbetas in i avsnitten "Trygghet och säkerhet" och "Klimat och Miljö" samt i kapitlet om utgångspunkter för utvecklingen då förankring i historien bidrar till trygghet. Miljömålet God bebyggd miljö bör tas upp i anslutning till detta parti.

Kommentar

ÖP har uppdaterats med upplevelser som är kopplade till kulturmiljöer under avsnitten Bebyggelse, natur och kultur i berikande samspel och Fritid och rekreation i stads- och landsbygd.

Socialnämnden

Under rubriken "ett samhälle för alla åldrar" föreslås tillägget man ska kunna hitta en bostad som är *anpassad för sina behov*.

Handikapprådet och Pensionärsrådet

Stycket för "ett samhälle för alla åldrar" bör formuleras som ett samhälle för alla.

Kommentar

Formuleringen "ett samhälle för alla åldrar" är mer mångfaceterat än förslag till omformulering. Formuleringen inbegriper ett samhälle för alla.

Kommunens bedömning är att en bostad anpassad för sina behov är subjektivt. Val av bostad sker ofta utifrån kompromisser.

Kommunens tjänstemannaledningsgrupp

Visionen och "identiteten" bör definieras tydligare liksom begrepp som småstad, vacker landsbygd och attraktivitet. Först när man vet vad vi menar med det, och vad det innebär är det möjligt att förstärka, bevara och utveckla det som är kärnvärdena. De suddas annars lätt ut.

Oavsett fas i livet (gammal, ung eller mitt i livet) ska man kunna hitta en bostad som är anpassad för sina behov. I synnerhet måste ungdomsbostäder prioriteras, i syfte att unga ska kunna bo kvar i kommunen, hjälpa till att utveckla den och skapa en positiv framtidstro.

Kommentar

Under rubriken Tätare bebyggelse med småstadens kvaliteter beskrivs vad som menas med småstad. Avsnitt om attraktivitet har utvecklats.

En strategi i ÖP är att bygga bostäder i kollektivtrafiknära lägen. Kommunen kommer att verka aktivt för att även mindre lägenheter byggs.

Össeby hembygdsförening

Tyvär lever texten inte upp till visionen. Bebyggelseplaneringen har fått för stor prioritet jämfört med t.ex. natur- och kulturmiljöfrågor.

De stycken som beskriver nuläge och historisk utveckling är som regel utmärkta. De skulle gärna se en mer offensiv skrivning då det gäller natur- och kulturmiljö. Det är inte bara bebyggelse som är viktigt i kommunen, utan natur- och kulturmiljöer har betydelse för den sociala hälsan. Dessa områden har betydelse för djur- och växtliv, för tolkning av och förståelse för natur- och kulturlandskapet och för kulturarvet.

Angarngruppen

Det generella intrycket är att kommunen är otydlig då det gäller hänsynen till natur- och kulturvärden. Det är redan många aktiviteter som påverkar skyddade och ännu inte skyddade områden och en viljeinriktning då det gäller planeringen i förhållande till natur- och kulturvärden är nödvändig för att i framtiden undvika uppslitande konflikter.

Kommentar

Kommunens uppfattning är att ÖP har en balans mellan de olika frågor som behandlas.

Kulturnämnden

Den attraktivitet och resurs som kulturmiljön utgör bör dominera kapitlet "Bebyggelse, natur och kultur i berikande samspel". Formuleringar som "...

kamp och hot om förödelse” bör tas bort. En kulturell infrastruktur bör tas upp här eller arbetas in på annat ställe i dokumentet.

Kommentar

Text om kamp och hot om förstörelse har utgått. Avsnittet har även kompletteras med underlag från kulturnämndens yttrande.

Bebyggelseutveckling

SL

Kommunens ambition att utveckla befintlig tätortsbebyggelse ger goda möjligheter till utnyttjande av befintlig kollektivtrafik och förhoppningsvis även underlag för förstärkt trafik. Att kommunen har ambitionen att planeringen ska ske på kollektivtrafikens villkor är mycket positivt. Delar av föreslagna exploateringsområden t.ex. i Lindholmen, Molnby, Karby/Brotby och Gillinge, kommer långt ifrån stations- och hållplatslägen med hög turtäthet. Även om gångavstånden blir acceptabla så kan de komma att uppfattas som oattraktiva, vilket leder till ökat bilresande liksom exploatering i lägen där kollektivtrafik saknas eller där en hög turtäthet inte kan motiveras. För att tillstyrka bebyggelse med långa gångavstånd till kollektivtrafik önskar SL att kommunen redovisar hur kopplingen mellan byggen och behovet av en god tillgänglighet ska säkerställas. En bättre tillgänglighet till planerad randbebyggelse kan delvis säkerställas genom att leda om eller inrätta ny lokal busstrafik. Detta kräver anpassning av infrastrukturen och förutsätter att omfattningen av byggelsen är så stor att en förstärkt lokal busstrafik kan motiveras.

Handikapprådet och Pensionärsrådet

Efterfrågar flerbostadshus med hiss.

Vallentuna naturskyddsförening

Bebyggelsen ska vara strukturellt samlad, med tydliga gränser mellan bebyggelse och natur- och kulturlandskap, samt med hög tillgänglighet till omgivande landskap. VNF uppskattar samlad bebyggelse som styrs mot befintlig infrastruktur.

Boende på Bygdevägen

Det måste byggas billiga ungdomsbostäder med hyresrätt.

Kommentar

I kommande arbete med strukturplaner och detaljplaner kommer kopplingen mellan bebyggelse och kollektivtrafik att mer detaljerat studeras.

I centrala lägen kommer flerbostadshus att byggas i 3-5 våningar med hiss. Dvs. flertalet flerbostadshus kommer att byggas med hiss.

En utgångspunkt i ÖP är att bygga bostäder för alla åldrar.

Centrala Vallentuna

Länsstyrelsen

Företaget Aerosol ligger i norra delarna av Vallentuna centrum. Fabriken hanterar stora mängder gasol och behovet av skyddsavstånd bör omnämnas som en planeringsförutsättning. Ett större skyddsavstånd än 150 m kan behöva övervägas för Aerosol.

Storstockholms brandförvar

Brandförsvaret anser att kommunens redovisade planer med en expansion av Vallentuna tätort i närheten av verksamheten Aerosol är direkt olämpligt och kommer i konflikt med gällande krav på skyddsavstånd mellan verksamheten och omgivande bebyggelse. De transporter av farligt gods som regelbundet går till och från anläggningen ska särskilt beaktas.

Kommentar

Verksamheten Aerosol och dess behov av skyddsavstånd beskrivs under rubriken centrala Vallentuna med hänvisning till kapitlet Miljö och risk, dit även transporter av farligt gods flyttats. På sikt bör annan lokalisering sökas om nuvarande verksamhetsinriktning kvarstår för att kunna utveckla även den norra delen av centrala Vallentuna. Se vidare kapitlet Miljö och risk.

Fritidsnämnden

Serviceutbudet i beskrivningen av Vallentuna centrum bör kompletteras med teater, sim- och sporthallar, ungdomens hus, affärer m.m. Därtill kommer att inom centrumområdet ligger Vallentuna idrottsplats med ishallar, fotbollsplaner, friidrottsanläggning och motionsspår.

Kommentar

Texten har kompletterats.

Markims hembygdsförening

Att sträva efter att snabbt öka befolkningen för att omvandla tätorten till en småstad är inte bara av godo. Risken är att man förlorar den attraktionskraft som finns i idag, med det lugn, den småskalighet och den närhet till natur och levande kulturlandskap som varit dess kännetecken.

Kommunen bör överväga en ökad förtätning av tätortens centrala delar istället för att satsa på utbredd villabebyggelse. En förtätning med flerfamiljshus innebär möjlighet att bevara mer av Vallentunas karaktär av en tätort med närhet till rika natur- och kulturvärden och rekreationsområden och ger samtidigt utrymme för en ökad mångfasettering av befolkningen, en förort där även ungdomar skulle kunna finna sitt första boende.

Kommentar

ÖP 2010-2030 innebär en ökad förtätning jämfört med tidigare.

Konsumentföreningen Norrort

Föreningen delar kommunens uppfattning om behovet av en stark och attraktiv kärna – ett mångfunktionellt centrum. För att Vallentuna centrum ska utvecklas krävs ett nära och kompletterande bostadsbyggande och en vägstruktur som underlättar centrumhandeln.

Det planerade bostadsbyggandet i och norr om centrum är av stor betydelse för handeln och det är nödvändigt att dessa får bra kommunikationer till centrum. Centrum saknar i dag en bra kommunikationsstruktur för flertalet boende öster om järnvägen. Det är av stor vikt att säkerställa en vägförbindelse mellan Lindholmsvägen och den norra infarten till centrum samt mellan centrum och den bebyggelse som planeras norr om centrum.

Kommentar

ÖP 2010-2030 innebär ett ökat bostadsbyggande i centrala Vallentuna som kommer att stärka kärnan. Arbetet har redan påbörjats med detaljplanering. I dessa behandlas även trafikfrågorna.

Vallentuna församling

Vid Vallentuna kyrka pågår planarbete med en planbestämmelse för att ersätta förordnandet kring kyrkan. Församlingen förmodar att planarbetet avser vattenparken i området öster om kyrkan. Om det är andra ändringar, som avses, så vill församlingen delta i planarbetet.

Kommentar

Det redovisade planarbetet är arbetet med våtmarksparken.

Boende på Engelbrektsvägen

Det är positivt att en del av förtätningen av bebyggelsen planeras till centrum. De önskar ytterligare en restaurang och någon mer butik. Det bästa med Vallentuna är naturen. De uppskattar den kulturhistoriska rikedomen. Det är viktigt att inte exploatera naturområden och inte strandskyddade områden. För dem är närheten till naturen överordnad ökad samhällsservice. Särskilt värdefulla platser är Angarnssjöängen, Vadadalen, Tärnanområdet och området omkring Kyrkviken.

Det är positivt med bättre tillgänglighet till Angarnssjöängen och bättre kollektivtrafik. Det är mindre lyckat att planera ny bebyggelse på områden som utgörs av ganska orörd natur, t.ex. sydväst om Angarnssjöängen. Det är negativt med planerna på att ersätta skogsområdet mellan idrottsplatsen och Södra Haga med bebyggelse. Det skulle förta mycket av det positiva med deras hem om denna skog höggs ner. Även planerad bebyggelsen längre bort mot Seneby skulle störa dem p.g.a. ökad trafik.

Kommentar

Området söder om Lingsbergsvägen (sydväst om Angarnssjöängen) redovisas i utvecklingsområdet centrala Vallentuna som antogs av Kommunfullmäktige 2005. Angående planerad bebyggelse längre bort mot Senerby menas troligen Gustavslund och Upprätta-Lingsberg för vilka planeringen är klar.

Boende i Vallentuna centrum

Värnar om kommunalhusparken i centrum och miljön och de boende i Alléhuset. Det finns redan ett bibliotek, bygg ut det istället.

Kommentar

Detaljplanen för nytt bibliotek och kulturhus är antagen av kommunfullmäktige.

Kulturnämnden

Det är viktigt att få med värdet av bebyggelsens årsringar och avläsbarheten i samhällets framväxt som detta medför.

Kommentar

ÖP kompletteras med att det är viktigt att det kan ske en bebyggelseutveckling i centrala lägen. Det krävs att avvägningar görs med kunskap och beaktande av olika konsekvenser. Kommande kulturmiljöprogram är viktig kunskapskälla för årsringarna i bebyggelsen och Vallentunas identitet.

Området söder om Väsbyvägen

Kulturnämnden

Kulturmiljövården i Vallentuna är ofta kopplade till jordbruket. Förslaget till utbyggnad i den centrala stadsbygden i direkt anslutning till Björkby-Kyrkvikens naturreservat är ett exempel på hur jordbruket inte beaktas.

Fastighetsägare i Kragsta

Den åkermark som berörs av ÖP mellan Väsbyvägen och Skålhamravägen är mycket bördig och bör bevaras som jordbruksmark.

Kommentar

I utställningshandling redovisas området som ett utredningsområde. Om området ska bebyggas ska studeras vidare.

I ÖP anges under Näringsliv och service- jord- och skogsbruk att "kommunen ska värna om jord- och skogsbruk i närheten av tätorterna. Jordbruksmark ska endast tas i anspråk för bebyggelse om det inte finns annat lämpligt alternativ". När tätorten växer är det inte möjligt att helt undvika att jordbruksmark tas i anspråk i viss utsträckning. Området är mycket centralt beläget med kollektivtrafik och föreslagen bebyggelseutveckling kan stärka stadskärnan.

Boende på Björkhagsvägen

Kommunen har alltid, där bevarande stått mot exploatering, valt exploatering. Björkby-reservatet, som prisas i ÖP, drevs fram av en engagerad hembygdsförening med stöd av centerpartiet.

Kommentar

Kommunens ambition är att utveckla såväl bebyggelse som grönområden.

Vallentuna naturskyddsförening

Syftet med naturreservatet Björkby–Kyrkviken som är att bevara ett väl frekventerat friluftsområde och ett attraktivt kulturlandskap med lång kontinuerlig hävd devalveras om intentionen om ökad bebyggelse i dess närhet genomförs.

Kommentar

Enligt Länsstyrelsens beslut: "Ändamålet med naturvårdsområdet (sedermera naturreservatet) Björkby-Kyrkviken är att bevara ett välfrekventerat friluftsområde och ett attraktivt kulturlandskap med lång, kontinuerlig hävd. Floran och faunan är intressant från naturvårdssynpunkt ..."

Naturreservatets funktion som tätortsnära naturområde förändras inte av föreslagen ny bebyggelse. Tillgängligheten till området och sjön kan öka genom uppförande av en ny planskild gc-korsning med Väsbyvägen som finansieras av ny eventuell bebyggelse söder om Väsbyvägen.

Fastighetsägare Vallentuna-Väsby

Exploatering av området "nordväst om Vallentunasjön" avvisas. Området söder om Väsbyvägen har tidigare betecknats som ett område som ska sparas som jordbrukmark m.h.t. dess betydelse för Skålhamravägens kulturområde. Området är ett tätortsnära jordbrukslandskap med intensiv jordbruksdrift med insprängda hästgårdar som tillsammans skapar det för Vallentuna karakteristiska småbrutna kulturlandskapet. En agrar miljö som stammar från tiden före järnåldern. Centralortens förtätning gör den här tätortsnära naturen än mer betydelsefull för invånarnas rekreation. 1993 föreslogs områdesbestämmelser för landskapet kring Skålhamravägen, med utökad bygglovspflicht, för att "bevara karaktären i de värdefulla miljöerna". Att nu exploatera denna mark känns främmande.

I RTK:s genomgång 2004 av Rösjökilens redovisas följande värden. För kulturhistoria och levande landsbygd samt för variationsrikedom och naturpedagogik ges betyget "mycket högt värde". För utblickar och öppna landskap redovisas "högt värde". För öppna landskap över 6 ha, ligger en

färgplatta över området. Bebyggs det här så förloras dessa värden. Det ligger inom området "Regionala grönstruktur" enligt RUF 2001. Att bygga här för att uppnå "en stark identitet genom närheten till Vallentunasjön" är att missa målet. I MKB:n betonas de funktioner som går förlorade om utbyggnaden förverkligas. Man talar om områdets ekologiska känslighet genom påverkan av ett naturvårdsobjekt enligt LSTs naturvårdskatalog och om det känsliga avrinningsområdet Vallentunasjön. Ett värdefullt spridnings samband för ädellövskog kan påverkas. "Den regionala grönstrukturens Rösjökil påverkas av föreslagen bebyggelse. Den kommer att reducera Vallentunas värde som en naturnära förortskommun.

Kommentar

Föreslagna områdesbestämmelser för området kring Skålhamravägen fördes inte fram till Kommunfullmäktige för antagande. Syftet var att utöka bygglovplikten i kulturhistoriskt värdefulla områden. De reglerar inte byggrätten.

Den regionala grönstrukturens Rösjökil, påverkas till viss del. De ovan redovisade upplevelsevärdena i Rösjökilens avser till större delen värden inom naturreservatet Björkby-Kyrkviken.

I MKB:n påtalas bl.a. att det finns risk för att ett spridnings samband för ädellövskog och att ett regionalt naturvårdsobjekt kan påverkas. MKB:n konstaterar att omfattningen av konsekvenserna beror till stor del av hur den nya bebyggelsen utformas och vilka hänsyn som då tas till ekologiska värden. Området avvattnas norrut via Sormen vid Lindö. Uppgiften om att området ligger inom Vallentunasjöns delavrinningsområde, som angavs i samrådshandlingen av MKB:n är felaktig och har rättats till.

Angarngruppen

En av grundtankarna vid avsättandet av naturvårdsområdet vid Björkby/Kyrkviken var att marken söder om Väsbyvägen inte skulle bebyggas utan

utsikten mot sjön skulle ha ett skyltvärde. Eftersom Björkby-Kyrkviken vid bildandet var naturvårdsområde, kunde den brukade åkermarken mellan badet och området vid Kullen inte inkluderas. En bebyggelse här skulle få ett mycket bra läge för ett fåtal människor, men en av grundtankarna i reservatet skulle gå förlorad.

Kommentar

Åkermarken mellan badet och kullen ingår i reservatet och kommer inte att bebyggas.

Södra Vallentuna

Länsstyrelsen

I ÖP redovisas flera nya utbyggnadsområden öster om Arningevägen söder om Angarnsvägen. LST anser att en utbyggnad av dessa områden lämpligen först prövas i en FÖP där förutsättningarna för utbyggnaden med bibehållen god framkomlighet på Arningevägen samt med tillräcklig hänsyn till natur- och rekreationsintressena i den regionala grönkilen utreds.

Kommentar

Området studeras i en strukturplan. Framkomligheten på Arningevägen och hänsyn till rekreationsintressena är viktiga utgångspunkter.

Täby kommun

I kartredovisningen av den centrala stadsbygden saknar det sydligaste området för utveckling av grönområde väster om Arningevägen koppling till motsvarande grönområde i Täby. I Täby kommuns detaljplan för nordöstra delen av Byleområdet, som gränsar till Vallentuna, finns ett sammanhängande grönstråk som sträcker sig genom bebyggelsen i nordsydlig riktning. Målsättningen med grönområdet har i samråd med Vallentuna kommun varit att stråket skulle fortsätta över kommungränsen. Täby anser det lämpligt med en justering av grönområdet så att det sammanfaller med

grönstråket i Byle för att uppnå ett sammanhängande stråk. Det medför att grönstråkets rekreativa värde ökar.

Kommentar

Läget av ovannämnda grönområde har inte specifikt diskuterats med Vallentuna kommun. I pågående planarbete för Bällstaberg 4 och Nyborg studeras bl.a. grönområdets omfattning och placering. Möjligheten till samordning av grönstråken eftersträvas. Den berörda marken i Vallentuna kommun är helt i privat ägo.

Barn- och ungdomsnämnden

Mark finns inte planlagd för skolverksamheter i södra Vallentuna vilket måste tillgodoses snarast.

Handikapprådet och Pensionärsrådet

Bygg fler undergångar under Arningevägen för gång- och cykeltrafik.

Kommentar

Möjligheten till ytterligare en skola i södra Vallentuna och fler planskilda korsningar med Arningevägen kommer att studeras i strukturplanen.

Angarngruppen

Området öster om Arningevägen ingår till stor del i Angarnssjöängens tillrinningsområden och byggande här kan påverka vattenkvaliteten i Kvarnbäcken med eventuella konsekvenser för Angarnssjöängen. Bostadsområden brukar främst medföra en ökning av kväveläckaget, men det första decenniet även fosforläckaget.

Kommentar

Omhändertagandet av dagvatten kommer att studeras i strukturplanen och efterföljande detaljplaner.

Förtätning i södra Vallentuna

JM, region Öst

I ÖP ingår ett område öster om Arningevägen, i höjd med Bällstabergsvägens anslutning till Arningevägen. Illustrationen anger två bebyggelseområden med tre viktiga gröna kopplingar. I samband med planläggning av området och de studier av befintliga förhållanden beträffande typografi, geologi och kommunikationsleder kommer förhållanden uppdagas som troligtvis innebär att en omfördelning av funktioner mellan delområden kommer att visa sig lämplig. Lägena för kommunikationskilar och grönkilar kommer troligtvis att behöva justeras, liksom fördelningen av nyttjande av marken. JM:s bedömning är att det lämpligaste läget för en handelsetablering, kommer att vara i anslutning till korset Bällstabergsvägen-Arningevägen. ÖP anger handel endast i området norr om mellersta gröna kopplingen. Eftersom det idag finns ett antal befintliga väl fungerande kopplingar mellan västra och östra sidan av Arningevägen, bör stor hänsyn tas till detta, samtidigt som hänsyn ska tas till typografiska, och andra förhållanden, då läget av kommande kopplingar fastställs.

Svenska kyrkan, Stockholms stift

På östra skiftet av fastigheten Vallentuna Prästgård 1:1 visas ett grönområde och ett grönt stråk. Stiftet godtar inte detta utan vill att framtida bebyggelse ska vara möjlig. Stiftet är positiv till gröna stråk men anser att dessa ska lokaliseras till mark ägd av kommunen eller fördelas över olika fastighetsägare.

Angarngruppen

I samband med arbetet för Arningevägen framhölls att bebyggelsen aldrig skulle tillåtas passera på östra sidan om vägen. För de boende i Bällsta, Solgårdsgårde m.fl. bostadsområden vore det av vikt att så inte skedde.

Friluftsrämjandet Södra Roslagen

Planerad bebyggelse inom grönområdet mellan Karlbergsområdet och Arningevägen tar bort möjligheten för skolklasser och barngrupper vid Karlbergsskolan att få tillgång till naturupplevelser.

Boende på Björkhagsvägen

Planen talar om förtätad bebyggelse vid järnvägshållplatserna. Förtätningen i Ormsta bör inte upprepas i Bällsta.

Namnlistor och brev med totalt ca 300 namn

Boende i framför allt södra Vallentuna vill framhålla att idén med en stadsbygd samlad kring den bullrande Arningevägen verkar befängd. Förtätning av bostäder och arbetsområden kring Arningevägen har gjorts alldeles för ovarsamt. Befintliga skogsområden skövlas och Rickebyområdet blir helt inringat. De vill att barnen ska få växa upp i ett grönskande Vallentuna där kommunen visar förståelse för värdet i uppvuxen natur och vad den betyder för människor, både fysiskt och psykiskt. Barnen ska känna att de lever i en kommun som värdesätter gröna områden och visar respekt för de som bor i kommunen, istället för att skövla skog för att bereda plats för nyinflyttade.

De accepterar inte förtätning av bostäder och arbetsplatser på den östra sidan av Arningevägen fram till Gävsjödalen. Kristineberg och området söder därom är ett viktigt grönområde med bra skog på hyggligt promenadavstånd. Ett förslag är att anlägga ett fritidsområde kring den vackra Gävsjödalen med en friluftsgård och använda Högdalattippen som skidbacke. De accepterar inte en förtätning väster om Arningevägen. Även i en stad behövs lungor som parker och grönområden. I ÖP finns endast korridorer, s.k. gröna stråk. Skogsområdet vid Tunavägen/Fågelsångsvägen behövs för barns lek, hundpromenader, motion och rekreation i en underbar natur. Barnen i Karlbergsskolan får ingen skog för aktiviteter. Barn och rekreation är något som helt glömts bort i iver att skapa en central stadsbygd.

Det olämpligt med bostäder nära den bullriga Arningevägen, det kan de intyga som bor i Kullaberg/Solgårdsgårde. Kristineberg ligger högre än vägen, vilket ökar bullret. Sänkt hastighet eller höga plank kring Arningevägen befaras. Det är inte så Vallentuna bör utvecklas. Visst behövs det bostäder i framtiden men inte tillkomna på detta sätt.

Enligt ÖP ska de vandra åtskilliga kilometer för att nå naturområden. Deras bostadsområdena har sålts med slogan "Nära till naturen". Sätt Vallentuna-bornas behov av uppvuxen vacker gammal "trollskog" före intressen att

exploatera varje liten grön yta enbart av ekonomiska skäl. Visa redan boende i kommunen att de är värda att satsa på och lyssna på, att det inte bara är nyinflyttade som betyder något.

Boende på Höjdvägen

Kommunen måste först klarlägga förutsättningar och strategier och redovisa strategiernas för- och nackdelar för invånarna. Här avses inte endast ekonomiska frågor, utan även ekologiska, sociologiska, friluftslivs-, ungdoms- och skolfrågor. För att en tätorts luftmassa ska ha en möjlighet till ordentlig syresättning m.m. krävs grönområden av avsevärd storlek. Föreslagna "gröna stråk" är förkastligt ur ekologisk synvinkel. Varken djur, träd eller andra växter torde klara sig på ett vettigt sätt. Avrinningen från området är mot Angarnssjöängen.

Om utbyggnad enligt förslag ska ske förutsätter det ökat invånareantal på ca 10-20 000 personer. Att finna arbetstillfällen för alla dessa människor i Vallentuna är knappast troligt. Trafiken på Arningevägen torde öka starkt och Arningevägen måste få motorvägskaraktär. Det är vad det skulle innebära för dem som bor och skulle bo i närheten av Arningevägen. Ett outhärdligt trafikbuller, som kräver dyra investeringar för att motverkas. Genom att utesluta förtätad bebyggelse på östra och västra sidan av Arningevägen undviks sådana kostnader. Vallentunabor skulle ha bra fritidsområden att rekreera sig i. De flesta som flyttat till Vallentuna har gjort det på grund av att man på relativt kort avstånd från storstaden kan ha tillgång till relativt stora naturområden. Förslaget till strategi skulle spräcka förutsättningarna för natur- och friluftsliv. Ny bebyggelse öster och väster om Arningevägen bör av ekologiska skäl undvikas. Föreslagen bebyggelse i anknytning till Rickebyområdet är befängd. Den berövar Rickebybarnen och Karlbergsskolans barn deras enda naturliga lekplats.

Boende på Bergvägen

Bullermattan på båda sidor om Arningevägen är störande, så egentligen kan alla grönområden i närheten av Arningevägen bebyggas. Från parkmarken runt vattentornet måste finnas ett grönt stråk, ungefär som det är nu över Tunavägen, mot "gröna kilen" från Karlbergsskolan. De fina "berg i dagen" partierna med tallskog och myrområdena i gröna kilen från Karlbergsskolan är ganska unika så nära centrum och får inte bebyggas. Hur ansluts kilen över/under Arningevägen?

Det fina myr och bergsområdena ovanför Kristineberg öster om Arningevägen, får inte heller bebyggas så mycket som ni visat. De är ännu mer unika, känns som en norrländsk myr. Kommunen borde göra en promenadstig genom myren på spänger och via de fina "bergsvalryggarna", det skulle bli en attraktion. Tyvärr bullrar det även där. Bra att kommunen vill spara berg och myrområdet NV-V. om hemvärnsgården (där de f.d. militära masterna låg).

Boende på Svampskogsvägen

De föreslagna bostadsområdena längs Arningevägens södra del rimmar illa med vägens roll som huvudtrafikled. Den är idag 90-väg och får vid föreslagen utbyggnad ännu mer trafik och medför störande trafikbuller för de boende. Trafikökningen accentueras av att Arningevägen förutsätts förlängd. Den får då ta emot trafik även till och från norra Vallentuna. En promenad i det ännu orörda området öster om vägen sker redan nu i ett trafikbrus.

På sidan 17 sägs: "Vägen och dess närmaste omgivning bör gestaltas så att det klart framgår att den utgör en del av stadsbygden." Det kan knappast ske utan fartsänkning till 50 eller 40 km/tim, vilket leder till långsamma köer längs det gamla snabba trafikstråket. Hastigheten minskar dessutom med ökat antal utfarter från hållplatser där bussar har företräde. Vid eventuella övergångsställen har gående företräde. Bilisternas alternativ saknas. Vikingavägen/Jarlabankes väg lär knappast Täby rekommendera. Väsbyvägen till/från E4 resp Karby /Brottbyvägen till/från E18 blir rena mardrömmar i hänseende till framkomlighet.

För att citera MKB: Trafiken längs de större vägarna väntas öka, vilket medför störningar i form av barriäreffekter och buller, samt större trafikrisker. En ny vägsträckning planeras genom att förlänga Arningevägen i en båge öster om Vallentuna C och Ormsta. Detta ger möjligheter till utbyggd busstrafik parallellt med Roslagsbanan, men medför nya störningar genom bl.a. buller och barriäreffekter. Bygg inte trafikgenererande arbetsplatser och bostäder öster om Arningevägen och ta bort den enda snabba vägen till Norrortsleden från centrala Vallentuna.

Kommentar

En övergripande målsättning är att utvecklingen av kommunen ska ske i lägen med möjlighet för god kollektivtrafikförsörjning. Södra Vallentuna ligger på gång- och cykelavstånd (inom 3 km) till centrala Vallentuna med dess service och flertalet stationer på Roslagsbanan. På Arningevägen finns gynnsamma förutsättningar för snabb busstrafik.

En annan övergripande målsättning är att såväl befintliga som nya bostäder ska ha nära till naturen. Tillgängligheten kan förbättras genom tydliga stråk och nya planskilda korsningar med Arningevägen som idag är en barriär. Tillgängligheten ökar även genom tillskapande av nya entréer exempelvis parkeringsmöjligheter för bil och cykel, skyltning, bänkar, tillgänglighetsåtgärder för funktionshindrade och trygghetsskapande åtgärder. Samtidigt kommer stora områden att även fortsättningsvis att ge en utpräglad skogskänsla.

För att säkerställa tillgången till grönområden har kommunen kommit överens med Stockholms stad om inköp av ett större markområde längs Roslagsleden. Detta område kommer fortsättningsvis att skötas som tätortsnära skog och inte produktionsskog, vilket innebär att friluftslivet prioriteras.

I strukturplanen görs en närmre avvägning mellan mark för bebyggelse och mark för grönområde. I strukturplanen kommer även studeras var olika funktioner (bostäder, service, arbetsplatser m.m.) lämpligen kan förläggas. I strukturplanen är det en utmaning att bibehålla god framkomlighet på Arningevägen samtidigt som dess barriäreffekt ska minska. Liksom ÖP kommer strukturplanen att samrådas med enskilda, föreningar och myndigheter.

Norra Vallentuna

Länsstyrelsen

Transformatorstationen i Ubby är en viktig knutpunkt i stam- och regionnätet för elförsörjning och bör inte flyttas. ÖP bör kompletteras så att det framgår att hänsyn ska tas till kraftnät och transformatorstation i den efterföljande planeringen.

Vattenfall

Det är tekniskt svårt att gräva ner Vattenfalls ledningarna in mot befintlig fördelningsstation. Stationen är en viktig knutpunkt och bör inte flyttas. Vattenfall har inte några planer på att flytta anläggningarna och Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter ska följas.

Kommentar

Avsnittet förtydligas med att utveckling ska ske med hänsyn till befintliga och planerade kraftledningar och transformatorstationen. Avsnittet kompletteras även med hänvisning till kapitlet Tekniska försörjningssystem.

Kulturnämnden

Begränsningar i form av bl.a. fornminnen är en olämplig formulering i ÖP för en kommun med en vision där kulturvärden lyfts.

Kommentar

Texten ändras enligt önskemål.

Össeby hembygdsförening

Texten om ... det attraktiva läget i Ubby/Molnby är inte lämpligt. Det finns begränsningar i form av bl.a. tekniska anläggningar är motsägelsefull.

Vallentuna hembygdsförening

Exploatering i området Molnby/Ubby avstyrks med undantag av en begränsad exploatering i öster i anslutning till befintlig bebyggelse.

Vallentuna naturskyddsförening

Genom att exploatera Molny/Ubby försvinner närmaturen för boende i Ormsta. Områdets utbredning måste minska och mark reserveras för en spridningskorridor av tillräcklig omfattning för att säkerställa dess ekologiska funktion.

Boende på Björkhagsvägen

ÖP talar mycket om värden i landskapet men beaktar dem inte. Lingsberg-Ubby-Molnby- området är rikt på omistliga värden.

Besökande från Sundbyberg

Området runt Molnby gård bör bevaras som ett samhällsnära grönområde med stora natur- och kulturvärden och levande lantbruk. Det är en vacker bygd med kulturhistoriskt intressanta byggnader. Det är ett naturligt strövområde för boende i norra delen av samhället.

Kommentar

En övergripande målsättning är att utvecklingen av kommunen ska ske i lägen med möjlighet för god kollektivtrafikförsörjning. Molnby/Ubby har ett strategiskt läge vid en station på Roslagsbanan. Om en utveckling i området inte sker kommer stationen enligt SL att slopas.

Området har även teknisk försörjning i form av allmänna vatten- och avloppsledning.

En annan övergripande målsättning är att såväl befintliga såväl som nya bostäder ska ha nära till naturen.

Tillgängligheten till naturen är en viktig utgångspunkt liksom spridningskorridorer för växter och djur. Hur området kan utvecklas utifrån dess natur- och kulturvärden och i vilken omfattning kommer att studeras i en strukturplan.

Lindholmen

Länsstyrelsen

Det bör framgå att Lindholmen ligger i direkt anslutning till områden som är av riksintresse för kulturmiljövården. Liksom att de värden som riksintresset representerar ska beaktas i den fortsatta planeringen.

Kommentar

Texten kompletteras enligt önskemål.

Orkesta hembygdsförening

Det är svårt att yttra sig om planerna för Lindholmens samhälle i avsaknad på hur en eventuell spårförbindelse till Arlanda skulle se ut.

Kommentar

SL:s styrelse har beslutat att SL ska studera förbindelsen i en idéstudie.

Angarngruppen

LST har föreslagit området med vackra natur- och kulturmiljöer vid Lindholmens gård, Storsjön och Lillsjön som naturreservat. En planering som skulle försvåra en reservatsbildning måste undvikas.

Kommentar

Underhand har LST meddelat att de lämnat in en intresseanmälan till Stockholms stad att förvärva marken för Vasakullen och närliggande marker i syfte att bilda ett mindre reservat. Detta innebär i så fall ett väsentligt mindre område som reservat än det som föreslås i ovannämnda rapport. Se vidare Naturvärden. Ingen ny bebyggelse i aktuellt reservat föreslås.

Boende på Mörbytorpsvägen

I ÖP står att i Lindholmen finns en bensinstation med livsmedelsförsäljning. Det bör stå att det i Lindholmen finns en mindre livsmedelsbutik med bensinförsäljning.

Fastighetsägare i Markim

Bensinstationen i Lindholmen är nedlagd.

Kommentar

Texten korrigeras med faktisk situation.

Kårsta

Länsstyrelsen

Det bör framgå att samhället Kårsta ligger i direkt anslutning till område som är av riksintresse av kulturmiljövård. Liksom att de värden som riksintresset representerar ska beaktas i den fortsatta planeringen.

Kommentar

Texten kompletteras enligt önskemål.

Fastighetsägare i Kårsta

ÖP bör utformas som en strukturplan innefattande Kårsta, Ekskogen och Roslagsstoppet/Löt. På samma sätt som redovisas för Lindholmen och Karby/Brottby. Benämningen bör vara Kårsta med en total befolkning om ca 3 500-4 000 personer 2030. Detta skulle ge möjlighet till en livsmedelsaffär, grundskola F-9, kommunalt stadsnät (bredband-fiber), ökad turtäthet på Roslagsbanan med fler resenärer VA-frågan ska lösas genom ledningar till Käppala och Görveln.

En omlokalisering av "Kårevallen" till Kårstaskolans närhet bör vara rationell ur bl.a. skötselsynpunkt och måste studeras. Det befintliga Kårevallsområdet för närvarande bestående av sex stora tomter, kan bebyggas med minst 12 småhus. Förhandla med GoIF Kåre som är markägare.

Kommentar

Kommunens målsättning är att skapa förutsättningar för en fördubbling av befolkningen till 2030. En utveckling som kan ske hållbart. Målsättningen är att Kårsta även ska fortsätta utvecklas efter 2030. Vid en fyrdubbling av befolkningen till 2030 krävs stora investeringar i infrastruktur bl.a. nya huvudledningar för vatten och avlopp. Dessutom riskeras växtverk vid för snabb befolkningstillväxt som bl.a. påverkar sociala strukturer.

Kommunen delar uppfattningen att på sikt kan det vara lämpligt att flytta Kårevallen till Kårstaskolans närhet.

Frösunda

Svenska kyrkan, Stockholms stift

Kring kyrkan i Frösunda är landskapsbilden skyddad. I övrigt anser stiftet att bebyggelse bör vara möjlig.

Kommentar

Stiftets mark som ligger utanför landskapsbildsskyddet i Frösunda ligger helt inom Arlandas influensområde vilket innebär begränsning i möjligheten att bebygga.

Karby och Brottby

Länsstyrelsen

Det bör framgå att utvecklingsområdet Karby – Brottby ligger i direkt anslutning till och delvis inom område som är av riksintresse av kulturmiljövård. Liksom att de värden som riksintresset representerar ska beaktas i den fortsatta planeringen. I redovisningen bör även de miljö- och riskfrågor som följer med närheten till E 18 lyftas fram bättre, vilket lämpligen även skulle kunna speglas i kartredovisningen.

Kommentar

Texten kompletteras enligt önskemål.

Fritidsnämnden

Beskrivning om Karby och Brottbys bör kompletteras med: *motionsspår, fotbollsplan, sport- och tennishall. I övrigt finns livsmedelsbutik...*

Kommentar

Texten kompletteras delvis då tennishallens status är osäker.

Össeby hembygdsförening

För att få en samhällsbildning som är tillräckligt stor för att behålla viss service måste Karby/Brottbys byggas ut. Föreningen hoppas att utbyggnad sker med hänsyn till landskapsbild och kulturlandskap. De deltar gärna som remissinstans för de planer som tas fram i hela det område som föreningen täcker. Är det inte lite märkligt att kalla Karby/Brottbys för "stationssamhälle"? Det finns inte och kommer heller inte att finnas någon järnvägsförbindelse förbi orten. I Karby/Brottbys finns inte kyrka eller församlingshem. Kyrkor och församlingshem finns i Vada och Lilla Garn.

Kommentar

En utveckling av Karby och Brottbys kommer att ske med hänsyn till landskapsbild och kulturvården. Detta kommer att studeras i strukturplan. Föreningen kommer som vanligt att vara remissinstans.

Kommunens ambition är att busshållplatsen på E18 ska ha samma kvalitet som en station på Roslagsbanan. Busshållplatsen har en så pass viktig funktion i Karby och Brottbys med omnejd att benämning "Stationssamhälle" med buss är relevant.

Texten om kyrka och församlingshem har ändrats.

Svenska kyrkan, Stockholms stift

Kring den gamla kyrkan i Brottbys är området kulturhistoriskt skyddat genom beslut om skydd för landskapsbilden. Detta är bra, men för övriga mark som kyrkan äger, fastigheterna Össeby-Garns Prästgård 3:6 och del av Brottbys 4:1, finns ingen anledning att ha särskilda restriktioner. ÖP anger stora områden för både kulturvården, naturvården och riksintresse för friluftsliv. Kartorna redovisar inte områdena konsekvent och det kan vara skäl att minska restriktionerna över Stiftets fastigheter.

I ÖP nämns att Karby och Brottbys är utvecklingsområden där befolkningstillväxt väntas och fler bostäder behövs detta. Det bör vara möjligt att i framtiden kunna komplettera med bebyggelse även på stiftets mark. Kommunen ska inte genom markbyten överlåta områden till stiftet som ska användas för naturvården och friluftslivet, sådana områden ska ägas av kommunen.

Kommentar

En övergripande målsättning är att utvecklingen av kommunen ska ske i lägen med möjlighet för god kollektivtrafikförsörjning. I Karby och Brottbys är målsättningen att koncentrera bebyggelsen. Stiftets fastighet är relativt perifer men på längre sikt kan en viss utveckling vara lämplig. Områdets funktion studeras i en strukturplan. Områden som är av riksintresse med hänsyn till kulturmiljön, naturvården och för friluftsliv är redovisade på kartorna enligt underlag från Länsstyrelsen.

Boende på Sundbyvägen

De känner sig oroade över utbyggnadsplanerna för Karby/ Brottbys. När de flyttade till Brottbys för 15 år sedan var närheten till strövskogar och det vackra odlingslandskapet de viktigaste skälen. En utbyggnad av Brottbys/ Karby med en fördubbling av invånarantalet till år 2030 är omöjlig att genomföra utan att stora områden av riksintresse för kulturmiljölandskapet och det rörliga friluftslivet, och till viss del även områden av riksintresse för naturmiljövården, kommer till skada.

Deras barn uppskattar närheten till naturen med möjlighet till hundpromenader och orientering i den närliggande skogen. Den öppna marken utgör en viktig del av Vallentunas karakteristiska och skyddsvärda odlingslandskap och bidrar till såväl den tilltalande landskapsbilden som den biologiska mångfalden. De tätortsnära skogarna är viktiga för den biologiska mångfalden och för friluftslivet. Skogen nordväst om Karbyskolan genomkorsas av motionsspår och mindre stigar som utnyttjas frekvent. Skolan utnyttjar den till olika aktiviteter. Om man trots allt tänker sig en framtida utbyggnad av Karby/Brottby i måttlig omfattning så borde skogarna undantas från utbyggnadsplanerna. Ju fler invånare i samhället desto viktigare är det att bevara skogarna för motion och rekreation.

Boende i Angarn (synpunkt på samrådsmöte i Karby)

Ett växande Brottby behöver utbyggd service, större skola, BVC och en satsning på idrottsplatsen. Strandskyddet ska respekteras. Det är viktigt att bevara landsbygdens näringar eftersom de är en del av charmen.

Kommentar

Karby och Brottby har god kollektivtrafikförsörjning och kommunens målsättning är ta tillvara detta läge och att utveckla samhället. Utveckling krävs bl.a. för att behålla och komplettera service. En husläkarmottagning har nyligen etablerats.

Utvecklingen av Karby och Brottby ska ske så att inte grundläggande natur- och kulturvärden skadas. Tillgången till grönområden ska vara fortsatt god. Hur detta ska ske kommer att studeras i en strukturplan.

Össeby-Garns Skytteförening

Den planerade förtätningen av bebyggelse väster om gamla Norrtäljevägen ligger så nära skjutbanan att risk för buller kan föreligga. Hänsyn till detta måste tas i planeringen. Om bebyggelse planeras i skjutbanans närhet bör denna inte bestå av bostäder. Tillkommande exploatering måste ske med hänsyn tagen till behovet att ha skjutbanan kvar.

Kommentar

Skjutbanan är en planeringsförutsättning vid framtagandet av strukturplan för Karby och Brottby.

Gillinge

Länsstyrelsen

Vid Gillinge finns bergtäkt och även anläggningar för återvinning av berg- och schaktmassor. Dessa befintliga verksamheter för masshantering och hur kommunen ser på områdets framtida användning ger förutsättningar för arbetet med en FÖP och bör redovisas i den kommunomfattande ÖP:n.

Kommentar

Utställningshandlingen kompletteras med befintliga verksamheter. I ÖP redovisas att Gillinge på sikt utvecklas till en ny kommundel som byggs ut med verksamheter, handel med skrymmande varor, service och bostäder. Utvecklingen kan ske successivt. Kommunen anser inte att Gillinge är ett lämpligt läge för bergtäkt och anläggningar för återvinning av berg- och schaktmassor.

Vägverket

Det är mycket bra att kommunen i sin diskussion om Gillinge trycker på behovet av samordning med Österåker, VV m.fl. i flera olika aspekter bl.a. det regionala och lokala vägnätet. VV anser att ett nära samarbete i arbetet med att ta fram en FÖP är nödvändigt.

SL

När det gäller föreslagen exploatering av verksamhetsområdet öster om väg 975 i Gillinge behöver infrastrukturen knytas samman med Österåkers planerade verksamhetsområde i Rosenkälla för att områdena ska kunna trafikförsörjas med genomgående busstrafik med tillräckligt underlag. Det är positivt att kommunen i uppmärksammar nödvändigheten av fördjupat samarbete med Österåkers kommun i fråga om infrastrukturen. SL deltar gärna i detta samarbete.

Kommentar

Kommunen delar Vägverkets och SL:s uppfattning om behovet av samordning Gillinge och Rosenkälla.

Regionplane- och trafiknämnden

Utveckling vid Gillinge för ytkrävande verksamheter stöds. Det är inte möjligt att ta ställning till förslag till bostäder eller andra verksamheter med stöd av redovisat förslag.

Kommentar

Kommunen anser att även andra funktioner än ytkrävande verksamheter är lämpligt i Gillinge.

Össeby hembygdsförening

Utbyggnad vid Gillinge måste ske med grundinställningen att Issjön ska kunna bibehållas och kanske utvecklas som rekreationsområde.

Kommentar

Hur området vid Issjön ska tillvaratas kommer att studeras i en FÖP för Gillinge. Synpunkten noteras.

Vallentuna naturskyddsförening

Gillinge ska utvecklas med verksamheter, handel och service. Lokalisering av externhandel motverkar kommunens vision om hållbar utveckling och stöd för kommunens centrumutveckling.

Konsumentföreningen Norrort

Vallentuna centrum har idag en utsatt konkurrenssituation från Arninge och Täby centrum. Den kommer att ytterligare förstärkas med en utbyggnad av Täby centrum och eventuellt en utbyggd detaljhandel i Rosenkälla. Det är av utomordentlig betydelse att Vallentuna kommun inte tillåter en till sitt eget centrum konkurrerande externhandel, exempelvis i Gillinge.

Kommentar

I utställningshandlingen föreslås endast handel med skrymmande varor och närservice.

Roslagsstoppet/Löt

Fastighetsägare i Kårsta

Kommunen bör aktivt verka för etableringar av industrier och företag, som på andra platser kan vara störande ur olika synvinklar, i Roslagsstoppet/Löt, t.ex. bergkrossning, bilskrotning och återvinning, data- och plastskrotning med återvinning.

Boende på Engelbrektsvägen

Att utbyggnad av störande industri planeras till Löt är särskilt bra då det redan är så industripåverkat där.

Kommentar

Kommunen delar uppfattningen att störande verksamheter kan placeras i Löt. Närheten till SÖRABs avfallsanläggning innebär begränsning av andra typer av verksamheter.

Bebyggelseutveckling på landsbygden

Länsstyrelsen

Det finns förhållandevis stor andel bebyggelse med enskild vatten- och avloppshantering i kommunen och vissa av de föreslagna utbyggnadsområdena ligger inom de utpekade riskområdena för brist på grundvatten, vilket bör beaktas i den fortsatta planeringen. LST delar kommunens uppfattning att det är angeläget att VA-frågorna i Garns-Ekskogen vid den starkt påverkade Långsjön får en godtagbar lösning och att det ges riktlinjer för bygglovhanteringen i ÖP.

Kommentar

I MKB:n redovisas ett större antal s.k. omvandlingsområden enligt ÖP 2001. Utbyggnadsområden enligt ÖP ska försörjas via allmänna VA-nätet. Vissa av de föreslagna utbyggnadsområdena är idag bebyggelse som har problem med enskilda VA-lösningar, s.k. omvandlingsområden.

Bebyggelse på landsbygden sker främst utan planläggning som "smärre komplettering i anslutning till befintlig bebyggelse". Den bebyggelsen är oftast hänvisad till enskilda vattentäkter och avloppsanläggningar.

I ÖP finns riktlinjer om att bebyggelseutveckling på landsbygden kan ske där möjligheterna till bra VA-lösningar finns. Grundvattnet ska skyddas mot föroreningar och överutnyttjande. Nytt underlag ska tas fram för bedömning av tillgång och kvalitet på grundvattnet i kommunen.

SL

Ur kollektivtrafiksynpunkt är det angeläget att bebyggelseutveckling på landsbygden främst sker i anslutning till befintlig kollektivtrafik. Till de riktlinjer som anges i ÖP önskar SL därför att kommunen lägger till en punkt om att bebyggelse på landsbygden i första hand ska styras till lägen i anslutning till befintliga kollektivtrafikstråk eller lägen som efter samråd med SL bedöms som möjliga att kollektivtrafikförsörja effektivt.

Kommentar

Handlingen kompletteras med riktlinje: "Vid planläggning på landsbygden bör hänsyn tas till möjligheten för kollektivtrafikförsörjning". Huvuddelen bebyggelseutvecklingen på landsbygden sker som smärre komplettering och där är kommunens bedömning att det inte är möjligt att ställa krav på tillgång till befintlig kollektivtrafik.

Kulturnämnden

En starkare skrivning avseende lagskydd och hänvisning till kulturmiljöprogrammet är önskvärd. MKB:n hanterar konsekvenserna av planen och bl.a. framförs att konsekvenserna av ÖP är svårbedömd och att riktlinjerna för bebyggelseutveckling på landsbygden är vaga. Den praktiska hanteringen vid intressekonflikter framgår inte.

Kommentar

En utgångspunkt för arbetet med en ny ÖP har varit att den ska vara strategisk och kortfattad. Denna målsättning innebär att ÖP upplevs som lättillgänglig men också att den i vissa avseenden upplevs som vag. En styrka med ÖP är att den är väl politisk förankrad. I syfte att planen ska vara lättillgänglig så sker inte hänvisning till lagparagrafer. Däremot har texten under kapitlet Översiktsplan kompletterats med att prövning sker framför allt mot plan- och bygglagen, miljöbalken och lagen om kulturminnen.

Myndighetsnämnden för teknik och miljö

Det finns behov av en hydrologisk grundvattenutredning. I kommunen finns det platser med s.k. reliktsaltvatten som innebär begränsade möjligheter att anordna vattenförsörjning och därmed kanske inte ska byggas. Det som saknas i ÖP är möjligen en mer tydlig skrivning kring Långsjön och de mycket begränsade möjligheterna att anlägga avloppsanläggningar runt sjön.

Kommentar

Beslutet om Långsjön i Myndighetsnämnden för teknik och miljö har införts som en riktlinje i ÖP: "Vid Långsjön bör inga tillkommande enskilda avloppsanläggningar tillåtas med hänsyn till sjöns vattenkvalitet."

Össeby hembygdsförening

I ÖP anges att "under de senaste tio åren har i genomsnitt ca 30 nya bostäder tillkommit genom förhandsbesked". Avser detta hela tioårsperioden eller per år?

Kommentar

Kapitlet förtydligas med att byggandet avser per år.

Angarngruppen

Gruppen motsätter sig inte tillkomst av en begränsad mängd byggnader i anslutning till befintliga bosättningar, men dessa måste vara anpassade till kommunens policy för natur- och kulturmiljön i kommunen.

Fastighetsägare i Markim

Enligt ÖP ska särskild hänsyn tas till öppna landskap mellan bebyggelsegrupper, riksintresse för kulturmiljö m.m. Enligt ÖP är det angeläget att betona och förstärka kulturhistoriska och estetiska värden i befintliga miljöer. Gör områdesbestämmelser för riksintressanta kulturhistoriskt känsliga områden. MKB:n pekar på problemen med avsaknad av verktyg för att säkerställa bl.a. kulturmiljöerna. Man avgiftsbefria de åtgärder som inte krävt bygglov utanför planlagt område, t.ex. ekonomibyggnader för jordbruket och vissa åtgärder för en- och tvåbostadshus.

Kommentar

Det är för närvarande inte aktuellt att införa områdesbestämmelser.

Vägar

Väg 268

Luftfartsverket

En uppgradering av väg 268 förbättrar tillgängligheten till E4 via Upplands Väsby vilket LFV anser är positivt.

Vaxholms stad

Det är av stor vikt att nordostkommunerna klarar av en utbyggd kollektivtrafik och ett förbättrat vägnät. De förslag som redovisas pekar på flera av de viktiga investeringar som är nödvändiga för att nordostkommunerna gemensamt ska klara av att uppfylla Visionens målsättningar både vad avser befolkningsökning och ett utökat och utvecklat näringsliv. I Visionen finns även det för Vaxholm så viktiga "VA-VA-stråket" (Vaxholm – Vallentuna – Arlanda), utpekat som en viktig öst-västlig förbindelse, som ska angöra ett nytt "Resecentrum" i Arninge. För att detta ska bli verklighet krävs att den berörda vägsträckan – väg 274 – Arningevägen – väg 268 till E-4:an – får en upprustning och utbyggnad som svarar mot den trafikökning som kan förväntas i och med den expansion av nordostsektorn som visionen anger.

Markims hembygdsförening

Det traditionella och unika vägnätet i Markim är en attraktion i sig och nuvarande sträckningar får inte förändras. Det slingrande vägnätet är redan alltför belastat av snabb genomfartstrafik vilket innebär ett reellt hot mot möjligheterna till fortsatt drift av aktivt lantbruk och bibehållen levande landsbygd. En ökande folkmängd i de centrala delarna av Vallentuna utan förbättring av transportmöjligheterna mot Upplands Väsby kommer att medföra en överbelastning av vägnätet i Markim.

Handelskammaren i Vallentuna

En förbättrad väg 268 är efterlängtat.

Länsstyrelsen

I ÖP lyfts behovet av en bättre vägförbindelse mellan Vallentuna och Upplands Väsby fram. Förstudien för väg 268 visar på alternativ för en ny vägsträckning till en ny trafikplats på E4, alternativt anslutning till Stockholmsvägen i Upplands Väsby kommun. I förstudien ingår även ett alternativ som från den tvära Granakurvan går norrut mot Arlanda via befintliga mindre vägar. Förstudien ska ge ett underlag för att bedöma förutsättningarna för att förbättra tvärförbindelserna. LST kommer att lämna synpunkter på alternativen i yttrande över förstudien.

En ny vägsträckning genom Skålhamravägens riksintresseområde kan komma att innebära stor påverkan på såväl det värdefulla kulturlandskapet

som de arkeologiska lämningarna inom området. Vägens dragning måste ske med hänsynstagande till kulturmiljövärdena och detta måste uppmärksammas tidigt i planeringsprocessen för vägen och ska även framgå av ÖP. Det är enligt LSTs uppfattning lämpligt att kommunen i ÖP för fram sin syn och översiktligt redovisar behovet av en sådan förbindelse.

Kommentar

ÖP har förtydligats beträffande betydelsen av en ny sträckning av väg 268.

Upplands Väsby kommun

Förbättrade vägförbindelser mellan Vallentuna och Upplands Väsby genom att länsväg 268 förbättras mellan Vallentuna och E4 tillstyrks. Sträckan Grana och E4 planeras få en ny och rätare sträckning. Under 2006 förskotterade Upplands Väsby och Vallentuna, som ett räntefritt lån, till Vägverket två miljoner kr för tidigareläggning av förstudie för denna vägsträckning.

Sigtuna kommun

En gemensam infrastrukturfråga är hur väg 268 mellan Grana och E4 ska få en rätare sträckning till en ny trafikplats på E4. Sigtuna kommun har i samråd med Vallentuna och Upplands Väsby kommuner med anledning av remiss från Vägverket om alternativa förbindelser Arlanda/väg 268 avstyrkt den s.k. Arlandaförbindelsen, via landsbygdsområden i Sigtuna kommuns sydöstra delar till Arlanda, som alternativ till ny sträckning för väg 268. Sigtuna kommun förutsätter att Vallentuna kommun fortsatt kommer att hävda denna gemensamma uppfattning och förorda en upprustning och ny sträckning för befintlig väg 268.

Vägverket

Kommunen lyfter fram behovet av en bättre förbindelse mellan Vallentuna och Upplands Väsby/E4. VV arbetar f.n. med en förstudie kring denna fråga. I förstudien ingår även ett alternativ som vid Granakurvan går norrut mot Arlanda. VV har inte ännu tagit ställning till resultaten i förstudien.

Kommentar

Kommunen har i samråd med Upplands Väsby och Sigtuna kommuner avstyrkt den s.k. Arlandaförbindelsen, via landsbygdsområden i kommunen och Sigtuna som alternativ till ny sträckning för väg 268. Kommunerna kommer att fortsatt hävda denna gemensamma uppfattning och förorda en upprustning och ny sträckning för befintlig väg 268.

Arningevägen

Länsstyrelsen och Vägverket

Det är viktigt att vägens regionala funktion och goda framkomlighet inte försämras.

Vägverket

VV vill påpeka i anslutning till diskussionen om förtätning längs med Arningevägen att de inte accepterar nya anslutningar till Arningevägen.

Regionplane- och trafiknämnden

I ÖP anges att Arningevägen omvandlas till en genomfartsled med busshållplatser och med bostadsbebyggelse på ömse sidor. Förslaget rymmer flera intressekonflikter och ställer krav på utformning av såväl vägmiljön som bebyggelsen. Det bör studeras hur god tillgänglighet och god bostadsmiljö kan samordnas med ett väl fungerande regionalt huvudvägnät.

Vallentuna naturskyddsförening

VNF är mycket kritisk till att Arningevägen ska bli en genomfart, då den är avsedd för trafik i hög fart och Kristinebergsskogen skulle bli exploaterad.

Boende på Björkhagsvägen

Vallentuna har varit känt för dåliga vägförbindelser. Arningevägen gav för första gången en fullvärdig bilväg till det viktigaste resmålet. En degradering av Arningevägen till lokalgata skulle skada hela orten.

Kommentar

I ÖP anges utveckling av tätare bebyggelse öster och väster om Arningevägen. En central utgångspunkt är att Arningevägen ska ha fortsatt god framkomlighet. GC-trafik till bostäder och sammanhängande grönområden ska ha planskilda korsningar med vägen. Vid planskilda korsningar är det även lämpligt med busshållplatser. Hur vägmiljön och bebyggelsemiljön ska utvecklas ska studeras i en strukturplan.

Andra vägar

Vägverket

Det är bra att ÖP tar upp behovet av att kunna röra sig mellan kommunens centrala delar utan att behöva använda sig av regionala förbindelser. Det är framsynt att reservera mark för förbättring av korsningspunkter. För att bevara en viss handlingsfrihet har VV behov av byggnadsfria avstånd. Det totala avståndet mellan vägens beläggningsskant och byggnad bör vid motorvägar (E18, Norrortsleden) vara 35 meter och vid motorvägsramper 25 meter. För primär länsväg (Arningevägen) är avståndet 25 meter vid en hastighet om 90 km/tim och 15 meter vid 70 km/tim.

Kommentar

Avsnittet kompletteras med information om avstånd.

SL

SL önskar att kommunen inom ramen för exploateringen av Molnbyområdet ser över möjligheterna till planskild vägförbindelse med Roslagsbanan norr om befintlig bebyggelse i Ormsta, förutom de planskilda passager med Roslagsbanan som måste till vid en exploatering i själva Molnby.

Kommentar

Olika väglösningar kommer att studeras inom ramen för en strukturplan innefattande bl.a. Molnby/Ubby.

Barn- och ungdomsnämnden

Trafikplaneringen i anslutning till skolor och förskolor måste säkerställas för unga trafikanter och en trafiksäker angöring måste planeras.

Kommentar

Frågan är viktig och studeras bl.a. i pågående arbete med ny trafikplan.

Boenden på Slånbärsvägen

Boende på Slånbärsvägen protesterar mot Arningevägens förlängning från Okvista förbi idrottsplatsen och Ormsta/Gustavslund. De har tidigare framfört dessa synpunkter bl.a. i samband med detaljplan för Gustavslund. Arningevägens förlängning strider mot att värna grönområdet nordost om idrottsplatsen och den tydliga kopplingen till centrala Vallentuna. Området har stor potential som framtida naturområde. I ÖP anges att Vallentuna ska "utvecklas med en egen identitet som grund". De anser att vägförslaget strider mot den ambitionen. De har stöd från en majoritet av de boende i området för ståndpunkten, vilket framgår av tidigare skrivelser till kommunen.

Vägreservatet som avsatts mellan Gustavslund och Ormsta ligger för nära befintlig bebyggelse. De vill ha kvar det tätortsnära skogsområdet mellan Ormsta och Gustavslund med dess värden för rekreation och naturvärden. De föreslår:

- Ny vägkoppling Lindholmsvägen-Molnby-Väsbyvägen studeras. Vägreservat bör inplaneras här istället.
- Ny vägkoppling Molnby-Vallentuna centrum via Banvägen studeras. Vägreservat bör inplaneras här istället.
- Befintlig Lindholmsväg förbättras med avseende på trafikflöden, bullerdämpning och säkerhet.

ÖP bör innehålla en samlad bild av alla trafikförslag som sedan tas till prövning när beslutade trafikbyggnader och framtida trafikalternativs påverkan blir tydligare. I nu liggande ÖP har Arningevägens förlängning beskrivits som om den redan har beslutats. Innehållet i ÖP bör upp till folkets prövning i valet 2010. I övrigt anser de att framarbetandet av ÖP är bra.

Boende på Ljungvägen

I ÖP föreslås att en ny led för trafiken från Lindholmsvägen byggs som en förlängning av Arningevägen. Det är bra att trafiken får en trafiksäkrare dragning. Därmed kan meningen om att Banvägen kan förlängas på sikt strykas. Ett sådant bygge skulle kraftigt förstöra närmiljön för boende i Snapptuna och Ormsta med buller, avgaser och inskränka på barnens möjligheter att utnyttja den lilla idrottsplatsen öster om Snapptuna. En vägdragning skulle komma nära befintlig bebyggelse där säkerheten för barn försämras vid lek och spel. Det finns utredningar som visar att en lugn och säker närmiljö med lättillgänglig natur ger bättre hälsa och välbefinnande för de boende. En vägdragning skulle försämra ett ekologiskt samband mellan Snapptunaområdet och Ormsta vilket också beskrivs i MKBn. Biologisk mångfald förekommer i tätortsnära natur och skyddade naturmiljöer är nödvändiga för t.ex. fåglars häckning och födosök.

Kommentar

Samhällets utformning med bebyggelse och vägstruktur genererar mycket trafik på framför allt Arningevägen, Väsbyvägen och Lindholmsvägen. Samtidigt pågår en fortsatt bebyggelseutveckling vid dessa stråk vilket medför kommande behov av avlastning av Lindholmsvägen genom förlängning av Arningevägen. Enligt kommunens trafikprognos så kommer trafiken på Arningevägen att öka mer än på Väsbyvägen.

Tidpunkten för en utbyggnad av Arningevägens förlängning är mycket osäker. Innan en utbyggnad kommer olika alternativ att studeras i avsikt att få till en så bra väg som möjligt som samtidigt påverkar närliggande bebyggelse och natur så lite som möjligt.

I ÖP anges även att en förlängning av Banvägen ökar tillgängligheten till centrum. Den kan bli aktuell vid en utveckling av Molnbyområdet.

Orkesta hembygdsförening

Saknar en planering för den framtida trafiken på Lindholmsvägen till och genom Lindholmens samhälle. Nuvarande situation är otillfredsställande och förbättringar krävs.

Okänd person (synpunkt vid möte i Lindholmen)

Bredda Lindholmsvägen mellan Vallentuna och Lindholmen (Frösunda).

Boende på Bygdevägen

En förbifart väster om Lindholmen bör byggas inom 5 år då den befintliga vägen delar Lindholmen i två halvöar med buller och olycksproblem. Vid infarten till Vallentuna golfklubb har det skett två allvarliga olyckor. Man bör göra någon hastighetssänkande åtgärd och refug.

Kommentar

Enligt kommunens trafikprognos minskar belastningen på Lindholmsvägen kraftigt norr om Vallentuna. Detta motiverar inte byggnad av en förbifart förbi Lindholmen. Däremot behöver trafiksäkerheten förbättras genom Lindholmen. I samband med detaljplanearbete för Kulla planeras gc-väg längs Lindholmsvägen genom södra delen av tätorten. Trafiksäkerhetsfrågor behandlas även i pågående arbete med ny trafikplan. Mellan Vallentuna och Lindholmen behöver framkomligheten och trafiksäkerheten förbättras. Av ÖP framgår att Lindholmsvägen behöver förbättras på denna sträcka.

Boende på Örtagårdsvägen

Föreslår markreservat för en esplanad från Kyrkviken till Ormsta för vidare anslutning till norrvägen mot Arlanda över Molnby/Lindholmen. Huvudsyftet är att skapa parkmiljö och raka stråk för gång- och cykeltrafiken. I centrala delen vid Banvägen, ska garage byggas under esplanaden, för att ge plats åt infartsparkering.

Boende på Gårdsvägen

ÖP borde kompletteras med en vision för förbättrad kommunikation (väg och järnväg) utmed axeln Åkersberga - Rosenkälla - Vallentuna - Arlanda. Härigenom bereds vallentunabor och åkersbergabor bra kommunikationer till kommande regionala centra med arbetsplatser och service. Pendlingsvägarna kortas och den växande regionens trafik- och miljöproblem minskas.

Kommentar

Föreslagna vägar till Arlanda berör riksintresseområdet Markim-Orkesta. Kommunens bedömning är att vägarna skulle skada riksintresset. Kommunen arbetar för en förbättring av väg 268 vilket även innebär en bra förbindelse till Arlanda.

Riksintressen

Vägverket

VV anser att både väg 265 (Norrortsleden) och E18 är vägar av riksintresse. Detta borde anges i ÖP.

Kommentar

Handling är uppdaterad så att det tydligare framgår att vägarna är riksintressen.

Ridvägar, gång- och cykeltrafik

Vägverket

VV anser att kommunen tydligare skulle kunna lyfta fram strategier för gång- och cykeltrafiken. VV deltar gärna i arbetet med den trafikplan som kommer att tas fram. Det är framsynt att reservera mark för utbyggnad av regionala cykelstråk.

Kommentar

Strategi för gång- och cykeltrafik behandlas i pågående arbete med ny trafikplan.

Barn- och ungdomsnämnden

Viktigt att gång- och cykelvägar planeras mellan bostadsområden och skolor och idrottsplatser.

Handikapprådet och pensionärsrådet

Bostadsnära natur förutsätter att gång- och cykelvägar planeras tillgängliga för barnvagnar och rullstolar.

Friluftsförbundet Södra Roslagen

Alla gång- och cykelvägar ska, så långt som möjligt, vara anpassade till funktionshindrades behov.

SL

Utbyggnadsområden bör planeras så att gångavstånden till kollektivtrafikens hållplatser och stationer blir så korta som möjligt och att gång- och cykelstråk utformas för gena, trygga och attraktiva anslutningar till kollektivtrafiken. Avseende föreslagen exploatering utmed Arningevägen är det viktigt att gång- och cykelvägar mellan bebyggelse och hållplatser blir gena och att trafiksäkra gångpassager med Arningevägen säkerställs i anslutning till hållplatserna.

Kommentar

Kommunen delar uppfattningen om vikten av gena, trygga och attraktiva gång- och cykelstråk mellan olika målpunkter. Därtill att stråken ska så långt som möjligt vara anpassade för funktionshindrades behov.

Össeby hembygdsförening

Cykelbana behöver snarast byggas ut längs Angarnsvägen. Det är idag livsfarligt att cykla längs vägen. Hastigheten är begränsad till 70 km/t, men ytterst få kör i den hastigheten.

Vallentuna naturskyddsförening

VNF ser positivt på att kommunen har ambitionen att det ska vara ett naturligt alternativ för boende och arbetande i kommunen att gå, cykla och åka kollektivt. Men för att det ska vara ett tryggt och komfortabelt alternativ att cykla krävs cykelvägar. Kommunen anger i planen att mark ska reserveras för cykelväg utmed Angarnsvägen vilket är positivt. Att bygga en cykelväg mellan Vallentuna centrum och Brottbby, via Angarn anser VNF ska prioriteras.

Boende i Angarn (synpunkt på samrådsmöte i Karby)

En cykelbana mellan Vallentuna-Angarn-Brottbby behövs. Det är inte hållbart att skolbarn ska behöva skjuts till skolan trots kort avstånd.

Boende på Engelbrektsvägen

Önskar cykelbana från centrala Vallentuna till Angarnssjöängen.

Kommentar

I ÖP anges att mark reserveras för utbyggnad av regionala cykelvägar utmed Arninge-, Angarns- och Väsbyvägen. Enligt kommunens uppfattning är det statens uppgift att bekosta regionala cykelvägar utmed statliga vägar. Kommunen har och kommer även fortsättningsvis att påtala frågan till Vägverket.

LRF Vallentuna

Vallentuna är en hästtät kommun. LRF saknar ett övergripande system av ridvägar i ÖP. Vid en planerad utbyggnad av cykel och gångvägar bör ridvägar finnas med på lämpliga ställen.

Okänd person (synpunkt vid möte i Lindholmen)

Bygg cykelväg till Frösunda och anlägg cykelvägar och ridvägar efter vägarna för att undvika slitage i markerna. Samordna ridstigar mellan ställen.

Fastighetsägare i Markim

Kommunen bör ta initiativ till att som samordnare förbättra villkoren för cyklister, motorcyklister, ridande, gående och bilister. Samordning krävs med markägare och Vägverket. Kombinerade cykel- och ridbanor skulle kunna byggas i anslutning till befintliga vägar. Där cykelvägar har planerats bör de enkelt kunna kompletteras med en ridstig intill.

Kommunen är positiv till en utveckling av hästnäringen, som många gånger hjälper till att hålla landskapet öppet. Om Vallentuna vill tillåta utveckling av hästnäringen måste frågan om ridvägar tas i beaktande i ÖP. Kommunen bör se över behovet av ridvägar. Hästturism med ridvägar finns i många kommuner i Sverige och borde vara något för Vallentuna. Nya ridvägar bör kunna samordnas med anläggande av bl.a. cykelvägar i samråd med markägare och Vägverket. Samordning av ridstråk bör även ske med närliggande kommuner.

Kommentar

Kommunen ser för närvarande ingen möjlighet att arbeta med ett övergripande system av ridvägar i kommunen. Däremot kan det bli aktuellt att vid nybyggnad av gång- och cykelvägar att även beakta behovet av ridvägar på lämpliga sträckor.

Fastighetsägare i Kårsta

Gångväg Kårsta-Ekskogen har redovisats i två olika alternativ, men befunnits för dyrt att utföra. Ur lokal synvinkel är det angeläget. Alternativet som följer befintliga vägar är bäst för Kårstabygden och bör studeras vidare. Ett etappvis utförande kan ge lättare ekonomiska möjligheter till utförande.

Kommentar

I ett samhällsekonomiskt perspektiv ser kommunen för närvarande ingen möjlighet att prioritera denna gång- och cykelväg. En ökad befolkning skapar förutsättningar för denna investering.

Kollektivtrafik

Roslagsbanan

Länsstyrelsen

Det är positivt att utbyggnaden av Roslagsbanan till dubbelspår tydligt redovisas och beaktas i ÖP. Detta ger möjlighet att öka turtäthet och driftsäkerhet på banan. Härigenom ges goda möjligheter att de markanspråk och det hänsynstagande som en sådan utbyggnad fodrar uppmärksammas tidigt i efterföljande planprocesser i berörda stationssamhällen.

Banverket

SL har planer på att bygga ut Roslagsbanan till dubbelspår. Banverket ser positivt på detta då det möjliggör ökad turtäthet och driftsäkerhet på banan. Det kommer att prövas i åtgärdsplanen för 2010-2021 om en utbyggnad av Roslagsbanan får statsbidrag.

SL

Det finns i dagsläget inte något beslut om dubbelspårsutbyggnad till Lindholmen. Det SL gör nu är att man studerar behovet och möjligheterna för olika typer av kapacitetsförstärkning på Roslagsbanan.

Norrälje kommun

ÖP har tydliga och praktiska strategier gällande utbyggnad av Roslagsbanan och dess stationsområden och med mål kring kollektivtrafiken och tätare stadsbebyggelse. Norrälje kommun är i denna fråga angelägen till att behålla planberedskap för spårbunden kollektivtrafik.

Orkesta hembygdsförening

Hembygdsföreningen konstaterar med tillfredsställelse att en utbyggnad av Roslagsbanan med utökad turtäthet till Lindholmen finns med i ÖP.

Vallentuna naturskyddsförening

I ÖP anges att SL planerar för dubbelspår till Lindholmen. Detta måste korrigeras eftersom det i SL:s utredning för dubbelspår anges att det ska dras mellan Stockholm Östra och Ormsta. Enligt uppgift är kommunen tillfreds med SL:s beslut och har inte för avsikt att verka för dubbelspår längre norrut än Ormsta. Det bör noteras att samråd inför eventuell

upprustning av Roslagsbanan genomförs senare än när ÖP framläggs, varför frågan om dubbelspår inte är relevant underbyggd i ÖP.

Handelskammaren i Vallentuna

Infrastrukturen är av yttersta vikt för näringslivets utveckling i Vallentuna och nordostregionen. Arbetet med att förbättra Roslagsbanan är redan på gång och är efterlängtat.

Boende på Ljungvägen

Förordar att Roslagsbanan får dubbelspår så att turtätheten ökar och även att tidtabeller hålls bättre.

Okänd person (synpunkt vid möte i Lindholmen)

Tätare tågtrafik till Kårsta behövs.

Fastighetsägare väster om Kårsta

Tåget bör gå från Kårsta så att kårstabor kan komma till Stockholm Östra före klockan 6.

Boende i Kårsta

Roslagsbanan måste få fler turer till Kårsta så att man kan pendla lättare till Vallentuna och Stockholm.

Kommentar

ÖP förtydligas med att SL studerar kapacitetsförstärkingar på hela Roslagsbanan. En kapacitetsförstärking innebär bl.a. mindre störningskänslighet och ger möjlighet till ökad turtäthet.

Okänd person (synpunkt vid möte i Lindholmen)

Flytta Molnby station till andra sidan Lindholmsvägen med närhet till Veda.

Kommentar

Det mest lämpliga läget för stationen studeras i en förstudie för kapacitetsförstärkingar på Roslagsbanan av SL och kommer att studeras i en strukturplan för Molnby/Ubby.

Banverket

Området runt stationer bör planeras så att utnyttjandet av kollektivtrafiken optimeras. Området i stationens direkta närhet bör bebyggas av kontor och näringsverksamhet, först därefter av bostäder. Stationen ska vara tillgänglig för alla och den ska upplevas som trygg och säker. Det ska vara enkelt att ta sig till stationen, både med buss, bil, cykel och till fots. Vid stationen bör det finnas goda angöringsmöjligheter för buss samt parkeringsplatser för cykel och bil.

Det är viktigt att minska riskerna som järnvägen ger upphov till. Målpunkter bör inte placeras på båda sidor av järnvägen om det inte finns en säker korsning förbi järnvägen. Risken för obehörigt spårbedrädande, så kallat spårspring, bör minimeras.

SL

Utbyggnad av bostäder och arbetsplatser längs spårtrafikstråken ska utföras så att spåren inte uppfattas som en barriär och att inga plankorsningar tillkommer. I det fall nyexploateringar leder till ökad trafik över befintliga plankorsningar med järnvägsspår, såväl vid vägkorsningar som separata gångpassager måste detta samrådaskom SL för att fastställa om korsningen tillåter ytterligare passager både kapacitetsmässigt och säkerhetsmässigt.

Kommentar

Roslagsbanan har sedan länge varit en del av samhällena kring banan. Målpunkter finns på båda sidor om banan vid de flesta stationer vilket innebär att banan i många fall utgör en barriär. Kommunen vill fortsätta dialogen med SL om hur kollektivtrafik,- väg- och bebyggelseplanering kan samordnas.

Kommunen delar uppfattningen om att planeringen ska ske så att stationslägen utnyttjas optimalt och stationen och området kring station ska upplevas som trygg och säker. Kommunens uppfattning är dock att det också krävs bostäder i närheten av stationen för att den ska upplevas trygg även kvällstid.

SL

Roslagsbanan är i hela dess sträckning klassad som järnväg, inte spårväg, och någon konvertering är inte aktuell.

Kommentar

Benämningen spårväg ersätts med lokalbana som på ett tydligare sätt beskriver banans funktion och som SL använder i olika sammanhang för att beskriva bl.a. Roslagsbanan.

Fastighetsägare i Kårsta

En återuppbyggnad av järnvägen Kårsta-Rimbo skulle ge ett bättre trafikantunderlag för trafiken Lindholmen-Kårsta och bättre möjligheter till tätare trafik på denna sträcka. Avståndet Kårsta-Rimbo är 14 km och den gamla järnvägsmarken ägs av Vallentuna och Norrtälje kommuner.

Kommentar

Synpunkten har bl.a. framförts direkt till SL av allmänheten vid samråd om kapacitetsförstärkning av banan i januari 2009.

Roslagsbanan till Arlanda

Länsstyrelsen, Banverket och Luftfartsverket

Anser att de förslag och initiativ som lyfts fram i ÖP om en på sikt ny spåransluten förbindelse till Arlanda som en förlängning av Roslagsbanan är intressant. Det behövs utredningar som utförligt belyser behovet och förutsättningarna för en sådan banas tillkomst innan förslaget kan bedömas.

Luftfartsverket

LFV:s bedömning är att en direkt öst-västlig koppling mellan Vallentuna-Arlanda är av intresse. LFV anser att detta även bör hanteras inom RUFSS 2010 som är under framtagande tillsammans med andra framförda idéer och initiativ avseende utökad spårkapacitet till flygplatsen. Banan kan få stor infrastrukturmässig påverkan på flygplatsen och det befintliga

spårsystemet och bör utredas tillsammans med andra förslag om en utökad spårkapacitet till Arlanda.

Regionplane- och trafiknämnden

Möjligheten till ny spårförbindelse i Roslagsbanans förlängning mot Arlanda bör utredas.

SL

Utbyggnad av Roslagsbanan till Arlanda omnämns i ÖP och SL har givits ett uppdrag att i en särskild studie studera detta.

Täby kommun

En förlängning av Roslagsbanan till Arlanda är en positiv utveckling såväl för Vallentuna och Täby som för hela Stockholm Nordost. I ett utredningsarbete behöver förutsättningar och möjligheter till nya stationslägen utredas liksom lokalisering av långtidsparkering och omstigningsmöjligheter för bussresenärer från bl.a. Österåker och Vaxholm.

Upplands Väsby kommun

Det är positivt att Roslagsbanan ska få högre turtäthet och en förlängning till Arlanda.

Sigtuna kommun

I ÖP utpekas infrastrukturfrågor som berör Vallentuna och Sigtuna kommuner. En sådan fråga är en framtida spårbindelse via Vallentuna till Arlanda. Syftet med denna förbindelse är att Roslagsbanan ska få högre turtäthet och en förlängning till Arlanda så att nordostsektorn får en kollektivtrafikförsörjning som kan konkurrera med bilen. Ett förslag som också Sigtuna kommun finner intressant. Kommunen delar uppfattningen om att en grundläggande förutsättning för att denna spårförbindelse ska kunna anläggas är att spåret kan ges en sträckning så att inte grundläggande natur- och kulturvärden i landskapet skadas. Dessutom måste spårförbindelsen få en angöring i flygplatsområdet som är anpassad till befintlig infrastruktur på flygplatsen. Detta är frågor som behöver studeras i nära samråd mellan berörda kommuner, kollektivtrafikhuvudmän och LFV. Projektet bedöms vara genomfört först i ett längre perspektiv.

Vaxholms stad

En viktig infrastrukturensatsning som nämns i ÖP är en spårburen förbindelse mellan nordostsektorn och Arlanda. Denna förbindelse, i form av en utbyggd Roslagsbana, har i olika sammanhang – inte minst från företrädare för näringslivet – pekats ut som mycket viktig för tillväxten inom Stockholm Nordost. Även Regionplanenämnden har pekat ut denna satsning som viktig och värd att studera vidare.

Handelskammaren i Vallentuna

Tillgången till Arlanda flygplats och flygplatsens möjligheter för fortsatt utveckling är av yttersta vikt för näringslivet i hela stockholmsregionen. Det behövs betydligt bättre tillgång till kollektivtrafiksalternativ för resor till och från Arlanda med tanke på utsläppstaket. Tankarna på att bygga ut Roslagsbanan till Arlanda är spännande och skulle betyda mycket för utvecklingen i närliggande kommuner. Handelskammaren välkomnar fortsatta studier i denna fråga.

Kommentar

Kommunen välkomnar att SL har i uppdrag att studera Roslagsbanans förlängning till Arlanda. Trots att Vallentuna och övriga nordost kommuner ligger nära Arlanda så kan kollektivtrafiken till flygplatsen förbättras betydligt. Nordostsektorn behöver en kollektivtrafikförbindelse som kan konkurrera med bilen.

Orkesta hembygdsförening

I ÖP anges att "Utvecklingen i Lindholmen påverkas av hur spårvägen till Arlanda förläggs och en strategi för utveckling av Lindholmen behöver ta hänsyn till detta". Föreningen efterlyser denna strategi och undrar hur realistiska planerna på en spårförbindelse till Arlanda är. Hur ser Arlanda ut 2030? Tillgången på drivmedel för flygplan är inte oändlig och redan idag varnas för nedskärningar i flygtrafiken på grund av brist på drivmedel. Har dessa fakta beaktats vid diskussionerna om spårtrafik från Lindholmen till Arlanda?

Kommentar

Vid SL:s studie av Roslagsbanans förlängning till Arlanda beaktas även samhällsnyttan.

Länsstyrelsen

För Roslagsbanans ev. förlängning mot Arlanda föreslås två alternativa sträckningar norr respektive söder om riksintresseområdet Markim-Orkesta. Områdets känslighet och dess värden behöver beaktas i kommande planering, vilket bör framgå av ÖP.

Markims hembygdsförening

Transportbehov måste lösas utan att grundläggande natur- och kulturvärden i landskapet skadas. I Markims socken finns ett unikt och välbevarat kulturlandskap i en ännu levande jordbruksbygd. Området har föreslagits att, tillsammans med grannsocknen Orkesta, upptas på Unescos världsarvslista, just för bygdens kulturhistoriska kvaliteter. För att bibehålla dessa värden måste hela området bevaras och inte naggas i kanten t.ex. genom att den önskade spårförbindelsen till Arlanda dras i de västligastes delarna av Markim. Landskapet i riksintresseområdet Markim-Orkesta är en omistlig del av kulturarvet och kommunen måste värna området från strukturella förändringar.

Ett alternativ till koppling Roslagsbanan – Arlanda är en sträckning mellan Frösunda och Arlanda. Denna sträckning passerar inte kulturområden av riksintresse och hamnar till största del inom bullermattan.

För att lösa transportbehovet till och från Arlanda och för att förbättra pendlingsmöjligheten till arbetsplatser i andra delar av Storstockholm förordar föreningen att en satsning görs på att skapa väl fungerade förbindelser mot Upplands Väsby där anslutning kan göras till E4 och stambanan. Det kan göras genom satsning på förbättrade bussförbindelser via den utbyggda vägen Grana – Upplands Väsby eller genom att ansluta spårbunden trafik till sträckningen Grana-E4. Av såväl ekonomiska som miljömässiga skäl bör samarbete skapas med andra kommuner

Össeby hembygdsförening

En järnvägsförbindelse till Arlanda kommer att skära genom ett landskap som varit på förslag att föras upp på världsarvslistan. Miljöerna är mycket värdefulla inom hela området och en planering av järnväg måste ske med eftertanke och öppenhet för dragningar som från ekonomiska utgångspunkter inte är det allra mest fördelaktiga. Även miljö måste få ha ett pris.

LRF Vallentuna

Den tänkta järnvägen mellan Lindholmen och Arlanda kommer att dela Markims och Orkesta socknar mitt i tu. Det skulle bli en stor olägenhet för de jordbruk som berörs och de stora kulturvärden som finns i området. LRF förordar att järnvägen till Rimbo återupptas.

Fastighetsägare i Markim

Det är inte möjligt att bevara det värdefulla landskapet i Markim-Orkesta om byggande av järnväg tillåts. Markim-Orkesta måste sparas som en helhet.

Fastighetsägare i västra Markim

Familjen har ägt och brukat en gård i sex generationer. De har en mjölkgård i Markim idag och driver gården helt inriktad på mjölkproduktion. All deras mark odlas till foder och bete till 230 djur. De motsätter sig tågförbindelser mellan Vallentuna och Arlanda genom södra Markim. Eftersom Markimvägen går genom gården så är det redan svårt vid förflyttningar mellan betena med djurgrupperna.

Markim är en typisk mellanbygd med holmar och andra hinder, som gör det svårt att nå fram till vissa beten. Tåget skulle ge ökad barriäreffekt och omöjliggöra förflyttningar till vissa beten. Det finns ett beteskrav som innebär att djuren måste vistas ute i minst tre månader. De hoppas att nästa generation skulle vara intresserade av mjölkkor. Familjen har lagt en bra grund i början på 2000-talet då de investerade i en ny ladugård. Behovet av att kunna öka antalet djur och areal för nästa generation kräver ett tätare samarbete med grannfastigheter. Där finns risken att tåget förhindrar detta samarbete. De önskar ta del av framtida planer i ett tidigt skede.

Fastighetsägare i Markim

Spårförbindelse till Arlanda kommer i konflikt med värdefull kulturmiljö. Hon ifrågasätter om man måste ha en direktförbindelse mellan Vallentuna och Arlanda eller om den kan gå via Upplands Väsby eller Sigtuna.

Förbindelsen till Arlanda innebär:

- Påtaglig inverkan på riksintresset för kulturmiljö, som har nationellt värde. Området Markim - Orkesta har varit föreslaget som världsarv för sin tydliga kulturhistoriska miljö och besöks varje år av kulturgeografilinjen på universitetet för sin tydlighet i kulturlandskapet.
- En snabbspårväg kommer att bli en barriär i den värdefulla kulturmiljön med minskade möjligheter att ströva fritt och ökad bullerstörning. Området används idag som rekreativsområde för t.ex. svampplockning, skogsturer, åkning via cykel, motorcykel, bil och till viss del för ridning.
- Försämring för verksamma jordbruksrörelser. Den södra förbindelsen går genom en jordbruksrörelse med mjölkkor. Rörelsen har behov av sammanhängande hagmarker. Försämrade möjligheter för jordbruk medför en förändrad kulturmiljö.
- Vid gränsen mot Sigtuna kommun ligger två golfbanor som troligen berörs av spårdragningen i det södra alternativet.
- Ny bebyggelse prövas mot ÖP d.v.s. de illustrerade spårförbindelserna på kartan kommer att styra utvecklingen i områdena, vilket innebär risk för restriktivitet mot byggande.

Spårsträckningarna bör inte redovisas på karta innan en studie gjorts över var en eventuell förbindelse ska dras. Redovisa endast i text att det finns en önskan att dra en spårförbindelse till Arlanda. Försök finna en spårförbindelse som inte så påtagligt skadar riksintressanta kulturmiljöer.

Undersök en spårförbindelse mellan Vallentuna centrum alt. Molnby, Ubby och Upplands Väsby. Spåret kan samordnas med vägsträckningen mellan Vallentuna och Upplands Väsby. Fortsätt med spåret till Gillinge och Österåker till Roslagspilen. På så sätt skapas en tvärförbindelse som knyter ihop nordostkommunerna och Norrtälje med pendeltåg och annan tågtrafik mot Arlanda, Uppsala och vidare norrut. Den alternativa spår-förbindelsen placeras mer centralt och kan ha snabba tåg för förbindelse med Vallentuna och Upplands Väsby – Arlanda, men även medge en

bättre kollektivtrafik med fler tågstationer i öst-västlig riktning där kommunen planerar ett ökat byggande.

Kommentar

ÖP uppdateras med att riksintresset Markim-Orkesta ska beaktas vid studier av alternativa dragningar av Roslagsbanan till Arlanda. Trots osäkerheten om lämpliga lägen för Roslagsbanans förlängning till Arlanda anser kommunen att kopplingen behöver illustreras med pilar. SL kommer att samråda om fördjupade studier med markägare, myndigheter m.fl.

Allmänt om kollektivtrafik

Vägverket

Det är viktigt att kommunen framhåller betydelsen av bra kollektivtrafik och att strategin är att förtäta i områden med tillgång till kollektivtrafik. VV välkomnar även målsättningen att bygga fler infartsparkeringar.

Banverket

Ny bebyggelse planeras på ett flertal platser i kommunen. De flesta ligger nära Roslagsbanans stationer, vilket ger goda möjligheter till kollektivtrafikresande. Bebyggelsen som planeras i områden som inte har närhet till spårtrafiken bör ha god kollektivtrafikförsörjning i form av busstrafik. Det är viktigt att ny bebyggelse har god tillgänglighet i form av bra gång- och cykelvägar till målpunkter, exempelvis Roslagsbanans stationer.

Luffartsverket

Avseende förbättrade marktransporter och då i synnerhet kollektivtrafiken är LFV positiv till de förslag som lyfts fram i ÖP avseende förbättrade kommunikationer till Arlanda. Ökad kollektivtrafikresandeandel bland anställda, besökare och resenärer som reser till och från Arlanda är en förutsättning för en hållbar utveckling av flygplatsen.

Handelskammaren i Vallentuna

En utbyggnad och tillbyggnad av infartsparkeringar är positivt.

Vallentuna naturskyddsförening

I ÖP läggs mycket goda visioner fram om utökad kollektivtrafik. LST anger 400 meter som gräns för god tillgänglighet avseende kollektivtrafik och kommunal service. Det är positivt att ny bebyggelse företrädesvis ska förläggas längs med Roslagsbanan och Arningevägen där kollektivtrafik upprätthålls. Avstånden till stationer och hållplatser blir för långa. VNF är kritisk till att kommunen anger att utbyggnaden i Vallentuna under den tid ÖP omfattar kommer att koncentreras till centrala Vallentuna, Lindholmen, Karby och Brottbys utan att kräva av SL att turtätheten ökar utanför centralorten.

SL

Att kommunen har ambitionen att den översiktliga planeringen ska ske på kollektivtrafikens villkor är positivt. SL anser att delar av föreslagna exploateringsområden t.ex. i Lindholmen, Molnby, Karby/Brottbys och Gillinge kommer långt ifrån stations- och hållplatslägen med hög turtäthet, det vill säga dagens stomtrafik (Roslagsbanan och busslinje 676). Även om gångavstånden blir acceptabla enligt SL:s riktlinjer så kan de komma att uppfattas som oattraktiva, vilket leder till ökat bilresande.

Kommentar

En utgångspunkt för ÖP är att förtäta i områden med tillgång till god kollektivtrafik. Accepterat avstånd mellan bostad och kollektivtrafik varierar beroende på stomtrafik alternativt vanlig buss och mellan flerfamiljshus och villor.

Barn- och ungdomsnämnden

Kommunikationerna inom kommunen och till andra kommuner bör planeras för att möjliggöra det fria valet av skola för grundskoleelever och gymnasieelever. Kommunikationerna inom kommunen för barn och ungdomar är viktiga likväl som kommunikationer för att tillgodose pendlingstrafiken för vuxna.

Kommentar

Flertalet av kommunens skolor har god tillgång till kollektivtrafik. I ÖP framgår att nya skolor ska placeras nära kollektivtrafik. Kommunen har ett bra samarbete med SL om tillgången på kollektivtrafiken för alla åldrar.

Roslagspilen

Banverket

Banverket har tillsammans med nordostkommunerna i en förstudie utrett hur den spårburna kollektivtrafiken kan utvecklas i Stockholm Nordost. Detta projekt är allmänt kallat Roslagspilen. Alternativ med pendeltåg, tunnelbana och Roslagsbanan har studerats. Beslut om alternativ har ännu inte fattats.

Vaxholms stad

Det är av stor vikt att nordostkommunerna klarar av en utbyggd kollektivtrafik. Dessa nödvändiga investeringar representeras främst av en utbyggd spårburen förbindelse till nordost (Roslagspilen).

Handelskammaren i Vallentuna

När det gäller nya spårförbindelser på lite längre sikt föredrar Handelskammaren en utbyggnad av tunnelbanan framför en utbyggnad av pendeltågsnätet (Roslagspilen). Lösningen med en förlängning av grön linje från Odenplan via Karolinska, Solna till Danderyds sjukhus samtidigt som röd linje förlängs till Täby och Arninge, är mycket intressant och måste finnas med i ytterligare studier som ett alternativ till Roslagspilen.

Kommentar

Kommunen arbetar för Roslagspilen i samverkan med övriga nordostkommuner.

Busstrafik

Luffartsverket

En uppgradering av väg 268 förbättrar tillgängligheten till E4 via Upplands Väsby vilket LFV anser är positivt.

Sigtuna kommun

I det kortare perspektivet delar kommunen uppfattningen om att det för ett ökat kollektivtrafikresande i stråket Vallentuna – Upplands Väsby – Arlanda krävs att busstrafiken utvecklas med bl.a. en snabbuss till Upplands Väsby och till Arlanda från nordostsektorn.

Upplands Väsby kommun

Det är positivt att busstrafiken utvecklas med större turtäthet för snabbuss på Arningevägen, snabbuss till Upplands Väsby och Arlanda och en ny förbindelse på Norrortsleden mellan Vallentuna och Kista.

Täby kommun

Utökade möjligheter för resande med kollektivtrafik är positivt ur många aspekter och en buss mellan Vallentuna och Kista via Norrortsleden skulle vara positivt även för Täbys invånare.

Kommentar

För att öka kollektivtrafiksresandet krävs att busstrafiken utvecklas med större turtäthet för snabbuss på Arningevägen, snabbuss till Upplands Väsby och Arlanda och en ny förbindelse på Norrortsleden mellan Vallentuna och Kista. En uppgradering av väg 268 till E4 och Upplands Väsby station är angelägen med hänsyn till kollektivtrafiken till Upplands Väsby och hela regionen via pendeltågssystemet och Upptåget.

Regionplane- och trafiknämnden

Önskar en tydligare redovisning av hur busstrafiken längs E18 på ett effektivt sätt kan stödja föreslagen bebyggelse vid Gillinge respektive Karby och Brottbys. Inriktningen att koppla de centrala delarna av

kommunen till Arninge och kommande spårtrafik med busstrafik via Arningevägen stöds. Den planerade busstudien för nordostsektorn som kommer att startas under 2009 bör vara ett bra stöd för arbetet med att utveckla ÖP.

Kommentar

Befintlig busstrafik på E18 är en förutsättning för utveckling av Gillinge och Karby och Brottbys.

SL

I ÖP berörs flera idéer kring utveckling av befintliga och nya kollektivtrafikstråk där den framtida efterfrågan får styra utbudet och linjenätets utformning. SL samråder gärna med kommunen tidigt i planeringsprocessen för att åstadkomma goda kollektivtrafiklösningar. Det är viktigt att busshållplatser förbättras eller nyanläggs då resandet ökar till följd av tillkommande exploatering. Det är angeläget att viktiga knutpunkter inom kollektivtrafiken som exempelvis Vallentuna centrum utformas och dimensioneras för att kunna hantera tillkommande trafik och resandeflöden som kommunens utbyggnadsplaner genererar. Utökad exploatering och ökat resande leder även till ökat behov av mark i strategiska lägen för infartsparkeringar och eventuella nya depåer för busstrafiken.

Kommentar

Kommunen fortsätter sitt goda samarbete med SL om utveckling av kollektivtrafiken.

Boende på Engelbrektsvägen

Saknar en busslinje till Åkersberga och användbar kollektivtrafik från Södra Haga till centrum.

Kommentar

Kommunen samverkar med SL om invånarnas behov av kollektivtrafik. Resecentrum i Arninge kommer på sikt bli en knutpunkt för kollektivtrafiken i nordostsektorn.

Tekniska försörjningssystem

Kraftledningar

Länsstyrelsen och Svenska kraftnät

I Vallentuna kommun finns stamnätsledningar med både 400 kV och 220 kV. 400 kV ledningarna ingår i stamnätet för elförsörjning och förvaltas av Svenska kraftnät. Ledningarna skär genom kommunens östra delar i nord-sydlig riktning mot stationen Hagby i Upplands Väsby kommun. En 220 kV ledning sträcker sig från Hagby mot Ubby transformatorstation och passerar utanför Vallentuna centrum.

Svenska Kraftnät har planer på en utbyggnad av en ny 400 kV ledning mellan Forsmark och Hagby i Upplands Väsby kommun vilka kan komma att beröra Vallentuna kommun. Svenska Kraftnäts tidigare önskemål om reservat för framtida ledning intill befintlig 70 kV från Ubby till Malsta kvarstår dessutom finns önskemål om reservat för en ledning från Ubby till Hagby.

Kommentar

ÖP kompletteras med planerad kraftledning om högst 220 kV mellan Ubby-Malsta. Ev. utbyggnad av ledning mellan Forsmark och Hagby kan komma att beröra den västligaste delen av kommunen. Kommunen förutsätter att ledningen förläggs i anslutning till befintliga 400 kV ledningar.

Kommunen motsätter sig ytterligare en ledning om minst 220 kV från Hagby till Ubby i anslutning till tätorten vid befintlig och planerad bebyggelse.

Länsstyrelsen

Utredningen "Stockholm Ström" som bedrivs av Svenska Kraftnät AB innebär en omstrukturering av befintligt stam- och regionnät och förslag till framtida stam- och regionnät för elförsörjningen. LST har påtalat att Energimyndigheten som ansvarig central myndighet för energidistribution bör fullfölja utredningens förslag och utpeka det föreslagna stamnätet som

riksintresse för energidistributionen enligt 3 kap. 8 § miljöbalken. LST gör tillsvidare den bedömningen att stamnätet med 400 kV och 220 kV ledningar inkl. transformatorstationer är av riksintresse för energidistribution.

Kommentar

ÖP uppdateras med att ledningar om 400 kV och 220 kV kan komma att hävdas som riksintresse.

Länsstyrelsen och Vattenfall

Kommunen berörs av regionnätet med en 70 kV ledning i nordsydlig riktning. I ÖP framgår tydligt var regionnätsledningarna går inom kommunen. Det finns även fördelningsstationer inom kommunen som omnämns i texten. Dessa fördelningsstationer är viktiga som knutpunkter för nedtransformering till lägre spänningar. I avsnittet om kraftledningar anges att högspänningsledningar ska grävas ner, vilket är tekniskt svårt in mot fördelningsstationen och det finns inte några planer på att flytta stationen.

Vattenfall

Om högspänningsledningar ska grävas ned pga. exploatering av bostadsområden innebär det bl.a. nya linjekoncessioner hos Energimarknadsinspektionen och nya ledningsrätter hos Lantmäteriverket med långa handläggningstider. Alla kostnader för ledningsflytt inklusive ledningsrätt och ny koncession ska bekostas av beställaren av ledningsflytten.

I kraftledningsavsnittet nämns också att Svenska kraftnät har framfört önskemål om reservat för en framtida ledning på minst 220 kV som ska gå mellan Ubby och Malsta. Vattenfall vill meddela att om en sådan ledning ska förläggas bör man samråda med Vattenfall i god tid.

Kommentar

Kommunen har önskemål om att högspänningsledningar ska grävas ner. Ledningar i centrala lägen tar mycket mark i anspråk, det finns en oro för hälsorisker med kraftledningar och dessutom är en jordförläggning att föredra av estetiska skäl. Riktlinje i ÖP uppdaterats med att jordförläggning ska eftersträvas vid planering av nya bostadsområden.

Elverket Vallentuna AB

ÖP:s karta under rubriken Tekniska försörjningssystem, Kraftledningar är ofullständig när det gäller Elverkets 20 kV-nät. Ledningar Brottbj-Uddra-Kårsta saknas. Elverket planerar även en ny inmatningspunkt i Gillingeområdet för att försörja planerat handelsområde i Österåkers kommun och Vallentuna kommuns framtida utbyggnad i Gillinge samt som reserv till Bällsta fördelningsstation. Ny matningsledning från Olhamra till Gillinge är planerad parallellt med Vattenfalls 70 kV ledning Vallentuna-Åkersberga. Ny matarledning 20 kV från Gillinge till Brottbj planeras utmed E18.

Kommentar

Kartmaterial i ÖP kompletteras med Elverkets 20 kV ledningar.

Vindkraft

Länsstyrelsen

Riksdagen har antagit ett planeringsmål som innebär att Sverige år 2015 ska producera 10 TWh i form av vindkraft. Detta motsvarar ungefär 1 500 stora vindkraftverk i bra lägen. EU:s klimatpolitiska mål är att år 2020 ska 20% av EU:s energikonsumtion komma från förnyelsebara källor. Energimyndigheten har föreslagit att planeringsmålet för vindkraft år 2020 ska vara 30 TWh, varav 20 TWh vindkraft på land och 10 TWh till havs. Enligt LSTs rapport Vindkraft i Stockholms län – planeringsunderlag för större vindkraftsanläggningar är medelvindhastigheten på ca 70 m höjd i Vallentuna kommun mellan 6-7 m/s. Planeringsunderlaget är en utgångspunkt för kommunernas fortsatta arbete med vindkraft.

I ÖP anges att vissa områden med höglänt skog kan vara lämpliga för vindkraft och att det är angeläget att vindkraft byggs på ett varsamt sätt på platser där den kan anpassas till övriga intressen. Det är positivt att vindkraftfrågan tas upp. En anmälan om uppförande av ett större vindkraftverk har kommit till kommunen. Flera ansökningar kommer sannolikt och det är angeläget att kommunen har en beredskap för att hantera dessa. Regeringen har avsatt 30 miljoner kronor att fördelas under år 2009 som stöd till framtagande av planeringsunderlag för översiktsplaneringen.

Össeby hembygdsförening och Angarngruppen

Föreningarna har accepterat byggande av ett vindkraftverk vid Hakungekrossen men området öster om det måste reserveras för det rörliga friluftslivet i egenskap av riksintresseområde och för djurlivet.

Össeby hembygdsförening

Föreningen vill understryka att utbyggnad av vindkraft ska ske varsamt och på platser där den kan anpassas till övriga intressen. Delar av markerna längs E18 norr om Brottbj är så starkt störda att det där skulle kunna accepteras viss utbyggnad av vindkraftverk. Eftersom regelverket kring prövning av vindkraftverk håller på att genomgå en grundläggande förändring är det viktigt att kommunen inte låter vindkraftplaneringen fördärva andra värden i landskapet.

Boende på Gårdsvägen

ÖP borde kompletteras med tänkt plats för eventuell vindkraftpark. Det är inte osannolikt att det kan komma statliga propåer på att kommunerna ska kunna anvisa lämpliga platser.

Kommentar

Av ÖP framgår bl.a. att etablering av vindkraft inte är lämplig i stora bullerfriaområden t.ex. Tärnanområdet. Kommunen avser inte att prioritera planering för lämpliga lägen för vindkraft för närvarande.

ÖP har kompletterats med exempelområden som kommunen inte anser är lämpliga för Vindkraftparker.

Luffartsverket

LFV understryker behovet av en tidig kontakt med flygplatsen för att säkerställa att inte hinderstegar eller procedurområden påverkas negativt.

Kommentar

ÖP kompletteras med informationen.

Tele- och datakommunikationer

Össeby hembygdsförening

Då det gäller tele- och datakommunikationer efterlyser föreningen målen för anläggningar inom vårt område. Det finns bristande kapacitet i Brottbys. Tillgång till bredband är ett grundkrav för många familjer.

Kommentar

Tillgången till bredband tillgodoses genom utbyggnad av det mobila nätet. Teknikutveckling pågår ständigt inom detta område. Information om bristande kapacitet för ADSL utgår från ÖP med hänsyn till teknikutvecklingen.

Övrig energiförsörjning

Össeby hembygdsförening

I ÖP rekommenderas att kombinera solvärme med bibränsleeldad panna. Forskningsrön talar emot detta, eftersom människor är känsliga för de ämnen som frigörs vid förbränning av ved och andra bibränslen. Om det ska bli en komplettering med eldning av bibränslen, måste det ske under mycket bestämda förhållanden (t.ex. torra bränslen och rätta förbrännings-temperaturer), samtidigt som det inte får ske i tätbebyggda områden.

Kommentar

Vid eldning av bibränslen förutsätts att torrt bränsle används. Lämpligheten att elda enskilda bibränslepannor får bedömas från fall till fall.

Angarngruppen

I avsnittet om klimat och miljö betonas att kommunen ska lägga större vikt vid energi-, miljö- och klimatpåverkande aspekter. Gruppen har fått höra att den sjövärmearläggning som finns i Vallentunasjön inte används eftersom det är billigare att använda fastbränslepanna för uppvärmning.

Gruppen tycker det är slöseri med nedlagda medel att inte utnyttja sjövärmens eftersom den är miljövänligare än förbränning med bibränslen. Biobränslen behövs på andra ställen, där man inte har det så väl förspänt som i Vallentuna tätort.

Kommentar

Sjövärmearläggningen ägs av EON som enligt uppgift kommer att ta den ur bruk när den är uttjänt.

Vallentuna naturskyddsförening

I avsnittet Tekniska försörjningssystem anges att det är viktigt att bygga hus energieffektivt. Riktlinjer för byggnaders kemiska innehåll saknas dock. En stor mängd byggvaror innehåller kemiska ämnen som av Kemikalieinspektionen anges som prioriterade riskminskningsämnen och prioriterade utfasningsämnen. Det är sannolikt att en del av ohälsa i samhället är orsakad av exponering från kemiska ämnen i inomhusluft.

Kommentar

Frågan om val av byggvaror behandlas inte i ÖP.

Boende på Gårdsvägen

ÖP borde kompletteras med planer för ett utbyggt fjärrvärmenät. Planera för att bebyggelsen i tätorterna ska kunna ansluta sig. Knyt ihop kommunens nät med angränsande nät för att möjliggöra konkurrens avseende värmeproduktionen.

Kommentar

Fjärrvärmenätet i kommunen ägs av EON.

Vatten och avlopp

Käppalaförbundet

ÖP anger att målet för antalet invånare 2030 är 45 000 personer. Förbundet har till uppgift att ta hand om avloppsvattnet från medlemskommunerna och kommer att i sin planering att utgå från denna uppgift. Hela Vallentuna

kommun är inte utan medgivande från förbundet anslutas enligt avtal från 2004. Det blir allt viktigare att bara spillvatten leds till Käppalaverket i spillvattenledningarna dvs. mängden tillskottsvatten som dag- och dränvatten, takavlopp och läckage måste minska. Allt större krav på reningen kommer att ställas bl.a. med hänsyn till målen i vattendirektivet, god ekologisk status. Mängden vatten som ska hanteras i Käppalaverket har stor påverkan på möjligheten att rena vattnet med en ekonomiskt och miljömässigt acceptabel insats. Avloppsnätets längd har en stor inverkan på mängden tillskottsvatten. En tät befolkningsstruktur gynnar således avloppsreningen.

Idag avleds lakvatten från Sitas anläggning i Högdala. Odefinierat lakvatten som inte genomgått tester som klarar de krav som uppställs i ReVAQ får inte tillföras Käppalaverket om slammet ska kunna användas som alternativ till konstgödsel i jordbruket. Det nationella miljömålet är att minst 60 % av fosfor som tillförs avloppet ska återföras till produktiv mark. Avtalet mellan Sita och kommunen om mottagning av lakvatten till spillvattennätet är uppsagt. Någon lösning på lokalt omhändertagande är inte framtagen.

Kommentar

ÖP 2010-2030 förordar en tätare bebyggelseutveckling vilket är gynnsamt för avloppsnätet. Övrig information noteras.

Norrvatten

Vattenförsörjningen i Vallentuna bedöms som säkrad varför inga planer finns på utbyggnad eller förändring av huvudnätet.

Kommentar

Informationen noteras.

Roslagsvatten

ÖP ligger som grund för Roslagsvattens och Vallentunavattens långsiktiga planering. I ÖP har framtida bebyggelse koncentrerats och placerats i anslutning till befintlig bebyggelse. Detta är positivt ur VA-ekonomisk synvinkel. Vid planering och utbyggnad av VA-näten i Vallentuna måste Roslagsvatten känna till vilka framtida kapacitetsbehov på VA-systemen som maximalt kan förväntas. ÖP ger inte den information om vilka

kapacitetsbehov som kan förväntas inom den aktuella perioden 2010-2030.

Norrvattens beslut att bygga ny huvudvattenledning till Norrtälje innebär möjlighet att VA-försörja Karby/Brottby och E18-stråket med Gillinge utöver avtalade 2 000 pe (personequivallenter). Roslagsvatten behöver detaljerat underlag om samordning ska kunna ske med Norrvatten beträffande samförläggning av spillvattenledningar. Framtida kapacitetsbehov för Karby/Brottby och E18-stråket med Gillinge behöver preciseras.

Kommentar

En stor del av kommunens bebyggelseutveckling kommer att studeras i strukturplaner och FÖP. Framtagandet av planerna kommer att ske i samråd med bl.a. Roslagsvatten.

Norrtälje kommun

En väsentlig mellankommunal fråga är planerna för en ny vattenledning, Norrvattensledningen mellan Vallentuna och Norrtälje, en fråga för framtida samutnyttjande av vatten och avlopp och där lösningarna bör undersökas.

Fastighetsägare i Kårsta

Av ÖP framgår att utvecklingen av Gillinge kommer att ske i samråd med Österåker, vilket är bra. De saknar dock Norrtälje kommun som planerar mycket stora satsningar för att lösa sina VA-problem. Den sannolikt billigaste lösningen skulle vara att gå från Kårsta till Rimbo och sedan till Norrtälje. Stora delar kan då läggas som sjöledningar. Befintlig fortsättning Kårsta-Vallentuna måste sannolikt förstärkas men då med ett betydligt ökat kostnadsbärande underlag.

Kommentar

Det är oklart när eller om kommunen kommer att medverka i någon del av planerade VA-ledningar till Norrtälje. I ÖP anges därför endast att det är en framtida möjlighet. En eventuell medverkan beror på kostnaderna.

Fastighetsägare i Hacksta

Fastighetsägare i Hacksta, Össeby-Garn undrar vad som behövs för ett reningsverk, närhet till Östersjön?

Kommentar

Hacksta ligger inom Angarnssjöängens avrinningsområde. Området är ett Natura 2000 område vilket innebär att höga krav ställs på rening.

Avfall

SÖRAB

SÖRABs kompetensområde är avfallshantering och bolaget driver en för Stockholmsregionen viktig miljöprovad avfallsanläggning inom kommunen. SÖRAB har inget emot att området vid Roslagsstoppet och Löt utvecklas för en del av regionens skrymmande och extensiva verksamheter, men det är viktigt att utvecklingen sker så att avfallsanläggningens verksamhet kan bedrivas utan begränsningar. Det är viktigt att tillräckligt skyddsavstånd hålls för ev. tillkommande spridd bebyggelse i området kring Lötanläggningen. Den miljöpåverkan som anläggningen medför, framför allt i form av lukt, har visat sig medföra olägenheter och konflikter för SÖRABs verksamhet och de som bor i anläggningens närhet.

Avfallshanteringen finns med i ÖP, och här finns också nämnt den av kommunfullmäktige antagna Avfallsplanen 2009-2020. Man har tryckt på att avfallshanteringen ska vara en naturlig del av kommunens planarbete. Det ska ske en relativt stor förändring av avfallshanteringen i regionen under den närmaste 10-årsperioden. Nio ägarkommuner har enats om gemensamma mål och har nu identiska avfallsplaner. Målen innebär mer sortering. Det kräver närhet och enkelhet för att det ska fungera. Hagbyanläggningen finns nämnd som kommunens återvinningsanläggning. Den är tidvis för högt belastad varför alternativ och komplement krävs. Plats för ev. tillkommande återvinningscentral behöver reserveras centralt i Vallentuna, och på lämpligt sätt samordnas med de utbyggnadsplaner som finns för stadsbygden.

Att få avfallshantering och källsortering att fungera i ett modernt samhälle ställer krav på nya och innovativa lösningar. Hur det ska lösas i detalj ska inte presenteras i ÖP. Det vore dock bra att nämna något hur man tänkt på samma sätt som för andra delar av det tekniska försörjningssystemet. Man skulle t.ex. kunna skriva att avfallshantering ska använda ny teknik, vara arbetsmiljövänlig och bekväm för människorna som bor i kommunen. Vid kommersiellt centrum och andra platser ska det finnas praktiska och snygga platser för uppsamling av återvinning. I Vallentuna ska det vara lätt att göra rätt.

Handikapprådet och Pensionärsrådet

Avfall- ett tillgängligt samhälle 2010 är helt förbigånget i SÖRABs sophanteringsplan till 2020.

Boende på Engelbrektsvägen

Saknar möjligheten att sopsortera komposterbart avfall.

Kommentar

De nio kommuner som ingår i SÖRAB har antagit en gemensam avfallsplan under 2008.

ÖP kompletteras med att avfallsanläggningen i Löt kräver skyddsavstånd.

ÖP kompletteras med att det kan finnas behov av plats för en eventuell tillkommande återvinningsanläggning i kommunen.

Klimat och vatten

Klimat

Länsstyrelsen

Det är positivt att klimat och miljöfrågorna lyfts fram som en viktig utgångspunkt för planeringen. Klimatfrågan är en mycket viktig miljöfråga. LST instämmer i slutsatser som redovisas i MKB:n att det i ÖP saknas en

sammanhållen strategi för klimatarbetet samt strategier för hur utsläppen från personbilstrafiken kan fås att minska. Det är positivt att ÖP förordar en relativt tät bebyggelsestruktur och att det finns höga ambitioner för förbättrad kollektivtrafik samt att energieffektiva lösningar för bebyggelse förordas. Klimatfrågan måste ses i ett regionalt perspektiv och förutom persontransporter även omfatta godstransporter, vilka genererar en stor mängd tung trafik. En förutsättning för att klimatfrågorna ska få genomslag i den fysiska planeringen är en genomarbetad såväl regional som kommunal översiktlig planering.

Regionplane- och trafiknämnden

ÖP redovisar en god generell ambition att effektivisera energianvändningen och begränsa utsläppen av klimatpåverkande gaser. Förslaget bör kunna konkretiseras mera det gäller såväl produktion av energi som inriktning för hur energin används i bebyggelsen.

Orkesta hembygdsförening

Då det gäller klimat och vatten vill föreningen peka på nödvändigheten av att miljöhänsyn vägs in i alla planerade förändringar och åtgärder.

Kommentar

ÖP förordar en bebyggelseutveckling med tillgång till god kollektivtrafik. Kommunen verkar även för utbyggnad av infartsparkeringar. Det regionala perspektivet i klimatfrågan behandlas av regionala myndigheter och aktörer. Kommunen är aktiv i det regionala samarbetet.

Klimatfrågor kommer även att behandlas i kommande arbete med lokala miljömål utifrån tre fokusområden. Dessa är Hållbar resurs- och energianvändning, En levande odlingsbygd och En attraktiv och hälsosam miljö.

Miljöfrågor är en naturlig del i planeringsarbetet.

Sked, ras och översvämningar

Länsstyrelsen

Det är bra att en ny kartering av områden som riskerar att drabbas av sked, ras och översvämningar ska tas fram. LST anser att det även vore värdefullt om de riskområden som man har kännedom om redan idag framgår av ÖP:s kartunderlag. Det skulle även vara en fördel om kommunen kunde precisera de riktlinjer som anges för dessa typer av risker.

Össeby hembygdsförening

Under rubriken "Skred- och rasrisk" beskrivs kommunens riskområden. Två sådana är "Angarn-Helgöån" och "Husaån-Össeby Garn". Helgöån och Husaån är samma vattendrag. Det framgår inte vilken avgränsning av namnen kommunen använder och därför blir beskrivningen svårtolkad. Dessutom har den nedersta delen av ån av tradition hetat "Brottbyån".

Kommentar

ÖP:s kartunderlag kompletteras med kända riskområden för skred och ras. Redovisningen av underlaget underlättar förståelsen.

Angarngruppen

För Angarnssjöängen finns en vattendom på idealt vattenstånd under olika delar av året. Dessa nivåer är inte alltid möjliga att upprätthålla eftersom avbördningen från sjöängen är för dålig, vilket medför översvämningar uppströms. Orsaken till en del av problemen är att det finns bråte i sjöängens utloppsback, Lillån. Den omgivande marken ägs av Stockholms Stad. Av den anledningen översvämmas en del åkermark vid Åsta längs det s.k. Lundbydiket vid höga vattenstånd.

Kommentar

Länsstyrelsen ansvarar för Angarnssjöängens naturreservat.

Vatten

Länsstyrelsen

Det är bra att avrinningsområdena redovisas i text och på karta. ÖP bör kompletteras med att i kommunen ingår stora delar av Loåns avrinningsområde som omfattar Tärnan m.fl. sjöar och Bergshamraåns avrinningsområde med Långsjön vid Garns-Ekskogen. Det vore en fördel om kartan visar hela avrinningsområdena för att tydliggöra behovet av mellankommunal samverkan i vattenfrågor.

Loåns avrinningsområde, som delas med Österåkers och Norrtälje kommuner, har mycket stora naturvärden såväl i vatten som på land. LST vill särskilt framhålla sjön Tärnan som på grund av sin orördhet, sin goda vattenkvalitet och höga naturvärden är utsedd att vara en av tre sjöar i länet som långsiktigt miljöövervakas i den nationella miljöövervakningen. Även andra sjöar och vattendrag inom Loåns avrinningsområde har mycket stora naturvärden. Delar av Loåns avrinningsområde är av Naturvårdsverket, Fiskeriverket och Riksantikvarieämbetet utpekade som ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag.

Det är bra att kartor på bristområden för grundvatten ingår i ÖP och att "nytt underlag ska tas fram för bedömning av tillgång och kvalitet på grundvatten i kommunen". Det finns förhållandevis stor andel bebyggelse med enskild vatten- och avloppshantering i kommunen och vissa av de föreslagna utbyggnadsområdena ligger inom de utpekade riskområdena för brist på grundvatten, vilket bör beaktas i den fortsatta planeringen.

Som framgår av ÖP finns det tre vattenskyddsområden i kommunen; Röby i Kårsta, Lindholmen och Västlunda. Täkterna är reservvattentäkter men de är inte direkt anslutna till Norrvattens distributionsnät. Enligt VAS-rådets nyligen färdigställda rapport Dricksvattenförekomster i Stockholms län – prioriteringar för långsiktigt skydd har samtliga dessa vattentäkter medelhög prioritet för vattenförsörjning och medelstort behov av revidering av vattenskyddsområdet. LST vill poängtera betydelsen av att vattentäkterna och deras vattenskyddsområden bibehålls och att hänsyn tas till dem i bebyggelseplaneringen och planeringen av reservvattenförsörjningen.

LST delar kommunens uppfattning att det är angeläget att VA-frågorna i Garns-Ekskogen vid den starkt påverkade Långsjön får en godtagbar

lösning. Inventeringar i sjön visar att det finns värdefull vegetation med flera konkurrenssvaga arter, bland annat kransalger, den rödlistade och relativt ovanliga ävjebrodden.

EU:s ramdirektiv för vatten och förordningen om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön innebär att Sverige måste fastställa kvalitetskrav i form av miljökvalitetsnormer för yt- och grundvatten. Syftet med normerna är att tillståndet i våra vatten inte ska försämrats och att alla vatten ska uppnå en bestämd miljökvalitet. Arbetet med att ta fram miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram för vatten pågår.

Miljökvalitetsnormerna för vattenkvalitet beräknas träda ikraft under slutet av 2009. Åtgärdsprogram avses fastställas för de vattenförekomster där man bedömt att det kan bli svårt att nå miljökvalitetsnormerna. Det är vattenmyndigheterna som fastställer miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram. Kommande miljökvalitetsnormer kommer förmodligen att gälla för de vattenförekomsterna som pekats ut i enlighet med vattendirektivet. Enligt 2 kap 2 § PBL ska miljökvalitetsnormer följas vid planläggning.

I ÖP anges att "Vattenkvaliteten i Garnsviken, Ullnasjön och Sparren som inte har god vattenstatus enligt EU:s vattendirektiv ska förbättras". ÖP bör kompletteras med att enligt samma bestämmelser får vattenkvaliteten i Tärnan inte försämrats.

Kommentar

ÖP kompletteras med Loåns- respektive Bergshamraåns avrinningsområde.

De redovisade utbyggnadsområdena ska försörjas via allmänna VA-nätet, se bemötande i avsnittet Bebyggelseutveckling på landsbygden. Se även kommentar om Långsjön under samman avsnitt.

ÖP kompletteras med att vattenkvaliteten i Tärnan inte får försämrats.

Vattenmyndigheten för Norra Österjöns vattendistrikt

Myndigheten kommer att fastställa miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram enligt 5 kap miljöbalken för utpekade vattenförekomster under 2009, vilket kan komma att påverka kommunens ÖP och verksamhet. Under våren 2009 skickas förslag till Förvaltningsplan, Miljö kvalitetsnormer och Åtgärdsprogram på samråd till kommunen. Målet är att uppnå God kemisk och ekologisk vattenstatus inom så många vattenområden som möjligt, och att "inget vatten får försämras".

Kommentar

Kommunen har tagit del av remissmaterialet och avgivit ett yttrande till Vattenmyndigheten.

Myndighetsnämnden för teknik och miljö

Under rubriken "sjöar och vattendrag" saknas Långsjön, som har samma klassning enligt EU:s vattendirektiv (måttlig) som Vallentunasjön, Garnsviken, Ullnasjön och Sparren. Det är därför lämpligt med samma ambitionsnivå för Långsjön som för de övriga nämnda sjöarna.

Kommentar

Långsjön ingår i Bergshamraåns vattendrag. ÖP har kompletterats med detta.

Össeby hembygdsförening

Under rubriken "Sjöar och vattendrag" om att "Ormstaån och Garnsvikens förlängning är de största" vattendragen. "Garnsvikens förlängning" är främmande som begrepp eftersom det är Helgöån med sina delnamn Husaån och Brottbjån som avses. De är en del av avrinningsområdet "Åkerströmmen".

Kommentar

ÖP har kompletterats med en karta som redovisar sjöar och vattendrags ekologiska status.

Orkesta hembygdsförening

Lill- och Storsjön i Lindholmen är båda exempel på sjöar som behöver åtgärdas för att skyddas från igenväxt.

Kommentar

Området har stora natur- och kulturvärden och är intressanta för friluftslivet. En diskussion om reglering av sjön har förts mellan Stockholms stad och Jordbruksverket eftersom Storsjön svämmar över höst och vår. Diskussionen har avstannat.

Kommunen kommer att få åtaganden enligt EU:s vattendirektiv för de klassade sjöar och vattendrag som inte har god status. Att åtgärda Storsjön och Lillsjön kräver resurser vilket får vägas mot andra åtaganden enligt ovan.

Vallentuna naturskyddsförening

I ÖP – avsnittet Klimat och vatten – anges att sjöar vars yta överstiger en kvadratkilometer är klassade enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Långsjön är undersökt med avseende på anläggande av enskilda avlopp runt sjön. För övriga ca 30 sjöar i kommunen saknas föreskriven information. VNF begär att utredning av dessa sjöar planeras i enlighet med Ramdirektivet och att utfallet från dessa utredningar nyttjas i kommunens planarbete.

Kommentar

Vattenmyndigheten avser att fortsätta klassningen av övriga vatten.

Strandskydd

Länsstyrelsen

Regeringen har tagit fram förslag till nya strandskyddsbestämmelser. Propositionen beräknas tas upp för behandling i riksdagen i slutet av april 2009. Utgångspunkten är fortfarande att det råder 100 m generellt

strandskydd i hela landet. Kommunerna föreslås få huvudansvaret för att pröva frågor om upphävande av och dispens från strandskyddet. Enligt lagförslaget ska LST bevaka strandskyddets intressen i den kommunala planeringen och kunna överpröva kommunens beslut om upphävande och dispenser. Dessa ändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2009.

I ÖP sägs att det bör kunna bli tillåtet att bygga inom strandskyddsområde i centrala lägen, efter särskild prövning och planläggning om tillgängligheten därigenom ökar. LST anser att där tätortsutveckling motiverar detta bör det vara möjligt att upphäva strandskyddet förutsatt att skärskilda skäl finns. Detta gäller enligt såväl nuvarande praxis som de nya föreslagna tydliggjorda bestämmelserna.

Propositionen innehåller även förslag om nya bestämmelser om en differentiering av strandskyddet. Syftet är att ge förutsättningar att utveckla landsbygden långsiktigt ur ett lokalt eller regionalt perspektiv. Differentieringen av strandskyddet bör ske "... framförallt i de delar av landet där bebyggelsestrycket är lågt och tillgången till orörda stränder är god". Även strandskyddsområdena i och i närheten av tätorter kan komma ifråga, under förutsättning att området är lämpligt för utveckling av landsbygden. Tillämpningen av dessa nya bestämmelser om differentiering av strandskyddet för att ge förutsättning för landsbygdsutveckling föreslås träda i kraft den 1 februari 2010. Naturvårdsverket och Boverket har fått i uppdrag att ta fram vägledning för tillämpningen av de förändrade strandskyddsbestämmelserna.

LST framhöll i sitt yttrande 2008-06-27 över remissen "Stranden – en värdefull miljö", vilken föregick propositionen, att Stockholms län, genom sitt stora skärgårdsområde och många sjöar, är präglad av vatten och dessutom har en lång strandsträcka. Inte desto mindre är andelen bebyggda stränder hög. Värdet på kvarvarande obebyggda stränder är högt för såväl naturvård, kulturmiljövård som friluftsliv. Stockholmsregionen är ett expanderande storstadsområde med närmare 2 miljoner invånare. Det finns ett starkt bebyggelsestryck på regionens stränder och samtidigt starka bevarandebestämmelser för att bibehålla länets särprägel och långsiktiga attraktivitet.

LST uppfattar situationen i Vallentuna kommun så att det finns ett stort bebyggelsestryck. Kommunen beskriver sig också som en tydligt integrerad

del i den växande storstadsregionen och att det råder stor efterfrågan på bostäder i de större orterna och även på den rena landsbygden.

Kommentar

Kommunen delar uppfattningen att det finns ett bebyggelsestryck på landsbygden. Kommunen och LST har samma syn på vilka skäl som kan motivera upphävande av strandskydd.

ÖP kompletteras med ställningstagandet att det utökade strandskyddet bör behållas i Tärnanområdet.

Vallentuna naturskyddsförening

Genom bitvis upphävt strandskydd är allemansrätten vid Vallentunasjön redan i dag alltför begränsad. Avsnittet Naturvärden i ÖP anger att Björkby–Kyrkviken och Vallentunasjöns stränder är tänkta att utvecklas till ett tätortsnära rekreativområde.

Kommentar

Strandskyddet längs Vallentunasjön har i huvudsak upphävts där marken redan har varit ianspråktagen som tomtmark. Ingen ny bebyggelse är redovisad inom strandskyddsområde i ÖP.

Fastighetsägare i Kårsta

De är klart positiva till tankarna i ÖP att strandskyddet bör upphävas för vissa delar och föreslår då sträckan Danverk-Backa värmecentral.

Kommentar

Vid underhandskontakter med LST har myndigheten meddelat att detta kräver planläggning. Verksamheten har lagts ner och kommunen avvaktar därför med planläggning. ÖP uppdateras att strandskyddet kan komma att upphävas vid en eventuell kommande planläggning.

Kulturmiljöer och kulturhistoriska värden

Länsstyrelsen

Stora områden i kommunen är av riksintresse för kulturmiljövården. LST ser mycket positivt på att ett nytt kulturmiljöprogram tas fram som underlag för ÖP och att underlaget avseende kulturmiljön härigenom uppdateras. De fem utpekade riksintresseområdena beskrivs relativt kortfattat i ÖP. Genom hänvisning till kulturmiljöprogrammet kan ÖP byggas under med mer utförligt kunskapsmaterial. Kulturmiljöprogrammet utgör då ett kompletterande beslutsunderlag till ÖP, vilket tydligt bör framgå.

LST har ännu inte tagit del av kulturmiljöprogrammet och kan därför inte bedöma om riksintressena kan anses vara tillgodosedda i ÖP. Det förut-sätts att LST ges tillfälle att underhand lämna synpunkter på kulturmiljö-programmet.

Kommentar

Beaktande av riksintresseområden har förtydligats i utställningshandling. I utställningshandlingen hänvisas till kulturmiljöprogrammet. LST har hållits informerade om framtagandet av underlaget till kulturmiljöprogrammet.

Kulturnämnden

Under den seminarierie som genomförts i anslutning till ÖP-arbetet har det stora värdet av Vallentunas natur- och kulturmiljöer lyfts fram. Det är önskvärt att dessa värden behandlas i ÖP på ett tydligare sätt. Detta kan göras relativt enkelt med omformuleringar, ett ökat tidsdjup och tydligare kopplingar till identiteten. En identitet som också behöver definieras tydligare. Om dessa förändringar inte görs riskeras det värde och den attraktivitet som kulturmiljövården utgör.

Det är viktigt att MKB:ns synpunkter avseende kulturmiljövården beaktas i det kommande arbetet. MKB:n hanterar konsekvenserna av ÖP och bl.a. framförs att konsekvenserna är svårbedömda och att riktlinjerna är vaga. På sikt kan möjligheten att uppleva och avläsa tidsdjupen i landskapet avsevärt försvåras om betydande karaktärsförändringar och fragmentisering av kulturhistoriska sammanhang görs.

ÖP tar inte upp hur eventuella intressekonflikter ska hanteras. Exempel på konfliktsituationer är spårförbindelsen till Arlanda (RI Markim-Orkesta), väg 268 (RI Skålhamravägen) samt bebyggelseutveckling vid Karby (RI Vada-Össeby-Garn) och Ekskogen (RI Kårsta).

Kulturförvaltningens förslag att varje plats specifika karaktär utgör en förutsättning vid eventuella förändringar kräver utvecklade rutiner vid handläggning. Kulturhistoriska analyser är ett led i arbetet med att tillvarata kulturmiljön som en resurs.

För att ÖP ska kunna ge vägledning och stöd i beslut i den fysiska planeringen föreslår kulturnämnden att avsnittet om kulturmiljöer och kulturhistoriska värden omarbetas. Nämnden föreslår följande omarbetning med nya underrubriker för delar av avsnittet "Kulturmiljöer och kulturhistoriska värden":

Vallentuna kommuns kulturmiljöer är en resurs som attraherar både boende och besökare. Med kunskap om landskapets tidsdjup, säregna historia, knutpunkter och upplevelsevärden kan framtidens Vallentuna utvecklas med kvalitet och identitet. Kommunen har ett levande landskap präglad av flera tusen års jordbruks- och boskapsskötsel. Ett fortsatt jordbruk är en förutsättning för bibehållen förståelse och upplevelse av landskapet.

I den långsiktigt hållbara fysiska planeringen är kulturmiljön ett av de grundläggande värdena och en ändlig resurs att ta tillvara. Den aktuella platsens specifika karaktär utgör förutsättning för utveckling och nya etableringar. I kulturmiljöprogrammet finns fördjupade beskrivningar av Vallentunas kulturmiljöer.

*Ett svindlande tidsdjup
Bebyggelseutvecklingen i Vallentuna följer landhöjningen och bygden är extremt rik på fornlämningar där de tidigaste är från stenåldern. Under bronsåldern var huvudnäringen jordbruk med boskapsskötsel och spannmålsodling i kombination med fiske och jakt. Många spår av detta finns vid Angarnssjöängen. Under äldre järnålder låg Vallentunas kärnbygder i Orkesta, norra Frösunda samt norr och nordost om Angarnssjöängen. Huvuddelen av dagens byar ligger på samma plats som under yngre*

järnåldern. På runstenar vid gårdar och byar kan vi läsa om många av vikingatidens människor, om ägoförhållanden och om vikingafärder. Vallentuna är känt för sina många runstenar och ligger i Sveriges runstenstätaste område. Under medeltiden var Vallentuna en betydelsefull bygd som omfattade nio socknar, var och en med sin kyrka. Idag återstår 8 kyrkor och en kyrkoruin. Socknarna blev föregångare till kommunen genom kommunallagarna 1866, därefter har sammanslagningar 1952 och 1971 lett till bildandet av dagens Vallentuna.

Kommunikationer – knutpunkter

Vattenvägarna var betydelsefulla under hela förhistorien och långt in på medeltiden. Regionens viktigaste vattenväg under vikingatiden var Långhundraleden, den stora segelfarleden från Trälhavet till Uppsala. Den sträcker sig genom hela kommunen och är idag en av Upplands finaste kanotleder. Den nya tiden för Vallentuna började år 1885 med Roslagsbanans invigning mellan Stockholm och Rimbo. Längs banan lastades jordbruksprodukter, ved och tegel för transport in mot Stockholm. Stationerna blev nya mötesplatser och stationssamhällen växte successivt fram med villabebyggelse. Under 1950-talet kom utbyggnaden av tätorten runt Vallentuna station igång på allvar. I de centrala delarna av Vallentuna finns bebyggelsen som bär spår av detta skeende.

Tillgänglighet – möten - i tid och rum

Runriket, är 9 besöksmål kring Vallentunasjön, och ett exempel där vi möter vikingatida människoöden genom runstenarnas texter och evenemang som anordnas. Upplevelser som kopplas till kulturmiljöerna kan förstärka identitetskänslan och bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle.

Nämnden föreslår följande tillägg under kapitlet "Kulturmiljöer och kulturhistoriska värden":

Beaktande av kulturmiljöer

Platsens specifika karaktär avgör förutsättningarna för eventuella etableringar. Skillnaderna är stora mellan olika platser. För samtliga kulturmiljöer finns brytpunkter som är avgörande.

- *Vilka förändringar tål landskapets natur- och kulturvärden utan att förlora karaktär och attraktivitet?*
- *Vad behöver beaktas för att pusslet ska bli begripligt också i framtiden?*

Nämnden föreslår följande omarbetning för avsnittet "Kulturmiljöprogram":

I det pågående arbetet med ett nytt kulturmiljöprogram finns användbar och relevant kunskap om kommunens kulturmiljöer och kulturhistoriska värden. Programmet ska fungera som ett underlag för den fysiska planeringen och ingå som bilaga till utställningshandlingen.

Nämnden föreslår följande omarbetning för avsnittet "Beaktande av riksintressen":

Varje förändring inom område av riksintresse bör lämplighetsprövas med särskild hänsyn till kulturmiljövärden. Krav på kulturhistoriska utredningar och konsekvensanalyser bör ställas.

I Kulturmiljöprogrammet finns mer information och beskrivningar som kan vara vägledande. En utveckling med hänsyn till kulturvärden skapar mervärden.

Kommentar

Synpunkter i MKB:n har varit ett underlag vid uppdatering av ÖP.

ÖP har kompletterats med ökat tidsdjup under avsnittet om Kommunen i den växande storstadsregionen.

ÖP har kompletterats med att motstående intressen finns, t.ex. spårförbindelse till Arlanda (RI Markim-Orkesta), väg 268 (RI Skålhamravägen) samt bebyggelseutveckling vid Karby (RI Vada-Össeby-Garn) och Kårsta/Ekskogen (RI Kårsta by).

ÖP har uppdaterats beträffande avsnittet Kulturmiljöer och kulturhistoriska värden med utgångspunkt från nämndens förslag till omarbetningar och tillägg. Delar av nämndens förslag till tillägg föreslås ingå i andra avsnitt. Ex. Runriket som med fördel presenteras i avsnittet Besöksnäring.

Vallentuna hembygdsförening

Mellan hållplatserna Ormsta och Molnby finns ett vackert, öppet kulturlandskap på båda sidor om järnvägen. Landskapsrummet har ett stort historiskt värde. Fornlämningar visar att det är den äldsta bygden i Vallentuna socken med odlingskontinuitet sedan yngre bronsålder, dvs. sedan minst 2500 år. Hela området, i synnerhet det öppna landskapet söder om Molnby, har höga landskapsestetiska värden. Det är med bestörtning föreningen finner att man i ÖP tänker sig att exploatera nästan hela detta historiska kulturlandskap för bebyggelse. Området är en viktig del av vårt kulturarv, som ju inte bara utgörs av enskilda gravfält och gamla bytomter utan av helheten, den historiska miljön.

Ett förhållande som förhöjer områdets värde är att det ligger nära Vallentuna tätort och är ett viktigt rekreationsområde som lätt kan nås. Det är närheten till det uppländska kulturlandskapet som uppskattas av många boende och som ger kommunen en fördel framför hårdexploaterade förortskommuner som Täby och Sollentuna.

Kommentar

Hur området ska utvecklas ska studeras i en strukturplan. ÖP har kompletterats med att "utvecklingen ska ske med hänsyn till områdets kulturvärden och fornminnen".

Össeby hembygdsförening

Bebyggelseplaneringen i kommunen har fått stor prioritet jämfört med t.ex. natur- och kulturmiljöfrågor. Kulturmiljöfrågorna får för lite uppmärksamhet. En bebyggelseplanering som inte tar med kulturmiljövärden kan gå fel, samtidigt som oersättliga värden går till spillo. Visserligen anges att det kulturmiljöprogram som kommunen håller på att ta fram ska läggas som bilaga till ÖP, men detta är inte tillräckligt.

De förordnanden enligt "gamla 19 §" som finns runt kyrkorna är tillkomna för att skydda dessa miljöer mot planering utan eftertanke, men samma diskussion måste finnas även när det gäller kulturmiljöerna i övrigt. Då tänker föreningen inte bara på fornminnen, äldre byggnader, osv. utan på kulturmiljöerna i sin helhet med byggnader och föremål i samklang med sin omgivande miljö. Detta är en ledande tanke genom det kulturmiljöprogram

som snart avslutas, men det måste framgå i ÖP att programmet gäller för all planering och speciellt inom riksintresseområdena.

Kommunen behöver ange hur man tänkt sig att vårda de miljöer och de föremål, byggnader, etc. som finns i miljöerna. Vissa kulturmiljövärden håller på att gå förlorade genom att det inte finns någon plan för hur de ska skyddas och skötas. Ett exempel är Össeby kyrkoruin, där kommunen är markägare, men där hembygdsföreningen åtagit sig viss tillsyn.

Föreningen vill påpeka att det talas om att under äldre järnålder låg kommunens kärnbygder ... "norr och nordost om Angarnssjöängen". Det är oklart vad som avses med detta. Är det Vada så kan väl detta skrivas ut? Enligt arkeologen Michael Olausson låg kärnbygden för Angarnsområdet dels söder och sydost om sjöängen (nuv. Åsta och Rocksta) men även mot ost (Hacksta).

Orkesta hembygdsförening

Föreningen är positiv till planerna vad gäller kulturmiljöer och kulturhistoriska värden.

Svenska kyrkan, Stockholms stift

Genom det etablerade skyddet av kyrkorna och landskapsbildens i deras omgivning medverkar Stiftet till bevarandet av värdefulla kulturmiljöer.

Kommentar

En av utgångspunkterna i ÖP är att kommunen ska ha en bebyggelseplanering som sker i samspel med natur- och kulturvärden. Att kommunen arbetar med framtagandet av ett nytt kulturmiljöprogram visar att kulturmiljöfrågor är prioriterade.

Vallentuna naturskyddsförening

Om den i ÖP redovisade utbyggnaden kommer till stånd i Karby–Brottby och längs Väsbyvägen, liksom en framtida tågförbindelse till Arlanda, så innebär detta att flera riksintressen för kulturmiljövärden kan komma att påverkas. Negativ påverkan på objekt av riksintresse inte bara "bör" undvikas utan vi är skyldiga att undvika dessa intrång.

Kommentar

ÖP har kompletterats med att hänsyn bör tas till riksintressen vid utbyggnad av tätorter och kommunikationer. Karby och Brottbys ligger till större delen inom riksintresse för kulturmiljön men samtidigt är det angeläget att orten kan fortsätta utvecklas.

Naturvärden

Länsstyrelsen

I ÖP redovisas de biotopskydd som Skogsstyrelsen beslutat om i kommunen. Även de naturvårdsavtal som Skogsstyrelsen har tecknat kan med fördel redovisas. Dessa utgör ett viktigt bidrag för att värna för naturvärden värdefulla skogsmiljöer.

Befintliga naturreservat redovisas i ÖP. Det vore värdefullt om pågående och förestående naturreservatsbildningar redovisades eftersom det ger en upplysning om vilka områden som såväl LST som kommunen bedömer som skyddsvärda. Utgångspunkt för redovisning finns i rapporten "Aldrig långt till naturen". LST arbetar för närvarande med reservatsbildning för ett område, Åttesta, som ligger på gränsen till Sigtuna norr om Finnberga.

Skogsstyrelsen

Långsiktiga handlingsplaner för de skogsområden som har höga naturvärden och kulturvärden och som inte planeras för formellt skydd bör tas fram och beslutas. Resurser för skötsel av dessa områden bör säkerställas på lång sikt. De oexploaterade skogar och andra markslag som finns i anslutning till stränder mot sjöar måste skyddas från bebyggelse. Planen innehåller en felaktighet. Skogsstyrelsen har beslutat om 7 biotopskyddsområden inom kommunens gränser samt har 8 naturvårdsavtal vilka betraktas som ett formellt områdesskydd i den nationella skogliga strategin.

Orkesta hembygdsförening

Det är positivt hur planerna för naturvärden presenteras.

Kommentar

Kommunen arbetar för närvarande inte med någon reservatsbildning. LST:s arbete med reservatsbildning i Åttesta och Vasakullen redovisas i ÖP.

ÖP kompletteras med naturvårdsavtal och uppdateras beträffande biotopskydd.

Kommunen ser gärna att Skogsstyrelsen tar en aktiv roll för att säkerställa lämplig skötsel på lång sikt.

Angarngruppen

I avsnittet om riksintressen räknas ett antal naturbetesmarker upp. Där nämns bland annat Vada sjökullar. Marken är i och för sig en naturbetesmark, men den betas inte sedan ett antal år. Det finns inga undersökningar som visar om eller hur detta skadat naturvärdena, men fårbetet måste återupptas.

Össeby hembygdsförening

I den regionala grönstrukturen är det viktigt att bevara värdekärnor men även länkar och kilar på ett sådant sätt att möjligheterna för djur och växter att sprida sig inte väsentligen försvåras. Vissa värden håller på att gå förlorade genom att det inte finns någon plan för hur de ska skyddas och skötas. Som exempel kan nämnas igenväxningen av Vada sjökullar, som är en följd av att det inte verkar finnas någon huvudman för området. Genom att kullarna inte längre betas håller sly och annat på att växa in, samtidigt som betesberoende arter som funnits här i princip sedan kullarna tillkom på 400-talet e.kr., försvinner.

Kommentar

Av bevarandeplanen för Vada sjökullar framgår att bete är angeläget och ett hot mot området värden om den upphör. Stockholms stift äger marken och är därmed ansvarig för dess skötsel samtidigt som Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet.

Vallentuna naturskyddsförening

En strategi för hur kommunen avser att tillgodose behovet av skyddade områden efterlyses. I ÖP bör framgå vilka åtgärder som krävs för att säkerställa att ekologiskt känsliga områden, ex Vadadalen och delar av Tärnanområdet, bereds nödvändigt skydd. Traditionellt skogsbruk är en hotfaktor mot höga naturvärden i delar av kommunen. Bildande av naturreservat kan vara nödvändigt för att gynna hänsynstagande skogsbruk i områden med höga naturvärden. En principiell strategi för hur kommunen avser att hantera de gröna kilarna (Rösjökilen och Angarnkilen) bör finnas i ÖP. Till stöd för det arbetet anser VNF att den tidigare presenterade Naturkatalogen för Vallentuna ska färdigställas och vidareutvecklas till en naturvårdsplan. VNF anser det anmärkningsvärt att kommunen avsätter betydande resurser på färdigställande av program för kulturmiljö, men avstår att göra ett motsvarande program för naturmiljön. VNF anser att det senare borde ha föregått utarbetande av aktuell ÖP för att säkerställa god hushållning med de begränsade resurser som kommunens naturvärden innebär.

Angarngruppen

Centralt då det gäller naturmiljön i kommunen är de kärnområden, kilar och länkar som beskrivs under huvudrubriken "Fritid". Strukturen har lika stor anknytning till rubriken "Naturvärden". Utgångspunkten då Storstockholms gröna bälte, senare gröna kilar, etablerades var ekologisk. Det är här flora och fauna ska kunna finnas och spridas till olika delområden. Idag är Angarnkilen under starkt expansionstryck från bebyggelse längs Arningevägen och i Okvista. Angarnkilen är viktig för djur- och växtliv i Vallentuna, och Täby, dit markbundna djur kan få svårt att ta sig om kilen blir för exploaterad. Angarnkilen är också viktig som ledlinje för en del sträckande fågelarter. Hög bebyggelse i kilen kan påverka fåglarna negativt. Det går i kartmaterialet inte att se var Angarnssjöängen är belägen och därför kan gruppen inte uttala sig om ifall t.ex. Angarnkilens bredd eller utsträckning ändrats i förhållande till Regionplanekontorets förslag.

De, som arbetar inom den ideella naturvården märker det intima samspel som finns mellan natur- och kulturmiljö. Utan människans brukande av naturen skulle många fågelarter inte finnas i kommunen. Kommunen förefaller att ta lätt på frågor kring natur- och kulturmiljö i förhållande till bebyggelseexploatering.

Det kulturmiljöprogram som håller på att färdigställas ska ingå som bilaga till ÖP. Hur är det på naturmiljösidan? För några år sedan hade de möjlighet att yttra sig över en Naturkatalog som tagits fram. Gruppen har invändningar mot denna eftersom endast data från Skogsvårdsorganisationen tagits med. LSTs naturvårdsprogram hade liksom lokal kunskap inte redovisats. Gruppen vidhåller att det måste finnas ett dokument av samma typ som kulturmiljöprogrammet för att säkerställa värdefulla naturmiljöer i kommunen. Om inte – hur ska kommunen då kunna genomföra en planering inom naturvårdssektorn? Gruppen undrar vilket ansvar kommunen har för att naturvärden inte försämras? De framgår inte av ÖP, men måste väl vara en kommunal angelägenhet. Kommunen ska företräda allmänheten och se till så att naturmiljön kan bibehålla sitt värde så långt det är möjligt. I avsnittet om biotopskydd nämns pilevallar som varande omfattade av biotopskydd. Det kan påpekas att pilevallar inte finns i vår del av landet och ordet kan utgå ur ÖP.

Kommentar

ÖP behandlar både bebyggelseutveckling och natur- och kulturvärden m.m. Ett kulturmiljöprogram är under framtagande. I ÖP anges att en grönplan för rekreativa värden ska tas fram. I denna behandlas även den biologiska mångfalden. Kommunen har ansvar att i planering iaktta naturvärden men kommunen har inte någon generell tillsyn.

I ÖP anges det generella biotoppskyddet enligt Miljöbalken.

Kommunen är överens med Stockholms stad att förvärva mark bl.a. i syfte av att säkerställa att Angarnskilen bevaras i den omfattning som rekommenderas av Regionplanekontoret.

Skogsstyrelsen har dels bildat fler biotopskyddsområden och dels ingått ett antal naturvårdsavtal med flera markägare. Dessa redovisas i ÖP.

Angarngruppen

I avsnittet om Lindholmen finns följande text: "I närheten finns vackra natur- och kulturmiljöer vid Lindholmens gård, Storsjön och Lillsjön." Gruppen vill i detta sammanhang påpeka att LST föreslagit detta område som naturreservat (liksom Vadadalen). En planering som skulle försvåra en reservatsbildning måste undvikas.

Vallentuna naturskyddsförening

I ÖP anges felaktigt att LST rekommenderar bildande av statligt naturreservat vid Vasakullen. Rekommendationen gäller inte enbart Vasakullen utan hela området kring Lindholmens gård – något som VNF kräver korrigeras i ÖP. Utöver de särskilda områden för biotopskydd som nämns finns ytterligare två områden som bör reserveras i ÖP; sydväst om sjön Svulten och vid norra sidan av södra Storsjön.

Kommentar

I Länsstyrelsens rapport 2003:20 "Aldrig långt till naturen" föreslås ett större område vid Lindholmens gård som ett statligt naturreservat. Marken ägs av Stockholms stad. Underhand har LST meddelat att de lämnat in en intresseanmälan till Stockholms stad att förvärva marken för Vasakullen och närliggande marker i syfte att bilda ett mindre reservat. Detta innebär i så fall ett väsentligt mindre område som reservat än det som föreslås i ovannämnda rapport.

ÖP har kompletterats med fler områden som har biotopskydd, bl.a. områden vid Storsjön och Svulten.

Riksintresse natur

Länsstyrelsen

De utpekade riksintresseområdena för naturvård och Natura 2000-områden beskrivs kortfattat i ÖP. För att ÖP ska kunna utgöra ett bra beslutsunderlag för efterföljande planering och tillståndsprövning bör den kompletteras med mer utförliga värdebeskrivningar av riksintressena.

Alternativt bör avsnitten kompletteras med tydliga hänvisningar till sådant planeringsunderlag som ger mer fullödiga värdebeskrivningar. Det är även lämpligt att det av ÖP framgår enligt vilka lagparagrafer som områdena är utpekade och när det gäller Natura 2000 – områden även vilka paragrafer som reglerar en eventuell tillståndsprövning i anslutning till området.

Kommentar

Kommunen har valt att inte redovisa lagparagrafer i ÖP.

ÖP har kompletterats med något utförligare beskrivningar av riksintressen.

Angarngruppen

Åtgärder som kan påverka Natura 2000-områden måste genomgå en MKB enligt miljöbalken. Ingrepp i riskobjekt bör inte ske utan analys om objektet tål ett ingrepp. Kommunen bör skriva in vilka värden som finns i resp. område och ge exempel på verksamheter som skulle kunna påverka dessa värden negativt och vad som kan vara tillåtet. Under rubriken "Natura 2000" hänvisas till en karta med riksintressen och Natura 2000. Någon karta över Natura 2000 verkar inte finnas. Natura 2000 objektet Brottby allé är inte avsatt främst för rikedomerna på "epifyter och bryofyter" utan på grund av förekomst av mossan Gotländsk hättmossa, *Orthotrichum rogerii*, som här växer på sin enda nutida lokal i landet.

I ÖP nämns Angarnssjöängen som en av de bästa fågelsjöarna i länet. Gruppen saknar text om hur kommunen vill agera för att detta värde ska bibehållas. En vacker vårdag besöker 300-500 personer sjöängen och det sliter på de anläggningar som finns. Kommunen har ansvaret för skötseln av reservatet, men detta har inte kunnat skötas i den omfattning som krävs för att hålla jämna steg med slitaget. Kommunens ansvariga har inte mycket tid att sätta av för sjöängen och en långsiktig lösning måste diskuteras. Namnet Angarnssjöängen återkommer på ett flertal ställen, men ibland felstavat och kartan på sid 37 är fel.

Kommentar

Vid planering som kan innebära risk för påverkan på ett Natura 2000-område upprättas en MKB. Natura 2000-områden redovisas på riksintressekartan.

Uppgifter om Natura 2000-området Brottbys allé är hämtade ur dess bevarandeplan.

Länsstyrelsen ansvarar för naturreservatet Angarnssjöängen. Exerman-Hersby är till skillnad från de andra reservaten ett kommunalt reservat.

Karta naturvärden har uppdaterats och stavningen av Angarnssjöängen har korrigerats.

Fritid

Regional grönstruktur

Regionplane- och trafiknämnden

I ÖP ges en tydlig redovisning av grönstrukturen i kommunen och dess koppling till de regionala intressena. Redovisningen bör uppdateras i förhållande till den reviderade redovisningen av gröna värdekärnor och gröna kilar i samrådsunderlaget till RUFSS 2010.

Kommentar

Vid upprättande av samrådshandlingen var kommunen i kontakt med RTK för att få tillgång till den nya grönstrukturen. Kommunen blev tillsagd att använda den äldre versionen. ÖP har nu uppdaterats med den nya versionen.

Täby kommun

Täby redovisar i ny ÖP en ambition att åstadkomma ett sammanhängande grönstråk längs Vallentunasjön. Det skulle vara positivt för invånarna i Täby och Vallentuna med ett sammanhängande grönstråk/GC-nät kring Vallentunasjön och Täby kommun önskar ta upp ett samarbete i frågan.

Kommentar

Kommunen delar Täbys ambition om ett sammanhängande grönstråk längs Vallentunasjön.

Össeby hembygdsförening

Vid exploatering öster om Arningevägen är det viktigt att planeringen sker så att denna viktiga länk bevaras. Roslagsleden utnyttjar i stor utsträckning befintliga värdekärnor, kilar och länkar. Leden är bitvis näst intill obrukbar på grund av bristande underhåll. Kommunen bör ta en mer aktiv del i skötseln och att tillse att leden hålls i skick. Det finns vetenskapliga studier som visar att människor behöver en miljö som kan skänka lugn och ro.

Vallentuna naturskyddsförening

VNF värdesätter löftet att utarbeta en grönplan i avsikt att identifiera rekreativa värden och biologisk mångfald. Kristineberg är en välbesökt skog av betydelse, som den sista tätortsnära skogen för boende i Bällsta/Kragsta. Det motsägs i planen av visionen "Men det är viktigt att en tätare och ny bebyggelse i centrala Vallentuna inte gör det svårare att nå omgivande landskap. Tvärtom ska naturen alltid vara enkel att nå". Bällstabergets-, Kristinebergsskogen och Gävsjöområdet mot Roslagsleden bör bevaras som ett sammanhängande grönområde. För att öka tillgängligheten föreslås att stigar anläggs genom skogen i Bällstaberget och i Karlberg. Stigarna bör ansluta vid tunnlar/övergångar över Arningevägen och förlängas mot Roslagsleden. Området vid Nyborg bör bevaras oexploaterat. Det är av pedagogisk och rekreativ betydelse att skogspartier bevaras i anslutning till bostadsområden, t ex vid Tingvalla, Lovisedal och Karlberg. Enligt RUFSS bör skogar vara så stora att hus eller vägar inte syns när man rör sig i området. Grönstråk bör vara så breda att de ger naturkänsla.

Kommentar

Kommunen är överens med Stockholms stad att förvärva mark bl.a. i syfte av att säkerställa att Angarnskilen bevaras i den omfattning som rekommenderas av RTK. Roslagsleden går inom detta område. Berörda kommuner är ansvariga för skötseln.

Vid planering av södra Vallentuna kommer passager över Arningevägen, stråk, stigar m.m. att studeras och knyts ihop med Roslagsleden. Bebyggelseutvecklingen motiveras närmare under avsnittet Södra Vallentuna.

Tätortsnära natur

Skogsstyrelsen

I ÖP planeras förtätning och utökning av befintlig bebyggelse och det är viktigt att mindre skogsområden i anslutning till bebyggelse bevaras. Mark för rekreation ger vardagen ett mervärde om de ligger nära bostäder. De ger invånarna upplevelser i form av variation i naturens förändring under året samt av väder och vind. Skogar, ängar och andra obebyggda marker ger människor incitament att röra på sig och upptäcka närområdets rika möjligheter till upplevelser och därmed bättre hälsa.

Handikapprådet och Pensionärsrådet

Den nära naturen som används mest måste vara trygg, och utan hinder för barnvagnar och rullatorer.

Össeby hembygdsförening

Planerna på exploatering kring Arkils tingstad rimmar illa med beskrivning av vad som är skyddsvärt. Föreningen beklagar att området kring Angarnssjöängen inte längre betraktas som riksintresse för friluftslivet.

Friluftsförbundet Södra Roslagen

En av kommunens viktigaste kvaliteter är den rikliga tillgången på grönområden. Friluftsliv ska betraktas som ett lika viktigt samhällsintresse som

bostadsbyggande, kommunikationer etc. Ett nytt bostadsområde ska omfatta närströvområde. Det är viktigt att barn får tillfälle att upptäcka skogen som rekreativskälla. Onödiga hinder att enkelt komma ut i naturen ska elimineras. Särskild vikt bör läggas vid de äldres och funktionshindrades behov av naturupplevelser. Följande riktlinjer föreslås:

- Promenadområden inom 300 m gångavstånd.
- Strövområden, som fortsättning på promenadområden.
- Grönstråk för att binda ihop olika promenad- och strövområden.

Det saknas en struktur av cykel- och gångvägar som ansluter till orörd natur, stigar och mindre vägar. De gröna stråk som planeras leda ut från centralorten är för smala och strövområdena kommer att ligga för långt bort för barnfamiljer. En del av kommunens kvaliteter går förlorade om man inte ser till att de som bor i centralorten får enkel tillgång till skog. Följande bör beaktas vid den fortsatta utbyggnaden:

- Fler undergångar under Arningevägen som ansluter till etablerade stråk i området öster om Arningevägen med anslutning till Roslagsleden och Gävsjöområdet.
- Öppna upp för att kunna ta sig upp på Hödgalatippen. Tippen är ett outnyttjat rekreativområde och kan tillgodose många intressen.
- Visa på kartor och sätt upp "Vägvisare till naturen" utmed Arningevägen på strategiska ställen för att lyfta fram kommunens naturtillgångar.
- Låt Kristineberg förbli orörd som den strövresurs det är för de många som bor på västra sidan av Arningevägen.
- Utveckla området kring Gävsjön som en friluftresurs för centralorten.

Vallentuna naturskyddsförening

I ÖP sägs att naturen alltid, trots ny och förtätad bebyggelse, ska vara enkel att nå från både ny och befintlig bebyggelse. En kilometer anges som den gräns där flertalet människor inte längre bedriver spontana aktiviteter i naturen, vilket är av stor betydelse för folkhälsan. ÖP är inte konsekvent i dessa frågor, med den vidsträckt exploatering som planeras. Befolkningen i södra Vallentuna, men även i fler samhällen i kommunen, kommer att ha betydligt längre sträcka än så till den natur som enligt ÖP är kommunens främsta attraktions- och konkurrenskraft och grundläggande tillgång. För att underlätta naturupplevelser föreslår VNF att exploatering tillåts i fingerstruktur med breda grönstråk däremellan, samt att "entréer" till naturen skapas.

Svenska kyrkan, Stockholms stift

Det är inte rimligt att stora delar av Stiftets markinnehav ska tjäna till att tillgodose kommunens behov av mark för natur- och friluftsliv.

Kommentar

Kommunen delar uppfattningen om att närströvområden är viktiga för rekreation och hälsa. Tillgängligheten till naturen ska vara fortsatt god för både befintliga och nya bostäder. Närgrönområden ska sammanbindas med strövområden genom attraktiva stråk. För att denna intention ska framgå har ÖP uppdaterats så att pilarna redovisas bredare.

Omfattning och läge på de schematiskt redovisade gröna stråken kommer särskilt att studeras i fördjupade studier där bebyggelseutveckling föreslås. Vilken mark som lämpligen kan byggas kommer att studeras i strukturplaner, se kapitel om Bebyggelseutveckling.

Kommunen avser att ta fram en grönplan bl.a. för att studera rekreativa värden inom kommunen. Många idéer som framförts under samrådet av ÖP är bra underlag vid framtagandet av grönplanen.

Gång- och cykelvägar studeras i arbetet med att ta fram en ny trafikplan.

Bebyggelse och grönområden kring Arkils tingstad studeras i pågående planarbete för Tingvallaområdet.

Angarnssjöängen utgör riksintresse för naturvården och kultur- miljövården. I kommunöversikterna från 1976 och 1983 redovisades den även som riksintresse för friluftslivet.

Riksintresse Friluftsliv

Länsstyrelsen

Det utpekade riksintresseområdet för friluftsliv beskrivs kortfattat i ÖP. För att ÖP ska kunna utgöra ett bra beslutsunderlag för efterföljande planering och tillståndsprövning bör den kompletteras med mer utförliga värdebeskrivningar av riksintressena. Alternativt bör avsnitten kompletteras med tydliga hänvisningar till planeringsunderlag som ger mer fullödiga värdebeskrivningar.

Tärnanområdet i Vallentuna kommun är en del av ett större riksintresseområde för friluftsliv, Össebygarn – Roslagskulla. Det vore värdefullt om områdets utsträckning i sin helhet kan framgå av kartmaterialet.

Kommentar

ÖP uppdateras enligt önskemål.

Handikapprådet och pensionärsrådet

Kanske är det möjligt att någon del av Tärnanområdet går att göra tillgängligt för alla.

Kommentar

Kommunen eftersträvar att friluftslivet ska vara tillgängligt för så många som möjligt. I Tärnanområdet är dock förutsättningarna svåra med hänsyn till stora nivåskillnader. Kommunen har arbetat med tillgänglighetsåtgärder inom Björkby-Kyrkviken och Angarnssjöängen.

Angarngruppen

Gruppen vill framhålla det stora värdet för djur- och växtliv i "Tärnanområdet" öster om Garnsviken. Det är den sista storskogen i nordostsektorn som inte exploaterats med bebyggelse eller vägar i större omfattning, sedan dragningen av E18 norr om Brottby delade det tills då tämligen orörda området vid Långmossen och Römossen. Skogsbruket borde inte

vara helt inriktat på ekonomisk vinning i ett område av riksintresse för friluftslivet. Det borde kunna tonas ned utan att behöva göra något större avkall på ekonomin. Kommunen borde agera tillsammans med LST och Österåkers och Norrtälje kommuner som har del i Tärnanområdet.

Kommentar

Ett exempel på gemensamt agerande är när kommunen tillsammans med Naturvårdsverket, Österåkers kommun och LST bildade naturreservatet Exerman-Hersby inom Tärnanområdet.

Fritidsanläggningar

SL

Sport- och fritidsresandet ökar stadigt varför SL gärna ser att nya idrottsanläggningar placeras intill väletablerade kollektivtrafikstråk så att barn och ungdomar kan resa på egen hand med kollektivtrafik istället för att bli skjutsade med bil.

Kommentar

Kommunen delar SL:s uppfattning och efterstavar en sådan planering.

Fritidsnämnden

Nämndens ansvarsområde lyfts fram och belyses på ett bra sätt. Följande förtydligande och tillägg föreslås:

Under rubriken "Fritid" föreslås en ny rubrik "spår och leder". I kommunen finns motionsspår vid Vallentuna IP, Össeby IP och i Lindholmen. Dessutom planeras ett elbelyst motionsspår i Bällstaberget. Roslagsleden är ett 124 km lång vandringsled, som sträcker sig från Danderyd i söder genom Vallentuna till Norrtälje i norr. Långhundraleden är en kanotled, som sträcker sig från Österåker vid Garnsviken till i höjd med Helgösjön i Vallentuna.

Kommentar

Befintliga motionsspår anges ihop med idrottsplatserna. ÖP kompletteras med att Fritidsnämnden planerar ett elbelyst motionsspår i Bällstaberget inom ramen för pågående planarbete för Bällstaberget 4 och Nyborg.

ÖP kompletteras med information om Roslagsleden och Långhundraleden.

Boende på Gårdsvägen

ÖP borde kompletteras med en tydlig markering av Orkesta IP på samma sätt som Vallentuna och Össeby IP. Ska Lindholmens samhälle växa måste alla "bitar" finnas med.

Kommentar

Orkesta IP är redovisad på kartan med idrottsanläggningar. För friluftslivet viktiga Angarnssjöängen ligger mellan Vallentuna IP och Össeby IP, vilket ger en gynnsam möjlighet att förbinda dessa idrottsplatser. På samma sida visas även ett foto från Orkesta IP.

Socialnämnden

Socialnämnden anser att ÖP bör tydligare utveckla på vilka sätt kommunen avser att möta de ökande och varierade behoven inom fritids- och kulturområden när det gäller ungdomar och andra grupper, t.ex. funktionshindrade. Dessa frågor ligger inom fritidsnämndens respektive kulturnämndens ansvarsområden.

Handikapprådet och Pensionärsrådet

Spår och leder bör göras tillgängliga för barnvagnar och rullstolar i göriligaste mån. Vid svåra hinder görs en rastplats så vänder man där. Tillgängligheten till Angarnssjöängen- Husåån-Garnsviken är positivt.

Kommentar

Att spår och målpunkter enligt ovan ska vara tillgängliga för så många som möjligt är en utgångspunkt i både översiktlig- och detaljplanering.

Össeby hembygdsförening

Under rubriken "Ridanläggningar" sägs att det finns "flera privata stallar och ridskolor". Detta är en försiktig skrivning. Vallentuna är en av de hästtätaste kommunerna i landet. Kommunens friluftsbad tar upp ett ev. tillkommande bad vid Garnsviken. Är det befintligt informellt bad vid Lilla Garn som avses eller finns planer på bad även på andra ställen. "Garnsviken" är ett för inexact begrepp eftersom det, liksom då det gäller Vallentunasjön, är en så lång strandremsa det handlar om. Invånarna är intresserade av vad kommunen tänker sig.

Boende på Gårdsvägen

ÖP borde kompletteras med kommunala badplatser i närhet av tätorterna, bl.a. Storsjön.

Okänd person (synpunkt vid möte i Lindholmen)

Skapa fler badplatser vid Lindholmen och Frösunda.

Kommentar

ÖP anger som mål att kommunala bad ska iordningställas vid Vallentunasjön, Garnsviken och Storsjön. Tidpunkt och läge vid sjöarna är inte bestämt.

I avsnittet Jord- och skogsbruk anges att kommunen är en av de hästtätaste kommunerna i landet.

Angarngruppen

En av de viktiga åtgärder som kommunen pekar på, är att utveckla kontakten mellan Vallentuna IP och Össeby IP. Det anges inte hur denna kontakt ska se ut eller var den/de ska anläggas. Markerna kring sjöängen

ingår i ett gammalt kulturlandskap och gruppen förutsätter att kommunen vid tar hänsyn till detta vid planeringen.

Den väg som går från Vallentuna via Lingsberg till Seneby är mestadels av gammalt datum. Det vore synd om vägen gjordes om så mycket att det historiska sammanhanget går förlorat, däremot kan säkert vägen förbättras på många sträckor.

Att dra till exempel motions- eller skidspår nära sjöängen är inget bra alternativ eftersom många, även utanför fågelskådarleden, söker sig till sjöängen för en stunds avkoppling och det blir erfarenhetsmässigt ofta konflikter mellan skidåkare och gående. Den befintliga stigen runt sjöängen bör förbättras för att kunna användas även av äldre människor. Innovativa lösningar finns i naturreservat på andra ställen för inspiration till förbättringar runt sjöängen. Angarngruppen deltar gärna i diskussioner om hur de förslagna förbindelserna mellan idrottsplatserna i Vallentuna och Karby ska kunna läggas utan att de känsliga natur- och kulturmiljöerna skadas, liksom hur leden runt sjöängen ska kunna anpassas till äldre besökare, andelen pensionärer som besöker sjöängen har ökat kraftigt.

Kommentar

Ny spår och leder ska anpassas till omgivningen så att olika intressen inte stör varandra. Stor omsorg kommer att läggas på detta.

Det är inte aktuellt att förändra Lingsbergsvägen.

Vallentuna naturskyddsförening

Gullbrofältet bör reserveras som allaktivitetsområde för intressenter/föreningar med krav på stora öppna ytor.

Kommentar

Gullbrofältet är privatägt.

Össeby-Garns Skytteförening

Det står angivet vilka idrottsplatser som finns i kommunen. Skjutbanan i Össeby-Garn är av samma karaktär som idrottsplatser och är detaljplane-lagd. Under 2008 har den upprustats för att uppfylla gällande säkerhetskrav. Den är godkänd av polismyndigheten och statens skytteombud för skjutning på avstånd upp till 300 meter och används för tävlingsskytte och inskjutning av jaktvapen. Då det med dagens krav på säkerhet och bullerrestriktioner är omöjligt att finna en ny plats för skjutbana, måste den befintliga banan skyddas och bevaras. Den bör omnämnas som en tillgång jämte andra anläggningar i Karby och Brottbby.

Kommentar

ÖP har kompletterats med information om skjutbanan.

Boende på Bygdevägen

Kommunen bör anlägga en friluftsgård i anslutning till Kvarnbadet.

Kommentar

Det pågår ett arbete med att utveckla naturreservatet Björkby-Kyrkviken till en attraktiv miljö för rekreation och friluftsliv. Synpunkten har delgivits projektgruppen för programmet.

Näringsliv och service

Arbetsplatser

Boende på Björkhagsvägen

Vallentuna är en storstadsförort med snabb befolkningsomsättning och med växlingar i tillväxttakten. Kommunpolitikens uppgift är att ge goda förutsättningar för boende och bekväm tillgänglighet till storstadsregionens hela arbetsmarknad, inte att dra hit arbetsplatser. Tanken på att matcha arbete och bostad i en storstadsförort är illusorisk och metaforen "småstaden" är falsk marknadsföring. Den snabbt växande storstadsförorten är och förblir raka motsatsen till "småstaden", både som stillastående idyll och som social kontrollmiljö.

Kommentar

Arbetsplatser inom kommunen skapar förutsättningar för att fler kommuninvånare får kortare restid till arbetet. Arbetsplatser är också en förutsättning för närservice och en attraktiv stadskärna genom ökad dagbefolkning. Kommunen arbetar även för att förbättra tillgängligheten till regionens arbetsmarknad.

Össeby hembygdsförening

Utbyggnad av arbetsområde längs E18 söder om Brottbbyavfarten är tveksamt. Om bebyggelsen i det planerade området råkar ut för liknande saker som skett i det befintliga arbetsområdet innebär det dålig reklam för Karby/Brottbby, eftersom det kommer att ses från E18. Ett samhälle som inleds med ett stökigt industriområde upplevs ofta som tråkigt och stökigt i sin helhet. Utveckling av bebyggelseområde i anslutning till Stora Karby säteri kan inverka negativt på den känsliga gårdsmiljön.

Össeby-Garns Skytteförening

Den planerade förtätningen av arbetsområdet väster om E18 ligger oroväckande nära skjutbanans kulfång. Området får inte utsträckas så långt att det kan utgöra ett hot mot skjutbanan.

Fastighetsägare i Karby

De är tidvis bullerstörda av pågående verksamhet i Karby arbetsområde. Dialogen med kommunens miljöinspektörer har lett till att störningarna har minskat. De är även bullerstörda av trafiken på väg 268, som de bor nära. De bor lägre än vägen vilket gör det svårt att bygga bullerskydd mot den.

De är oroad för att utvecklingen av Karby arbetsområde kommer att ske i en utsträckning som skulle medföra ytterligare besvärande bullerstörningar för dem. Om den norra delen på föreslagen utvidgning blir verklighet innebär det att de blir inträngda mellan väg 268 och ett arbetsområde. Kommunens tjänstemän har sagt att eventuell utveckling av arbetsområdet inte ska ske i riktning mot Karby gård. Marken stiger kraftigt mot en höjd bakom den ängsmark som ligger i anslutning till deras fastighet. Etablering

av eventuell ljudalstrande verksamhet på höjden skulle vara olyckligt för boende nedanför. Dessutom förändras landskapsbild och kulturmiljö runt Karby gård. De önskar få behålla nuvarande skyddszon och en visuell skyddsridå med skog. Kommunen bör utreda möjligheten att förskjuta utvidgningen av Karby arbetsområde söderut.

Kommentar

Arbetsrådets utsträckning kommer att studeras i en strukturplan för Karby och Brottbys. Närliggande bebyggelse och skjutbanan är en planeringsförutsättning. Hur området kommer att gestaltas mot E18 kommer särskilt att studeras.

Handel

Svensk handels stadsplanekommitté

Kommittén yttrar sig ur ett handelsperspektiv och påpekar att det i området finns ett flertal större köpcentra av vilka några byggs ut. Den inflyttning till kommunen som eftersträvas kommer att på sikt ställa krav på ytterligare servicenäring, inte minst sådana butiker och annan service som tillfredställer behovet av närservice.

Kommentar

Att tillgodose behovet av närservice är en viktig utgångspunkt för ÖP.

Skolor och förskolor

SL

Skolresandet ökar stadigt varför SL gärna ser att nya skolor placeras intill väletablerade kollektivtrafikstråk så att barn och ungdomar kan resa på egen hand med kollektivtrafik istället för att bli skjutsade med bil.

Barn- och ungdomsnämnden

Kommunikationerna inom kommunen och till andra kommuner bör planeras för att möjliggöra det fria valet av skola för grundskoleelever och

gymnasieelever. Det är viktigt att mark reserveras för kommande förskolor och skolor inom tätorterna gärna i anslutning till naturmarksområden.

Kommunens tjänstemannaledningsgrupp

Att säkra en god tillgång till skolor, äldreboenden och övrig offentlig service är centralt för att olika områden i kommunen ska upplevas välfungerande. Den offentliga servicen bör i första hand lokaliseras till centrala, kollektivtrafknära lägen i respektive område och vara integrerad i övrig bebyggelse och tillgängliga för de människor som behöver dem. Den närmare lokaliseringen och omfattningen bör studeras i kommande strukturplaner respektive FÖP:ar som utgör underlag för detaljplaner.

Kommentar

I ÖP anges att "nya skolor ska placeras nära kollektivtrafik för att kunna ta emot elever från annat håll än närområdet". I strukturplaner kommer behovet av skolor att studeras.

Social omsorg

SL

Äldreboenden bör placeras i goda kollektivtrafiklägen för att öka den individuella rörligheten och för att på sikt minska behovet av särskilda transportlösningar som servicelinjer/närtrafik, färdtjänst och färdtjänsttaxi.

Kommentar

I ÖP anges att "nya boenden och verksamheter bör ligga nära kollektivtrafik och integrerat i bebyggelse".

Socialnämnden

Socialtjänsten utgör ett komplement till samhällets övriga service. Därför är det viktigt att socialnämnden vid ett tidigt stadium involveras i planeringen. För personer som av olika orsaker behöver hjälp är socialnämndens insatser en nödvändig del i att skapa ett samhälle för alla. Socialtjänsten ska särskilt uppmärksamma behoven hos bl.a. barn och unga, äldre människor och människor med funktionshinder. Socialnämnden föreslår

ändringar i texten för att bättre beskriva de insatser som finns och på vilket sätt de behöver integreras i samhällsplaneringen.

Under rubriken "social omsorg" föreslås att följande formulering (ändrad text är markerad i kursivt):

Social omsorg ska planeras på ett sätt som främjar att de människor som av olika orsaker behöver samhällets hjälp erbjuds jämlikhet i levnadsvillkor och möjlighet till aktivt deltagande i samhällslivet. Boenden och verksamheter ska ligga nära kollektivtrafik, vara integrerat i bebyggelse och tillgängliga för de människor som behöver dem.

Socialtjänsten ska särskilt uppmärksamma behoven hos barn och unga, äldre människor, människor med funktionshinder, personer med missbruksproblem och personer som utsatts för brott. Hjälpen ska erbjudas så långt som möjligt inom den egna kommunen och i former som stödjer ett självständigt liv i ett eget boende och med en meningsfull sysselsättning.

För barn och ungdomar med funktionshinder finns idag korttidshem och dagverksamhet. För vuxna med funktionshinder finns gruppboenden, träningsboende och servicelägenheter och olika former av dagverksamheter. För psykiskt funktionshindrade och personer med neuropsykiatriska funktionshinder finns även boendestödsgrupp. Socialtjänsten erbjuder även stöd till familjer, ungdomar och personer med missbruksproblem. Behovet av samtliga former av social omsorg kan förutsättas öka i takt med att den totala befolkningen i kommunen ökar.

Socialnämnden föreslår att vissa delar av texten flyttas från rubriken "social omsorg" till rubriken "äldrelev". Vallentuna ska ha för äldre lämpliga bostäder i attraktiva miljöer. Vallentuna ska även ha fortsatt bra tillgång till vårdboende.

De äldre blir allt fler. Människor lever längre och är friskare längre. Allt fler får många år av ett fritt och gott liv efter pensionen, en frihetstid. Vissa har önskemål om seniorbostäder, som är avsedda för boende över en viss ålder. De bostäderna ger ökad möjlighet till trygghet och gemenskap. Andra vill bo i vanliga bostäder med hiss och god tillgänglighet. Bostäderna bör ligga nära kommunikationer och mötesplatser och attraktiva miljöer är viktiga.

För de människor som har behov finns idag fem boendeenheter för äldreomsorg. Av dessa ligger fyra i den centrala stadsbygden och en på landsbygden. I takt med den allmänna befolkningsökningen och att andelen äldre ökar krävs ytterligare boendeenheter i olika områden i kommunen.

Kommentar

ÖP uppdateras med riktlinje "social omsorg ska erbjuda människor som behöver samhällets hjälp goda levnadsvillkor och möjlighet till aktivt deltagande i samhällslivet. Nya boenden och verksamheter bör ligga nära kollektivtrafik och vara integrerat i bebyggelsen".

ÖP kompletteras med information om socialtjänsten.

ÖP kompletteras med nytt avsnitt om Äldreomsorg. Äldrelev syftar till att människor lever längre och är friska längre. Allt fler får många år av ett fritt och gott liv efter pensionen, en frihetstid.

Handikapprådet och Pensionärsrådet

Det behövs vårdboende men även trygghetsboende för äldre som idag bor i otillgängliga bostäder. Kommunen ska bygga och driva trygghetsboende som inte är ålders eller behovsprövande. Råden pångterar vikten av seniorbostäder.

Handikapprådet

Av vikt är också trygghetsboende för personer med psykisk ohälsa på samma sätt som omsorgen har. Vallentuna har ett bra boendestöd. Men det räcker inte. Det finns bara slutenvård på sjukhus, ingen form av gruppboende, inte ens ett sviktboende, ingen mellanform.

Kommentar

Förutsättningarna för att bygga och driva trygghetsboende utreds för närvarande. Kommunen verkar för att fler seniorbostäder byggs.

Fastighetsägare väster om Kårsta (synpunkt vid möte i Kårsta)

Anser att det bör satsas på äldreboende i Kårsta.

Boende i Kårsta (synpunkt vid möte i Kårsta)

Det är viktigt för Kårsta att bygga äldreboende så att yngre kan överta äldres villor och med barnfamiljer kommer skolan få fler elever.

Kommentar

Det saknas för närvarande befolkningsunderlag för att driva ett kommunalt äldreboende i Kårsta. Möjligheterna för företag eller föreningar att få bidrag via Landsbygdsprogrammet för investeringar för t.ex. äldreboende undersöks av kommunen.

Vallentuna församling

Information om hur behovet av begravningsplatser ska lösas för den period som ÖP omfattar saknas. Det bör åtminstone beaktas i den kontinuerliga översynen av ÖP. Utbyggnad och förtätning av nuvarande kyrkogård pågår och beräknas uppfylla behovet fram till år 2030. Beräkningar är dels uppskattningar av inflyttningens storlek och kommunens åldersstruktur, dels av andelen personer som tillhör särskilda trossamfund och har önskemål om speciella begravningsformer, dels begravningskicket utveckling. Staten har delegerat till Trossamfundet Svenska kyrkan att vara huvudman för begravningsväsendet.

Kommentar

ÖP kompletteras med att på längre sikt kan det finnas behov av ytterligare en begravningsplats inom kommunen.

Jord- och skogsbruk

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen konstaterar att i kommunen finns stora sammanhängande skogsområden med olika ägarkategorier som brukar skogarna med varierande intensitet. För många markägare i kommunen utgör skogsbruket en betydande del av inkomstmöjligheten och det är viktigt att ÖP förordar koncentrerade exploateringsområden med bebyggelse, kommunikationer och industrimark så att skogsbruk inte hindras.

Kommentar

ÖP 2010-2030 förordar en tätare bebyggelseutveckling än hittills.

Kulturnämnden

Närheten till Stockholm är givetvis en avgörande faktor för Vallentunas del men den övervägande delen av kommunens yta utgörs av landsbygd och präglas av aktivt jordbruk. Många kulturmiljövärden i kommunen och dess avläsbarhet är kopplade till jordbruket. Ett sådant landskap förutsätter hävd och viss bebyggelseutveckling men är samtidigt en ändlig resurs som kan äventyras av flera små men tillsammans olämpliga tillskott av bebyggelse.

LRF Vallentuna

LRF:s bestämda uppfattning är att byggnation på åkermark är ett stort misstag. All jordbruksmark behövs för livsmedels- och energiproduktion. Undvik den goda jorden och bygg på skogs och övrig mark. Då bevaras livsmedelsförsörjningen och åkermarken räddas till kommande generationer.

Konsumentföreningen Norrort

Vallentuna består till stor del av en levande landsbygd. I ÖP redovisas landsbygdens kulturhistoriska värde och utvecklingsmöjligheter för kommande bostadsbyggande. Lantbrukets förutsättningar beskrivs relativt passivt som en del av kulturarvet och kulturhistorien. Som företrädare för de konsumentkooperativa intressena ser vi stora möjligheter för lantbruksnäringen att utvecklas i takt med ett ökande behov av regional ekologisk och KRAV-märkt produktion av främst kött och grönsaker.

Lantbruksnäringens betydelse för såväl Vallentuna som Stockholmsregionen i sin helhet borde utvecklas bättre i ÖP.

Den goda jorden

Kommunen ligger i ett område med mycket god åkermark. Med hjälp av solens energi och tillgång på vatten kan livsmedel, energi och råvaror till materialframställning skördas för all framtid. Utmaningen blir sannolikt att förse befolkningen med livsmedel, energi och material. Jordens befolkning ökar, allt fler får högre materiell standard och användningen av fossil energi behöver fasas ut. Samtidigt finns risken att stora områden i världen inte kommer att kunna odlas på grund av klimatförändringarna och brist på vatten. Den goda åkermarken är en unik resurs om den värnas. Det är allvarligt att exploatering av flera jordbruksområden föreslås. De begär att kommunen hittar lokaliseringar för att klara samhällets bebyggelsebehov utan att ta åkermark i anspråk och att kommunen tar ett långsiktigt politiskt beslut att värna åkermarken.

Fastighetsägare i Markim

Behåll jordbruksmark och bygg nytt i andra lägen för att främja en hållbar utveckling med närproducerande livsmedel och energigrödor.

Kommentar

I ÖP anges att "goda förutsättningar för lantbruket är avgörande för ett fortsatt varierat och levande jord- och skogsbruk, som även är en förutsättning för biologiska och kulturhistoriska värden". Vidare anges att "Kommunen ska värna om jord- och skogsbruk i närheten av tätorterna. Jordbruksmark ska endast tas i anspråk för bebyggelse om det inte finns annat lämpligt alternativ".

Kommunen är positiv till närproducerade livsmedelsprodukter. I kommunen finns exempel på gårdsbutiker.

Besöksnäring

Kommunens tjänstemannaledningsgrupp

Tillgången till och närhet till kulturutbud är en viktig del i samhälles service till medborgarna. Hur kommunen planerar för närhet till kultur bör nämnas.

Kommentar

ÖP konkretiseras om dels nytt bibliotek/kulturhus med varierat kulturutbud och dels med publika evenemang.

Boende på Björkhagsvägen

Det är värdena i landskapet, naturen och kulturarvet, som motiverar turistbesök i Vallentuna. Bristen på turism är självförvålad. Vallentuna kunde ha haft ett besöksmål av internationell rang om man inte stoppat Riksantikvarieämbetets förslag för en del år sedan att göra Markim-Orkesta till UNESCO-världsarv. Vikingar lockar turister mer än ett köpcentrum.

Markims hembygdsförening

Markim socken har blivit viktig för rekreation och kulturupplevelser. Under sommarhalvåret söker sig ökande skaror av cyklister till det slingrande vägnätet. Natur- och kulturintresserade njuter i ökande omfattning av upplevelser i de bevarade kultur- och jordbruksmiljöerna.

Fastighetsägare i Markim

Markim-Orkesta används idag som rekreationsområde för många, allt från svampplockning, skogsturer, nöjes- och motionsåkning, (cykel, motorcykel, bil och till viss del för ridning). Vägnätet i Markim-Orkesta, består av gamla slingrande smala vägar. De senaste åren har en betydande ökning av cyklister och motorcyklister kommit. Från att förr ha varit frekventerat under vår- och sommarmånaderna, är nu cyklisterna, troligen många tävlingscyklister, ute på vägarna även under vintertid. Den ökade användningen av de smala vägarna utan mötesplatser innebär att trafiksäkerheten minskar och irritation uppstår mellan skyddade och oskyddade trafikanter. I kapitlet konsekvenser för naturrekreation står det att kulturlandskapet kring Markim och Orkesta erbjuder såväl vandrings- som cykelvägar i ett landskap med riksintressanta kulturmiljövärden.

Förslagsvis utökas ÖP med ett avsnitt där frekventerade vägar för cykling m.m. redovisas och vilken betydelse de har för det rörliga friluftslivet även i ett regionalt perspektiv. Samtidigt är det viktigt att förstå att vägarna i Markim och Orkesta inte är renodlade vandrings- och cykelvägar, utan gamla bilvägar med låg standard som alltmer används av olika trafikarter.

Kommentar

ÖP uppdateras med Markim-Orkesta som exempel.

Miljö och risk

Buller

Länsstyrelsen

Kommunen tar i förslaget ställning till att vedertagna riktvärden för trafikbuller alltid ska eftersträvas och att i centrala lägen eller lägen med bra kollektivtrafik kan i vissa fall avsteg från dessa riktvärden göras. Det är önskvärt att områden där kommunen anser att avstegsfall är tillämpliga avgränsas i ÖP. Avgränsningen kan med fördel ske i samråd med LST.

Kommentar

ÖP anger kriterier för när avstegsfall kan tillämpas istället för att avgränsa områden. Hittills har kommunen och LST haft samsyn över när avstegsfall kan tillämpas.

Vägverket

Ny bebyggelse ska planeras för en god ljudmiljö, d.v.s. bullernivåer under uppsatta riktvärden så att skyddsåtgärder inte behövs. När det gäller åtgärder för befintlig bebyggelse har VV ett ansvar för att vidta åtgärder utefter de statliga vägarna där det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. VV har inte möjlighet att åtgärda buller när kommunen planerar ny bebyggelse intill befintliga statliga vägar. Kommunen är planerande myndighet och kan i vissa lägen och under vissa förutsättningar acceptera avstegsfall från gällande bullerriktlinjer om de gör avvägningen att den negativa påverkan vägs upp av andra faktorer. Om så sker har kommunen tagit ansvar för

bullerstörningen och gjort en medveten avvägning. Därmed förutsätts att krav inte kommer att ställas på VV att i egenskap av verksamhetsutövare åtgärda bullersituationen. I en eventuell revidering av VV:s handlingsplan för buller kommer inte sådan bebyggelse tas med som uppförs genom avstegsfall. Det är bra att kommunen planerar att genomföra en bullerkartläggning.

Kommentar

Synpunkten noteras.

Banverket

De av Riksdagen fastställda riktvärdena för buller bör följas vid ny bostadsbebyggelse. Avstegsvärden som anges i ÖP är felaktiga. Om avsteg sker måste minst hälften av boningsrummen ha tyst sida (högst 45dB(A) ljudnivå), om inte det är möjligt ska de ha ljuddämpad sida (högst 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå). 70 dB(A) maximal nivå bör förutom vid uteplats inte heller överstigas vid fasad. Nya bostäder bör inte lokaliseras i järnvägens direkta närhet på grund av buller- och vibrationsstörningar från järnvägen.

Kommentar

Kommunen tillämpar avstegsfall enligt vägledning av Länsstyrelsen i Stockholms län. De av Banverket nämnda bullervärden är Boverkets vägledning som inte alltid går att tillämpa i en storstadsregion.

SL

I ÖP omnämns trafikbuller. För bostäder som planeras att byggas i anslutning till gator där buss trafikerar anser SL att Socialstyrelsens riktvärden för lågfrekvent buller ska vara vägledande vid dimensionering av fasad och fönster mot störningar från tung trafik. Nybyggnation av bostäder utefter Roslagsbanan måste uppfylla riktvärdet om 70 dB(A) maximalnivå på uteplats invid fasad samt 55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus vid fasad. SL förutsätter att kommunen gör bullerstudier och samråder med SL angående gällande riktvärden vid all exploatering invid spår eller vägar med kollektivtrafik.

Kommentar

Vid planläggning intill Roslagsbanan eller vid väg med tät busstrafik övervägs alltid bullerutredningar.

Boende på Bergvägen

Det är många i Bällsta och Rickeby som störs av buller från Arningevägen. VV borde satsa mer på "tyst asfalt", 70-väg eller högre bullervallar. De borde ha vetat att man ska bygga som Norrortsleden är byggd. När man rör sig i skogarna runt hemvärnsgården så bullrar det från Arningevägen fast den är 6-800 m bort. Det är liknande hela vägen längs Arningevägen, man måste gå bakom höga bergknallar för att få njuta av en tyst skog. Söder om Gävsjö gård är minimiavståndet ca 1 km för att slippa buller.

Kommentar

Riktvärdena innebär en godtagbar bullernivå och inte att det behöver vara helt tyst.

Influensområdet Arlanda

Sigtuna kommun

I ÖP beskrivs riksintresset Arlanda och dess influensområde. Sigtuna kommun noterar Vallentunas uppfattning att tills beslut finns om förutsättningar för byggande inom influensområdet får bebyggelseärenden prövas från fall till fall efter samråd med LFV, Arlanda.

Länsstyrelsen

Riksintresset Stockholm-Arlanda är beaktat i ÖP såtillvida att inga nya eller utökade bebyggelseområden är föreslagna inom flygplatsens gällande influensområde. I avsnittet om "hållbar stadsutveckling" sägs att en utveckling västerut mot Upplands Väsby kan bli aktuell i kommunens västra delar när flygbullret från Arlanda minskar.

Luffartsverket

Avseende Stockholm-Arlanda flygplats som riksintresse redovisar ÖP det av LST antagna nya influensområdet på ett bra sätt. Inga nya eller utökade

bebyggelseområden som kommer i konflikt med flygplatsens influensområde föreslås. Under kapitlet "Hållbar stadsutveckling" omnämns att en utveckling västerut mot Upplands Väsby kan bli aktuell i kommunens västra delar när flygbullret från Arlanda minskar. LFV vill understryka att flygvägen mellan Upplands Väsby och Vallentuna är av strategisk vikt och kommer att vara så även i framtiden. Utöver de områden som frigjorts i och med antagandet av det nya influensområdet ser LFV inga större möjligheter till bebyggelseutveckling i detta område.

Transportstyrelsen

Transportstyrelsen finner att riksintresset Arlanda flygplats beskrivs bra i ÖP. Den kursiverade texten bör justeras så att det framgår att samråd även ska ske med Transportstyrelsens Luftfartsavdelning.

Kommentar

ÖP uppdateras att remisser tills vidare även ska skickas till Transportstyrelsens Luftfartsavdelning.

Kommunen efterlyser beslut om förutsättningarna för planläggning och byggande inom det redovisade influensområdet. Det nuvarande hanteringssättet med remisser till Luftfartsverket och Transportstyrelsens Luftfartsavdelning är tidskrävande vid ärendehandläggning.

Kommunen förutsätter att det även i framtiden sker en fortsatt teknikutveckling med tystare plan och mer precisa inflygningsvägar. Bostadsutveckling i kommunens västra delar kan bli aktuell på sikt när bullret minskar i utbredning.

LRF Vallentuna

Kommunen måste tillse att LFV inte gör för stora markreservationer för bullerzoner vilket hindrar utvecklingen. Kommunen bör vara behjälplig med tillstånd för uppförande av nya byggnader inom influensområdet.

Fastighetsägare i Fastarby

Yttrar sig om begränsningarna av byggandet i västra Vallentuna och om hanteringen av regelmässiga överflygningar av Tärnanområdet.

Begränsningar av byggande i Västra Vallentuna

Kommunen bör inta en skeptisk hållning och säkra individuell prövning med utgångspunkt i befintlig bullernivå och känd utveckling och inte "köpa" LFV:s hållning. Nuvarande skrivning i ÖP bör ersättas med en skrivning där det framgår att Vallentuna kommun aktivt arbetat med att inskränkningarna p.g.a. influensområdet ska bli så små som möjligt. Planer eller enstaka bygglov/avstyckningar bör ta sin utgångspunkt i befintlig bullernivå och realistiska studier av förändringar i aktuellt område. Det måste ligga i kommunens intresse att begränsningarna blir så små som möjligt. Enligt kommunens tolkning är det inte befintligt buller som är problemet utan en eventuell 4:e bana och ett outnyttjat tillstånd till "kurvade inflygningar".

Regelmässiga överflygningar av Tärnanområdet

Det finns inga "tysta" områden i kommunen. Eftersom LFV flyger "fritt" över 750 m höjd kan störande buller förekomma överallt. LFV:s statistik visar att Tärnanområdet överflygs oftare än de områden som har byggförbud p.g.a. flygbuller. I MKBn står: "en översiktlig karläggning av bullerstörda och tysta områden från RTK har utgjort underlag i bedömningen". Denna översikt redovisar inte störningar av flygbuller utanför influensområdet och kan därför inte användas som underlag för att identifiera "tysta" områden. Kommunen bör göra en studie av flygbullret i Tärnanområdet i samband med ÖP och komma med förslag om hur problemet kan lösas.

Kommentar

Kommunen arbetar aktivt med att inte större restriktioner än nödvändigt ska gälla. Kommunen är tvingad att följa gällande bestämmelser om influensområdet. Dessutom ska alltid hänsyn tas till kända förändringar vid planering.

Överflygningar över Tärnanområdet sker på en så hög höjd att det inte anses störande. Enligt gällande regler är det en godtagbar bullernivå.

Fastighetsägare Berga

Det är orimligt att en myndighet på det sätt som sker genom riksintresset Arlanda konfiskerar mark från den enskilde. Rättsäkerheten borde ha regler om ersättning när stat behöver expropriera mark för utveckling av samhället och dess infrastruktur. Det nydefinierade influensområdet är precis som dess föregångare knivskarp i sina gränser. Det kan ge motsatt utgång i bygglovsärenden som avser mark som ligger ett par hundra meter ifrån varandra. Ett godkännande eller nekande av bygglov kan komma att ges godtyckligt. Den enskilde kan drabbas hårt inte bara ekonomiskt utan även socialt då så närliggande markägare ofta känner varandra. I ÖP bör föras in att kommunens bedömning i bygglovsärenden inte ska ske på endast det faktum att aktuell mark finns på den ena eller den andra sidan av en ritad linje. Bedömningen måste vara mer nyanserad än så, oavsett vad Luftfartsstyrelsen sedan kan komma att tycka vid en remissgång.

För ett antal år sedan påbörjades planläggning av en fastighet vid Väsbyvägen för att åstadkomma nya småhustomter. På tomterna avsågs möjlighet att inreda bostäder samt lokaler för verksamhet som inte är störande för boende. Avsikten är att i framtiden återuppta tidigare påbörjad planläggning.

Kommentar

Sedan tidigare påbörjad planläggning för mer än femton år sedan har förutsättningarna förändrats för aktuell fastighet vid Väsbyvägen. Förutom flygbuller så är fastigheten idag även berörd av vägtrafikbuller och transporter av farligt gods. Biltrafiken på Väsbyvägen har ökat väsentligt och kommer att fortsätta öka enligt gällande prognoser. Dessutom har bedömningen av risker vid transport av farligt gods förändrats. I en storstadsregion är förändringstakten hög. Förändringarna kan vara både till det bättre och tyvärr sämre för den enskilde.

Transporter av farligt gods

Länsstyrelsen

Enligt LST:s rekommendationer ska inom 150 m från rekommenderad transportled för farligt gods risksituationen beaktas. D.v.s. hänsyn ska i planarbetet tas till områdenas unika förhållanden som topografi, bebyggelsens placering samt dess yttre och inre utformning. Med bl.a. hjälp av den riskhanteringskompetens som finns inom räddningstjänsten, så kan riskfrågorna i många fall hanteras i kommunerna. Det är inte alltid nödvändigt med en riskanalys vid detaljplanering inom 150 m från en transportled för farligt gods.

Av ÖP bör framgå att det alltid bör eftersträvas en helt bebyggelsefri zon på 25 m mellan en transportled för farligt gods och ny bebyggelse. Primära och sekundära transportleder för farligt gods kan med fördel även redovisas i kartmaterialet.

Vägverket

Kommunen föreslår att väg 265 Norrortsleden i huvudsak borde ersätta väg 268 som primär transportled för farligt gods. Det pågår ett risk- och sårbarhetsarbete på VV Region Stockholm tillsammans med LST. Arbetet kommer under hösten 2009 att presenteras och inbjudas till samarbete för kommunerna. I risk- och sårbarhetsarbetet ingår även farligt godshanteringen på de statliga allmänna vägarna. I dagsläget har vi inte kommit så långt att vi kan ha en korrekt uppfattning till hur denna hantering ska gå till, men vi är tacksamma för denna typ av synpunkter redan nu. De synpunkter ni har framfört kommer vi att notera och väva in i det fortsatta arbetet i vår risk- och sårbarhetsanalys.

Storstockholms brandförsvaret

De transporter av farligt gods som regelbundet går till och från verksamheten Aerosol ska särskilt beaktas.

Kommentar

Transporter av farligt gods flyttas från kapitlet Transporter till kapitlet Miljö och Risk med hänsyn till kopplingen till Farliga verksamheter. I ÖP föreslås en något annorlunda skrivning med hänsyn till yttrande från Länsstyrelsen och Brandförsvaret.

ÖP ändras till att "inom 150 m från vägar för transporter av farligt gods ska risksituationen bedömas".

ÖP kompletteras med att "mellan en transportled för farligt gods och ny bebyggelse bör alltid eftersträvas en helt bebyggelsefri zon på 25 m".

Farlig verksamhet

Länsstyrelsen

Som framgår av ÖP så är företaget Aerosol en farlig verksamhet - en s.k. SEVESO- anläggning - vilken omfattas av 4 kap. 2 § i Lag om skydd mot olyckor. När det gäller punktkällor finns inga fasta riktlinjer för skyddsavstånd, utan varje verksamhet får bedömas utifrån sina förutsättningar. Företaget Aerosol hanterar stora mängder gasol. Om man jämför verksamheten Aerosol där riskkällan är permanent över tiden med vägtransporter av farligt gods där riskkällan är fördelad över tiden så kan ett större skyddsavstånd än 150 m behöva övervägas för Aerosol. LST anser att ÖP bör utgå från Boverkets allmänna råd i Bättre plats för arbete (1995:5). Företagets Aerosols egna riskanalyser för verksamheten kan även ge underlag för att hitta lämpliga minimiavstånd mellan verksamheten och tillkommande bebyggelse. Behovet av skyddsavstånd bör även framhållas i avsnittet om den centrala stadsbygden där företaget ligger.

Storstockholms brandförsvaret

Kommunens redovisade planer i ÖP med en expansion av Vallentuna tätort vid och kring området i närheten av verksamheten Aerosol är direkt olämpligt och kommer komma i direkt konflikt med gällande krav på

skyddsavstånd mellan verksamheten och omgivande bebyggelse. I denna riskbedömning ska även transporter beaktas.

Kommentar

Företaget Aerosol har tillstånd att hantera 1 800 ton av såväl lösningsmedel som drivgaser enligt Länsstyrelsens beslut 2000-12-21. I beslutet anges att påverkan i form av fönster-skador vid slangbrott, som är dimensionerande skadefall, sträcker sig ca 160 m från lossningsplatsen om stopptiden 10 sekunder alltid kan hållas. I beslutet anges att riktvärdet för den utökade produktionen är utsläpp om 7 ton organiska lösningsmedel och 5 ton drivgaser per år.

I Boverkets allmänna råd i Bättre plats för arbete anges för färgfabrik med utsläpp av organiska lösningsmedel mindre än 10 ton per år riktvärdet för skyddsavstånd till 200 m. I en skrivelse (mars 2007) anför Aerosol att deras verksamhet kräver ett skyddsavstånd om 200 m och hänvisar till att en jämförelse med en färgfabrik är relevant med hänsyn till lösningsämnen. Gasolanläggningen tillkommer eftersom den normalt inte finns på en färgindustri.

Utställningshandlingen kompletteras med riktlinjen "tillsvidare ska en riskanalys göras om bebyggelse planeras inom 200 m från ny lossningsplats på Aerosols anläggning". I brödtexten beskrivs Aerosols verksamhet och rekommendationer i Boverkets allmänna råd i "Bättre plats för arbete".

Brandförsvaret

Össeby hembygdsförening

Ett ordval på sid 18, om brandkårens aktionstider, ser lite konstigt ut. Här används ordet "restiden" (3:e raden från slutet). Borde väl vara "utryckningstiden"?

Kommentar

Ordvalet ändras till "insatstiden" som är den rätta benämningen.

Totalförsvaret

Länsstyrelsen och Försvarsmakten Livgardet

Inom Vallentuna kommun finns ett öppet redovisat område, Lugnet – Kilen i Vada socken, som är av riksintresse för totalförsvaret. Området redovisas i ÖP under avsnittet om miljö- och riskfaktorer. Totalförsvarets intresse är ett allmänt intresse enligt 3 kap. 9 § MB, och många av Försvarets områden är av riksintresse enligt samma paragraf och bör enligt LST:s uppfattning redovisas som sådant i ÖP.

Området Lugnet - Kilen omfattas av ett förordnande enligt 12 kap. 4 § PBL vilket innebär att bygglovsansökningar inom området, ska remitteras till Försvarsmakten och att det kommunala bygglovsbeslutet därefter kan prövas av LST. Detta bör framgå av ÖP. Syftet med regleringen är att Försvarsmaktens verksamhet ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra utnyttjandet av anläggningarna. För närvarande pågår en översyn av totalförsvarets riksintressen i länet, vilken kan medföra förändringar av gällande förordnanden enligt 12:4 PBL.

Försvarsmakten påtalar att totalförsvarets intressen kan påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk. LST anser att detta bör framgå av ÖP. Höga objekt kan utgöra flyghinder eller störa olika typer av kommunikationssystem. Försvarsmakten ska därför kontaktas i tidigt skede i sådana plan- och byggärenden. Utanför tätort

gäller det objekt högre än 20 m och inom tätort gäller det för objekt högre än 50 m.

Förvarsmakten Livgardet

Riksintresset för totalförsvarets militära del kan i vissa fall inte redovisas öppet i ÖP av sekretessskäl. De har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av sådana riksintressen.

Kommentar

ÖP har uppdaterats enligt önskemål.

Förorenad mark

Angarngruppen

Ett problem för Angarnssjöängen är läckage från tippar i tillrinningsområdet. Trots åtgärder läcker det från Gillingetippen och Okvistatippen vilket visar sig i rödfärgat vatten nedströms tipparna. Även Högdalatippen läcker till sjöängens tilllopp, Gävsjöbäcken/Kvarnbäcken. Högdalatippen påverkar även grundvattenkvaliteten i området. Kommunen måste ta tag i problemen med alla gamla tippar så att de inte påverkar miljön ytterligare. Vi har inte kompetens att bedöma hur detta ska gå till, men det finns flera konsultföretag som torde vara experter på detta. Till tippar som måste åtgärdas hör även den gamla sjukhustippen vid Körlinge, där sjukvårdsmaterial, såsom kanyler och annat, nu kommit upp till ytan beroende på otillräcklig täckning. Djur och människor kan skadas av det sjukvårdsmaterial som nu kommer i dagen.

Kommentar

Verksamhetsutövaren eller fastighetsägaren har ansvar för att avsluta och täcka nedlagda avfallstippar. Kommunen och LST har ansvaret för tillsyn. Enligt gemensam Avfallsplan för SÖRAB-kommunerna ska en åtgärdsplan tas fram för hur nedlagda deponier ska hanteras och prioriteras.

Elektromagnetiska fält

Vallentuna naturskyddsförening

I avsnittet Miljö och risk, anges att kommunen vid all ny bebyggelse ska tillämpa försiktighetsprincipen vad gäller förekommande magnetfält. Det anges även att kraftledningar ska grävas ner. Svenska Kraftnät har för avsikt att gräva ner vissa högspänningsledningar i syfte att säkerställa elleveranser. Ur risksynpunkt bör kommunen reservera områden längs även nedgrävda högspänningsledningar, då elektriska fält avklingar med avståndet men inte påverkas av jordavlagringar.

Kommentar

I samrådshandlingen var rubriken Elektromagnetiska fält men i texten stod det felaktigt magnetfält. Utställningshandlingen har ändrats så att det även av texten framgår att det är elektromagnetiska fält, som avses. Kommunen tillämpar försiktighetsprincipen. Erforderliga skyddsavstånd för elektromagnetiska fält kommer att hållas.

Hästallergen

Össeby hembygdsförening

Då det gäller hästallergen ifrågasätts om 50 meter räcker. Bör inte 200 meter gälla även för nya bostäder på landsbygden?

Fastighetsägare i Markim

Avstånd till stall och gödsel bör väl nyanseras så att avståndet är beroende av antalet hästar i anläggningen.

Kommentar

Med levande jordbruk är djurhållning en naturlig del av verksamheten på landsbygden. Det kan därför finnas skäl till att ha olika riktlinjer i tätort och landsbygd.

ÖP uppdateras att antalet hästar kan påverka avståndet.

Allmänt om miljö

Myndighetsnämnden för teknik och miljö

ÖP lyfter fram många områden som berör nämndens arbete. Det är positivt då många miljö- och hälsoskyddsfrågor kan och bör lösas redan i planeringsstadiet för att undvika störningar för människor och miljö i ett senare skede.

Barn- och ungdomsnämnden

Skolor och förskolor ska planeras på markområden utom fara för miljöfarliga aspekter, t.ex. kraftledning, förorenad mark, transportleder med farligt gods.

Kommentar

Ovanstående miljöaspekter beaktas alltid vid planering av förskolor och skolor.

Mellankommunala och regionala intressen

Länsstyrelsen

Vallentuna kommun som en del i en växande storstadsregion visas på ett överskådligt sätt i ÖP. Det är bra att de mellankommunala och regionala frågorna redovisas särskilt. Härigenom kan det regionala och mellan-kommunala samarbetet få ett bättre genomslag i ÖP.

Upplands Väsby kommun

I en del frågor finns idag mellankommunalt samarbete. Ett exempel är samarbetet för att göra Stockholm-Arlandaregionen till den mest attraktiva flygplatsregionen i norra Europa 2012. Exemplet Arlandavisionen är ett samarbete mellan Stockholm Arlanda Airport och kommunerna Vallentuna, Upplands Väsby, Sigtuna och Knivsta. Ett annat exempel är ABC-projektet som är ett samarbete mellan kommunerna längs E4-stråket från Stockholm till Uppsala. Vars tydligaste resultat hittills är det nya Upptåget som trafikerar sträckan Upplands Väsby – Arlanda – Gävle. Kommunerna

samarbetar också för en snabbusslinje till Arlanda via Upplands Väsby station.

Upplands Väsby gräns mot Vallentuna går utmed riksintresse för kulturmiljövården. Inom riksintresseområdet Skålhamravägen, finns ett av landets få kvarvarande områden med hägnadsstenar från äldre järnåldern, s.k. stensträngar. Inom detta område planeras ingenting, utöver en rätare dragning av Väsbyvägen.

Sigtuna kommun

Det är positivt att Vallentuna kommun vill föra en dialog med berörda parter om förverkligande av ÖP. En sådan dialog kan bl.a. ske inom ramen för det etablerade samarbete som finns mellan kommunerna emellan både i samarbetet mellan Arlandakommunerna och i ABC-samarbetet. Sigtuna kommun ser dessa samarbetsorgan som viktiga fora, där en dialog kring gemensamma mellankommunala och delregionala frågor kan ske.

ÖP anger att kompletterande sektorsstudier kan komma att behövas i olika frågor i form av strukturplaner eller FÖP:ar som underlag för kommande detaljplaner. Inom ramen för ett sådant arbete pekas bl.a. på behovet av en näringslivsstrategi. Mot bakgrund av att fokus finns på näringslivsfrågor i samverkan inom Arlandakommunerna förutsätter Sigtuna att ett mellan-kommunalt perspektiv också läggs på frågan om en ny näringslivsstrategi i Vallentuna kommun.

Ytterligare kommungemensamma frågor som behandlas i ÖP där en mellankommunal samverkan redan etablerats är Oxundaåns och Åkerströmmens avrinningsområden. Sigtuna delar uppfattningen om behovet av fortsatt uppmärksamhet kring dessa områden och att det behövs en fortsatt mellankommunal vattensamverkan kring Oxundaån.

Vaxholms stad

ÖP utgår både från den egna kommunens vilja till och behov av, en egen identitet samtidigt som man är en del av Stockholm Nordost med dess gemensamt antagna "Vision Stockholm Nordost". ÖP visar att dessa båda viktiga planeringsförutsättningar går att förena på ett bra sätt.

Kommentar

Ett framgångsrikt mellankommunalt samarbete är en förutsättning för att förverkliga den gemensamt antagna vision Stockholm Nordost och kommunens egen vision.

Regionplane- och trafiknämnden

ÖP bör på ett tydligare sätt relatera till regionplanen. Av särskild betydelse är att tydligare redovisa hur ÖP förhåller sig till den föreslagna utvecklingen i regiondelen och möjligheten till samspel med närliggande regioner.

Kommentar

ÖP har uppdaterats med text om de utpekade yttre stadskärnor som ligger i anslutning till kommunen. Även kartmaterial har uppdaterats. Den regionala grönstrukturen är redovisad.

Kulturnämnden

Runriket bör presenteras i kapitlet "Mellankommunala och regionala frågor".

Kommentar

Information om Runriket uppdateras enligt önskemål.

Handlingsplan

Länsstyrelsen

Det är bra att ÖP tar upp fullföljandet av planen genom att redovisa en handlingsplan för dels strukturplaner eller FÖP:ar och dels olika sektorstudier som avses tas fram som underlag för kommande planering och tillståndsprövning.

Av ÖP framgår att kommunen avser att gå vidare med en s.k. strukturplan för Vallentuna centrum och för områdena norr och söder om centrum och för Karby och Brottbys och för Lindholmen. Det framgår inte om strukturplanerna avses handläggas som planer eller program enligt PBL

där det ska ske samråd med LST m.fl. Enligt LST:s uppfattning är det angeläget att det av redovisningen för de olika orterna tydligare framgår vad som är nästa planeringsfas och hur samrådet med olika parter kommer att tillgodose. För att ÖP ska kunna ersätta program för efterföljande detaljplanering fordras att ÖP är aktuell och att detaljplanerna har stöd i ÖP. Vidare bör detaljplanen vara förenligt med LST:s granskningsyttrande över ÖP:n.

För Gillinge avser kommunen ta fram en FÖP. Vägverket anser att det är bra att kommunen när det gäller Gillinge lyfter fram behovet av samordning mellan Vallentuna och Österåkers kommuner samt Vägverket m.fl. vad gäller bl.a. det regionala och lokala vägnätet. LST delar Vägverkets uppfattning och anser att ett nära samarbete mellan kommunerna när det gäller planeringen av Gillinge är angeläget.

Regionplane- och trafiknämnden

I ÖP bör det kunna anges tydligare vilka de följande stegen i ett fördjupat utredningsarbete är, vilka frågeställningar som bör studeras i respektive steg och om möjligt även prioriteringen i tid mellan de olika planerna. I det sammanhanget kan det även vara förvirrande att utan förklaring föra in det nya begreppet "strukturplan" parallellt med det etablerade begreppet FÖP.

Myndighetsnämnden för teknik och miljö

De föreslagna sektorsstudierna i form av olika utredningar, planer och kartläggningar är mycket angelägna att genomföra då de kommer att underlätta nämndens arbete med frågorna. Ett exempel på detta är behovet av en hydrologisk grundvattenutredning. I Vallentuna kommun finns det platser med s.k. relik saltvatten som innebär begränsade möjligheter att anordna vattenförsörjning och därmed kanske inte ska bebyggas.

Vallentuna naturskyddsförening

Tydliga riktlinjer för genomförandet av planen saknas. VNF värdesätter löftet att utarbeta en grönplan i avsikt att identifiera rekreativa värden och biologisk mångfald. Begreppet "strukturplan" som anges i ÖP förklaras inte. Vid samråd med VNF 2008 avseende exploatering av södra Lindholmen föreslog kommunens handläggare att en FÖP ska utarbetas för att lagkravet att alla befintliga planer och program ska ges en samlad

bedömning säkerställs. Om strukturplan är synonymt med FÖP, eller t.o.m. är mer styrande, är VNF positiv och begär att dylik plan ska utarbetas för samtliga större samhällen som enligt kommunen framöver bör utvecklas.

Handelskammaren i Vallentuna

Handelskammaren kommer med stort intresse följa kommunens arbete med en ny näringslivsstrategi. Ambitionen att vara en av landets mest företagsvänliga kommuner välkomnas men ställer höga krav på det fortsatta arbetet.

Sundby Väg- och Villaförening

Medborgarnas medverkan i processen som lett fram till ÖP har varit indirekt genom valda ombud. ÖP ska emellertid konkretiseras enligt *Handlingsplanen* som förtecknar såväl ett antal strukturplaner som flera sektorplaner. Medborgarnas intresse och engagemang ökar ju "närmare" den enskilde planen kommer. Föreningen menar att i en strukturplan för en bygd borde medborgarnas möjligheter till insyn och påverkan säkerställas. Formerna för detta kan ta sig många uttryck. Enklarest är att inbjuda föreningar och sammanslutningar som har Ortsanknytning till ett informationsmöte och diskutera samarbetsformer. De undrar om en "Plan för medborgarsamverkan" ska ingå i ÖP?

Fastighetsägare i Markim

I Gillinge planeras en FÖP, men i Karby och Brottbys och i Lindholmen ska en strukturplan tas fram. Begreppet strukturplan har ingen förankring i PBL. Det finns inget som säger hur arbetet med en strukturplan ska gå till och det är tveksamt vilken möjlighet medborgarna får att påverka utvecklingen i en strukturplan och vilken status planen får. Gör FÖP även i Lindholmen och Karby och Brottbys eller ta fram detaljplaneprogram med behovsbedömningar av miljökonsekvenser som översiktligt redovisar intentionerna och där medborgarna ges möjlighet till samråd enligt PBL.

Kommentar

Strukturplaner ska ligga till grund för kommande detaljplaner inom respektive område. I strukturplanerna anges gemensamma utgångspunkter när det gäller typ av bebyggelse, bebyggelsestruktur, grönområden och rekreation, stråk och mötespunkter, vägnät, gc-vägar, m.m. De kommer att samrådas med myndigheter, föreningar, allmänheten m.fl. Kommunen vill dock inte upprätta en fördjupad översiktsplan med dess mer formella process och mer styrande påverkan.

Strukturplanerna kommer inte att ersätta planprogram och behovsbedömning. Kommunen har god erfarenhet av arbete med strukturplan genom tidigare arbete med del av Centrala Vallentuna. Denna strukturplan antogs av KF 2005. Några detaljplaner har därefter tagits fram och arbete med ytterligare detaljplaner pågår.

Kartmaterial

Länsstyrelsen

De i ÖP ingående kartorna är överlag bra och överskådliga.

Kulturnämnden

Kartmaterialet behöver förtydligas.

Täby kommun

Redovisningen av markanvändningen för det område som gränsar till Täby kommun skiljer sig mellan kartan på sid. 15 jämfört med kartan sid. 54 när det gäller fördelning mellan bostäder och blandad bebyggelse.

Össeby hembygdsförening

Generellt lämnar kartmaterialet lite övrigt att önska. Sjömasken saknas i många kartor, men våtmarksmasken finns med. Det gör det svårt att följa texten och jämföra med kartorna. Issjön finns inte med på kartan vilket kan

göra att framtidens planerare kan missa att det finns en sjö i anslutning till Gillinge.

Angarngruppen

I kartan på sidan 54 finns markeringar för riksintressena inlagda, men de finns inte med i legenden till kartan. Det skapar förvirring, t.ex. att Hakunge gravfält skulle förtätas och utvecklas med bostäder, när det i verkligheten handlar om riksintresse för kulturmiljövården.

Kommentar

Merparten av kartorna och teckenförklaringarna i ÖP har uppdaterats genom förtydliganden och kompletteringar utifrån de synpunkter som kommit in.

Vallentuna naturskyddsförening

Kartillustrationen på sid. 15 saknar skala, varför det är svårt att uppskatta avstånd till naturen från idag befintlig och kommande bebyggelse.

Kommentar

Kartan har skala (längst ner till höger). I kommande strukturplaner görs en närmre avvägning mellan mark för bebyggelse och mark för grönområde.

Sundby Väg- och Villaförening

Föreningen saknar en tydlig markering av Karby/Brottby på sid. 8 i samrådshandlingen och önskar att detta kompletteras.

Kommentar

Kartan uppdateras enligt önskemål.

Övrigt

Össeby hembygdsförening

Det är svårt att på kommunens hemsida hitta remissmaterialet. En ÖP är så viktig, att det måste vara lätt att hitta även för den som inte är så hemma i datorvärlden. Föreningens intryck är att kommunen vill ha synpunkter från allmänheten och hoppas att placeringen långt ned i sökträden är ett olycksfall i arbetet.

Jämfört med den västra delen av kommunen känner vi oss inte hemma i de beskrivningar som ges. I avsnittet om strategier för den fysiska utvecklingen skrivs bl.a. "De tätare bebyggda delarna utmed Roslagsbanan och stora landskapsavsnitt med höga natur- och kulturvärden i kommunen är opåverkade av stora genomfartsleder". Detta stämmer inte, eftersom E18 skär genom ett av de största skogsområdena i kommunen, norr om Brottby med myrkomplexet Römossen-Lång-mossen. Området var tidigare välbesökt av ornitologer, bär- och svamplockare och vandrare beroende på sin ostördhet och sina höga naturvärden. Roslagsleden går fortfarande genom området. Nu besöks det sällan av dessa kategorier människor beroende på att vägen bullrar och de biologiska värdena har försämrats, det gäller framför allt fågellivet (ugglor och skogshöns).

Kommentar

Information om ÖP och samrådet har varit placerat som nyhet på hemsidans förstasida under merparten av samrådstiden. Under två dagar var informationen olyckligtvis svårtillgänglig på hemsidan, vilket kommunen beklagar.

Alla landskapsavsnitt med höga natur- och kulturvärden i kommunen är givetvis inte opåverkade av stora genomfartsleder som E18. Jämfört med många andra kommuner i stockholmsregionen har kommunen stora landskapsavsnitt som är opåverkade av genomfartsleder.

Markims hembygdsförening

Det är av största vikt att hembygdsföreningar och berörda markägare får möjlighet att påverka projektering och detaljplanering i tidiga skeden. Endast lokalbefolkningen och berörda markägare har den detaljkunskap som krävs för att göra bedömningar om hur t.ex. möjligheten att driva jordbruksföretag eller att behålla ett fungerade landsbygdsliv påverkas av spår- och vägsträckningar m.m.

Kommentar

Markägare och hembygdsföreningar är alltid remissinstanser vid framtagandet av detaljplaner som de berörs av.

Fastighetsägare i Markim

MKB:n förmedlar på ett tydligt sätt konsekvenserna med ÖP. I arbetet med en utställningshandling bör ÖP förtydligas i enlighet med synpunkter som finns i MKB.

Kommentar

Synpunkter i MKB:n har varit ett underlag vid uppdatering av ÖP.

Frågeställning vid samrådsmöten och på kommunens hemsida

Nedan följer synpunkter och önskemål som har inkommit till kommunen utifrån den frågeställning som har funnits på kommunens hemsida under samrådet och som diskussionspunkter vid samrådsmötena. De övergripande frågorna inbjuder till vida resonemang vilket synpunktslämnarna har tagit fasta på. Synpunkterna och önskemålen besvaras samlat och övergripande.

Vad är bra/det bästa med Vallentuna kommun

Boende på Byleslingen

Det bästa med Vallentuna är småskaligheten, att tätorten inte är så stor och att naturen och landsbygden finns nära tätorten. Vallentuna har ett härligt kulturlandskap med böljande åkrar och hagmarker. Det finns härliga skogar och de uppskattar Angarnssjöängen med sitt fågelliv. Att kunna åka skridskor på Vallentunasjön på vintrarna är något de gillar. Vallentuna har ett trevligt utecentrum.

Okänd person

- Frisk luft
- Vackert bebyggt
- Kolonilotter och hagmarker vid sjön
- Snabbt och lätt att resa till stan

I centrum:

- Storstockholms bästa bibliotek (bokurval)
- bra klädaffärer, bra skoaffär, bra konditorier, 1 bra matsställe, flera bra pizzerior, bra tygaffär, bra pappershandel, järnhandel, flera andra-handsbutiker, bra föreningsliv, bra läkarvård, bra motionsmöjligheter, bra livsmedelsaffärer och närheten till allt detta.

Elev vid Vallentuna gymnasium 1

Det bästa med att bo i Vallentuna är närheten till allt och de korta avstånden. Det är enkelt att ta sig ut till naturen och till Stockholm city. Precis som det är enkelt att ta sig till Vallentuna Gymnasium och centrum.

Elev vid Vallentuna gymnasium 2

Det bästa med att bo i Vallentuna är att det känns som en liten by fast det är nära Stockholm. Vi har nära till Täby centrum, Stockholm och Roslagens skärgård. Vallentuna har det mesta. Vallentuna har fin natur med många öppna ängar och täta skogar.

Elev vid Vallentuna gymnasium 3

Det bästa med Vallentuna är närheten till Täby och Stockholm; att enkelt med kommunala transportmedel ta sig till olika centrum söder om

Vallentuna. Utöver det så är det Vallentunas natur, närheten till skog, öppna fält och fina sjöar.

Elev vid Vallentuna gymnasium 4

Det bästa med att bo i Vallentuna är att det är en lugn kommun med fin natur, men ändå nära till Stockholm.

Elev vid Vallentuna gymnasium 5

Det bästa med att bo i Vallentuna är att det är ganska nära till Stockholm och andra kommuner nära stan men också nära till naturen. Det är ganska enkelt att ta sig kommunalt till vissa delar som ligger utanför Vallentuna centrum, även om det skulle kunna bli bättre.

Elev vid Vallentuna gymnasium 6

Det bästa med Vallentuna är säkerheten, bra med gröna ängar, placeringen på kartan nära till storstäder, många skolor att välja på och väldigt fina och lunga områden.

Elev vid Vallentuna gymnasium 7

Det bästa med att bo i Vallentuna är närheten till Stockholm, samtidigt som man slipper att bo mitt i stan utan kan bo lite mer på landet. Kommunikationerna till Stockholm fungerar bra Tåg och bussar går ofta i rusningstrafik, men fler avgångar kunde köras däremellan. Ett snabbtåg på Roslagsbanan från Vallentuna centrum till Stockholm östra, möjligtvis stopp i Roslags Näsby, önskas. Kommunikationerna runt om i Vallentuna är inte bra. Buss 610 är en bra linje som går genom centrum och vid bostadsområden. Fler bussar runt om i kommunen skulle underlätta för dem som inte har körkort. Det är dumt att inte utnyttja Arningevägen, som är en snabbare väg, för mer busstrafik. De gamla linjerna ska finnas kvar, men man bör även utnyttja de större vägarna.

Vad är dåligt i Vallentuna kommun

Okänd person

Ingenting är dåligt i Vallentuna, utom att ungdomsgång, brott och våld ökar. Miljön mellan centrumhusen och järnvägen är trist och tillhåll för ungdomsgång sent på kvällarna.

Vad saknas i Vallentuna kommun

Boende på Byleslingen

Saknar små lokala centrum som i Bällstaberg fast med fler butiker, framför allt livsmedelsbutiker. De skulle kunna vara mötesplatser för de boende och minska behovet av bil.

Saknar en del skogar som fanns nära deras bostad, bl.a. Bällstabergsskogen, vilken till stora delar har blivit bebyggd och de delar som inte har bebyggts har blivit kalhyggen. Att kunna ta på sig skidorna vid bostaden och lätt kunna komma ut för skidåkning saknar de. Saknar att det inte går att bada i Vallentunasjön. Saknar cykelväg från centrala Vallentuna till Angarn och vidare mot Brottbysjön.

Okänd person

Bättre bussförbindelser mellan Vallentuna och Upplands Väsby på kvällar och helger för att komma till pendeltåget och Uppsalatrafiken saknas.

Elev vid Vallentuna gymnasium 1

Det finns inte så många promenadstråk. Man får promenera i villakvarteren men det vore trevligt om det hade funnits en gångväg längs sjön. Nu är inte det möjligt eftersom en stor del av marken kring sjön redan är bebyggd. Men om man bygger på västra sidan kan man spara strandkanten för allmänheten.

Elev vid Vallentuna gymnasium 2

Det saknas inte mycket i Vallentuna, det är nära till allt, det enda som gör eleven lite sur är att det är dyrt att pendla till skolan och jobb.

Elev vid Vallentuna gymnasium 3

Det som saknas i Vallentuna är ett centrum där man kan vara. Vallentuna centrums affärer fyller många viktiga funktioner, men för ungdomar är det långt ifrån önskvärt att spendera en dag i Vallentuna C så som man kan spendera en heldag i Täby C eller i Stockholm. Vallentuna saknar platser utanför hemmet där ungdomar kan spendera tid under dagarna.

Elev vid Vallentuna gymnasium 4

Möjligheter till bad nära centrum saknas. Att Vallentunasjön inte rustas upp är konstigt. En renare sjö och stränder nedanför Kvarnbadet skulle locka massor av folk på somrarna, och det skulle bli attraktivt att bo nära sjön.

Elev vid Vallentuna gymnasium 5

Det som saknas i kommunen är att det inte finns så mycket att göra för ungdomar. De anläggningar som finns är väldigt slitna, till exempel Kvarnbadet och biografen.

Elev vid Vallentuna gymnasium 6

I Vallentuna har vi allt vi behöver men Vallentuna Idrottsplats behöver bli större. Fotbollsplanerna räcker ibland inte till för alla.

Elev vid Vallentuna gymnasium 7

Ett bra badställe vid Vallentunasjön och en renare sjö saknas. Det skulle göra mycket för Vallentuna om det fanns en strand eller bra bryggor som erbjöd bad i sjön sommartid, men idag vill eleven inte bada i sjön.

De mest värdefulla platserna

Boende på Byleslingan

De mest värdefulla platserna i Vallentuna är härliga naturområden, t.ex. Angarnssjöängen och dess omgivning, Tärnanområdet och Vadakullarna. En annan fantastisk plats är Kristinebergsskogen som är en varierad skog med tallhällmarker, granskog och sumpskog och otroligt vacker. Den är viktig för rekreation och många människor promenerar i den.

Elev vid Vallentuna gymnasium 1

Angarnssjöängen är viktig eftersom det är så välbevarat. Alla runstenar och andra fornlämningar borde göras mer tillgängliga. Området omkring kyrkan och det intilliggande naturreservatet är ett trevligt naturområde. Det och skogs och jordbruksmarken i väster vittnar om Vallentunas kulturhistoria som en bondekommun. Speciellt fälten runt omkring kvarnbadet vittnar om en identitet annorlunda än Täby.

Elev vid Vallentuna gymnasium 2

De mest värdefulla naturområden är de öppna ängarna norr om Ormsta. Efter Snapptuna möts man av Molnbys gröna åkrar. Gillar även naturen runt Elljusspåret och att man kan jogga ute i naturen ostört. Det kulturområde som är viktigt är Vallentuna kyrka. Det tillhör vår kultur att vara lite av ett bondesamhälle och därför är det viktigt att bevara åkrarna och ängarna.

Elev vid Vallentuna gymnasium 3

De mest värdefulla naturområdena är all natur runt Vallentunasjön och den norr om Ormsta. Men även de små skogarna och gräsplättarna i mer tätbebyggda bostadsområden är mycket viktiga, Vallentuna får en grönare känsla med dem.

Elev vid Vallentuna gymnasium 5

Har inte koll på vilka naturmiljöer som finns. För att komma till de flesta av Vallentunas naturområden krävs att man åker en bra bit utanför centrum. Det finns inte så många områden som ligger på gångavstånd från centrum. Det är kanske något som krävs för att fler ska bli medvetna om all den natur som finns i Vallentuna. Då kanske fler kommer att vilja ta sig ut till landsbygden.

Elev vid Vallentuna gymnasium 7

Vackraste miljön i Vallentuna är området runt Vallentunasjön. Det är lätt och nära att ta sig till naturområdet och stigen som följer sjön en bra bit är perfekt för promenader året om. Angarnssjöängen sägs vara ett av Vallentunas bästa ställen. Vallentunasjön passar bra för de som bor relativt nära att promenera vid och även någon vinter utnyttja för skridskoåkning.

Vallentuna kommun 2030

Boende på Byleslingan

Kommunen planeras i fingerstruktur med blandad bebyggelse och flera småcentrum. Alla boende har nära till centrum med daglig service, kollektivtrafik och till naturen. Dvs. max tio minuters promenad. Kollektivtrafiken är väl utbyggd och fungerar bra. Roslagsbanan har hög turtäthet och det är lätt att ta sig till andra platser i länet än bara stan, t.ex. Kista. Alla som

pendlar till och från arbetet åker kollektivt eftersom det är ett naturligare alternativ än att ta bil. Mitt i tätorten finns Vallentuna centrum där det finns mer service än vad de små centrumen ger. Bilen används sparsamt. Planeringen har varit till förmån för dem som cyklar och går. I hela kommunen finns ett väl utbyggt cykelvägnät. Det är lätt att cykla till Angarn eller Lindholmen. Kristinebergsskogen och Gävsjöområdet är naturreservat och knyter an till Kragstalund och östra Bällsta med stigar genom Karlbergsskogen och Bällstabergrsskogen. Mycket av Vallentunas värdefulla natur har fått ett skydd.

Inne i bostadsområdena finns mindre skogar bevarade som används av skolor och förskolor i undervisningen och det finns en naturskola i kommunen. Landsbygden lever och producerar mat till tätorten. Närproducerat är viktigt.

Elev vid Vallentuna gymnasium 1

Idén att Vallentuna ska få småstadskaraktär är något man ska sträva efter. Vallentuna centrum är långt ifrån charmig småstad idag. Byggnaderna är stora och fula i hemska material och färger och affärerna är utspridda över ett så stort område att man skulle kunna missta centrum för ett vanligt företagsområde såsom Arninge. Hoppas att Vallentunasjön återigen blir badbar.

Elev vid Vallentuna gymnasium 2

Vallentuna 2030 ska likna ett mer modernt Vallentuna än idag. Tågen ska gå oftare och det ska vara billigare att åka kommunalt, trafiken ska flöda och Centrum ska växa. Vallentuna ska växa med bibehållen småstadskänsla.

Elev vid Vallentuna gymnasium 3

Förhoppningen är att Vallentuna även i framtiden har kvar mycket av sin "bondortskänsla". Även om kommunen år 2030 har vuxit ihop med övriga Stockholmsregionen så är det viktigt att Vallentuna inte ser ut som en innerstad.

Elev vid Vallentuna gymnasium 4

Vill se ett större och livligare Vallentuna centrum. Vallentunasjön är renare och det finns välbesökta badplatser runtom sjön. Resten av kommunen bör vara relativt oförändrad.

Elev vid Vallentuna gymnasium 5

Vill se att det finns fler saker för unga att göra. Kommunen ska inte expandera för mycket. Det ska fortfarande kännas som att man bor i en mindre stad, men att man lätt kan ta sig in till Stockholm om man vill det.

Elev vid Vallentuna gymnasium 6

Fram till 2030 bör Vallentuna växa och bygga ut allt fler lägenheter nära centrum, större säkerhet i Vallentuna centrum. Ett köpcentrum är ett måste, ibland orkar man inte åka till Täby centrum för att köpa ett par byxor. Storsatsning inom sporten i Vallentuna önskas i framtiden. De större natur- och kulturmiljöerna i Vallentuna är de gamla runstenarna, kyrkan, det gröna i Vallentuna och stora ängar och stora skogar som vi ska behålla i framtiden.

Elev vid Vallentuna gymnasium 7

År 2030 borde Vallentuna kommun ha utvecklat Roslagsbanan till dubbelspår, ordnat fler avgångar med buss och även skapat ett nytt centrum eller byggt ut det nuvarande. Att bygga fler butiker i centrum skulle locka invånare i alla åldrar att stanna och handla i kommunen, och kanske även dra människor utifrån hit. År 2030 går sjön att bada i och man har utnyttjat de stora ytorna i Lindholmen, Frösunda, Kårsta till bostadsbyggande och kanske nya fritidsaktiviteter för både yngre och äldre. Viktigt är att man fortfarande tänker på att bevara de vackra delarna av Vallentuna och sparar naturen. Att Vallentuna år 2030 till stora delar är byggt ur ett miljövänligt och ekologiskt perspektiv är något mycket viktigt att sträva efter.

Om Översiktsplanen

Elev vid Vallentuna gymnasium 1

ÖP var bra men vag. Den hade täckt många områden, allt ifrån näringsliv till fortsatt bebyggelse och expansion. Den nämnde inte så mycket om

kulturen och fritidsaktiviteter. Det finns inte så mycket att göra i kommunen. Man kanske hoppas att företagen som ska flytta in ordnar det problemet. Vidare nämns inte så mycket om vad som ska göras för att locka turister. Kommunen har ju väldigt många runstenar så det borde man kunna göra något med. Kommunens mål, att utveckla Vallentuna utifrån sin egen kulturhistoriska bakgrund är en bra idé.

Elev vid Vallentuna gymnasium 2

ÖP såg helt okej ut. Det är i dagsläget en "prototyp" och inte en färdig produkt. Svar finns till det mesta och många bra lösningar. Alla frågor blev besvarade när man läste ÖP.

Elev vid Vallentuna gymnasium 3

ÖP är lite väl vag. Den är mer en poetisk text om en utopisk framtid än en realistisk bild av vad som är viktigt att satsa på. De största delarna av planen verkar kunna förkortas till "det ska bli bättre på ett miljövänligt sätt". Översiktplan bör gärna ha mer klarspråk och mindre snirkligt poetiskt språk.

Elev vid Vallentuna gymnasium 4

ÖP ser överlag bra ut, om än inte särskild konkret. Ombyggnaden av korsningen mellan väg 268 och Roslagsbanan är (?). Ny väg mellan Grana och E4 är en bra idé. Är tveksam till förlängningen av Roslagsbanan, utan tror att bussar mot pendeltågsstationer som Upplands Väsby är bättre. Man ska vara mycket försiktig med utbyggnad av Roslagsbanan och man ska bevara det kulturella värdet den har.

Elev vid Vallentuna gymnasium 5

Det är bra att planen sträcker sig över så många olika områden. Till exempel att det både finns beskrivningar på vad man har för planer när det gäller utbyggnad av promenadspår och beskrivningar på vart man ska bygga nya bostäder. Det var bra att man inkluderade de kommuner som ligger runt om Vallentuna när man gjorde ÖP. Det gör det lättare att få en bra förbindelse mellan kommunerna. Det som inte var så bra med ÖP var att allting lät för bra. Man fick det att låta som att det skulle bli en jättebra förbättring, men ändå är det vissa saker de inte hade med i ÖP för att den ska kunna bli så bra som de säger att den kommer att bli. Till exempel när det gäller att bygga ut vissa delar av Vallentunas landsbygd. Det verkar

som om de fokuserar lite för mycket på att bygga nytt istället för att först lösa de problemen som redan finns.

Elev vid Vallentuna gymnasium 6

ÖP har en väldigt bra och stark framtid, det finns mycket positiva synpunkter, det som gillas mest är infrastrukturen och säkerheten. Att kunna ta tåget från Vallentuna till Arlanda är en av de bättre idéerna, Det ger inte bara snabbare möjligheter utan ett sätt att ta sig dit på ett miljövänligt sätt. Utökad gatubelysning är en bra idé för att vi alla vill känna oss säkra och välkomna. Byggnaderna vid Åbyholmsgatan ser väldigt bra ut med bostäder, det mest negativa är att man hugger bort skogen.

Elev vid Vallentuna gymnasium 7

ÖP har bra idéer angående kollektivtrafiken. Att utveckla Roslagsbanan framförallt, med dubbelspår, kommer att ge snabbare trafik och kanske fler turer. Att kommunen satsar mycket på bussar och tåg är något positivt då man uppmuntrar folk att åka kollektivt istället för att ta bilen. ÖP tar upp idén om att skapa en tågförbindelse mellan Vallentuna och Arlanda, vilket är positivt. Att ha möjligheten att åka tåg istället för bil eller taxi är ett sätt att spara på både pengar och miljö.

"Låt Vallentuna växa, men hållbart" är viktigt i ÖP. Att hela tiden försöka sträva efter att utveckla så miljövänligt som möjligt och samtidigt bevara den natur som finns i Vallentuna är också punkter som får medhåll.

Sida 16 svarar på önskan att bevara delar av Vallentunas grönområden trots att man bygger bostäder. Enligt ÖP ska naturreservatet inte bebyggas alls trots att intresset att bo där finns, vilket är positivt då detta område inte bör försvinna. I planen står också att centrum kommer utvecklas successivt samtidigt som kommunen utvecklas. Kanske kan det då finnas större och mer affärer i framtiden som kan locka invånare i alla åldrar.

Kommentar

Utveckling av samhälle och infrastruktur ska ske i samverkan med kommunens höga natur- och kulturvärden. Ett omväxlande fritids- och rekreationsutbud är en av grundförutsättningarna för utvecklingen. Att kommunen ska utvecklas till en miljövänlig kommun är en utgångspunkt.

Pågående planering innebär att centrala Vallentuna ska utvecklas enligt småstadens principer med bl.a. attraktiva mötesplatser. Detta ger förutsättningar för ett livligare centrum med ett större utbud av affärer och aktiviteter för bl.a. ungdomar.

En del åtgärder som efterfrågas är i linje med kommunens framtida intentioner och har redan påbörjats. T.ex. har kommunen tillsammans med Täby påbörjat ett arbete med att restaurera Vallentunasjön med mål att återställa den ekologiska balansen. SL utreder tillsammans med kommunen hur Roslagsbanan ska utvecklas för tätare och snabbare tågtrafik. Kommunen har ett kontinuerligt samarbete med SL hur busstrafiken kan utvecklas. Med Vägverket och grannkommunerna studeras bättre vägar till och från kommunen vilket i framtiden skapar förutsättningar för att kommunen kommer vara en mer integrerad del i Stockholmsregionen.

En del åtgärder som efterfrågas kommer att studeras. T.ex. så avser kommunen att tillsammans med Täby studera förutsättningarna att anlägga ett promenadstråk kring Vallentunasjön.